Bataviasche apotheek

Waarin begreepen zyn zodanige enkelde en gecomponeerde geneesmiddelen als 'er in de hospitaals en stads apotheek zullen bewaart worden

S.C. Kriel, J.E. Muller en J.C. Smellentin

bron

S.C. Kriel, J.E. Muller en J.C. Smellentin, *Bataviasche apotheek. Waarin begreepen zyn zodanige enkelde en gecomponeerde geneesmiddelen als 'er in de hospitaals en stads apotheek zullen bewaart worden*. C.J. Weichberger, Batavia 1746

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/krie024bata02_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

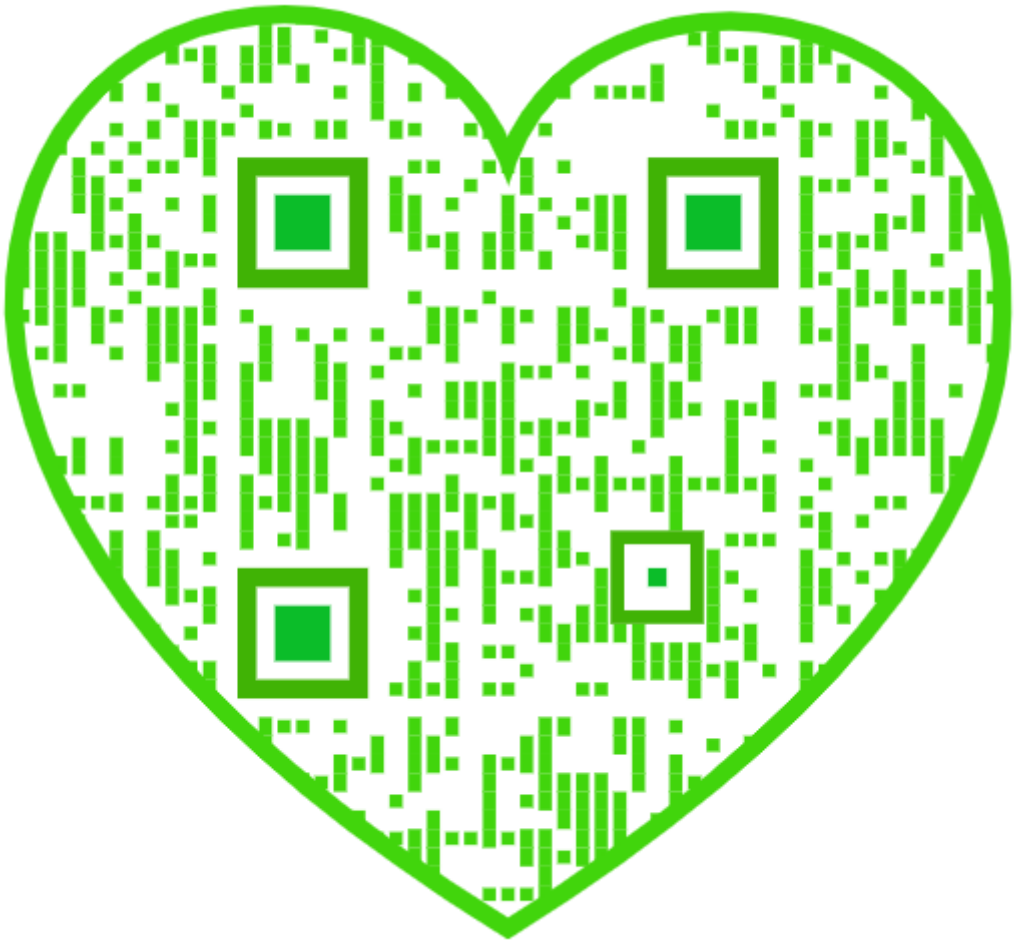

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

Opdragt aan Zyn *Hoog Edelheyd*, den wel geboornen Heere Gustaaf Willem Baron van Imhoff *Vry Heer* des Roomschen Ryks; en Gouverneur Generaal van Nederlands India *Wyd Gebiedende Heer*

T*Erwyl U HOOG EDELHEYTS Tedere Zorge altyt geweest is om 't Welzyn van 't Gemeene best en wel in 't byzonder dezer* COLONIE TE BEVORDEREN EN DAAR IN TEGEN ALLE INGESLOPENE MISBRUYKEN UYT DEN WEG TE RUIMEN EN TE VERNIETIGEN, *zoo heeft U HOOG EDELHEYD al in 't*

begin van derzelve Loffelyke Regeringe, *eene noodzakelyke verbeteringe van* 's E: COMPAGNIES HOSPITAAL DEZER STEDE DOOR HEILZAME ORDINANTIEN EN SCHIKKINGEN OMTRENT DE KOST EN 'T GEMAK DER ZIEKEN WERKSTELLIG GEMAAKT: MAAR HET ALLER NOODZAAKELYKSTE SCHEEN NOG TE ONTBREEKEN, *namentlyk goede Genees-Middelen waar van den Genees-Meester en Practizyn tot herstelling der Zieken zich bedienen mocht; want de onderzoeking heeft geleert*, *dat men in voorige tyden en noch tot heeden toe geen ordentelyken Opstel en Voorschrift van enkelde en t'zaamen gestelde Genees-Middelen in de Hospitaals en Stads Apotheek gehad heeft; maar dat men in tegendeel na eygen Willekeur eenen Voorraat van Medicynen volgens de Voorschrift van de een of ander* AUTHEUR, *of wel zoo genoemde* ARCANA VAN EEN OF ANDER PRACTIZYN, *die alleen door eygen ondervinding geleert en kundig was*, *gereed hield*, *waar van zomtyds de Voorschriften te zoeken en niet te vinden waaren*, *en die gepraepareerde Genees-Middelen wierden maar onder een Zeekere benaming van den Uytvinder of die van Ziektens*, *waar tegen zy geoordeelt wierden goet te zyn bewaart*. *Onder zulke nu*, *gelyk wel na te gaan is*, *bevond zich*

geen klein getal van Ongerymde Onbehoorlyke Tegenstrydige, niet zonder groote Omsigtigheit te gebruykende, en eenige ten eenemaale schadelyke: Geen wonder dan, dat U HOOG EDELHEYT uyt een Opregt Medelyden der Zieken en Kwynende bewogen wierd ons te ordonneeren: Een Opstel van goede Genees-Middelen te ontwerpen, waar na in 't vervolg van tyd den Apothecar zich stiptelyk te gedragen en de voorschrevene Middelen goed en wel toebereid, gereed houden zoude; wy hebben derhalven thans d'eere U HOOG EDELHEYT een Diergelyke onder de Naam van BATAVIASCHE APOTHEEK IN ALLE HOOGAGTINGE EN EERBIED OP TE DRAGEN, *vast vertrouwende dat deze onse Vrymoedigheyt van U HOOG EDELHEYT in Gunst zal opgenomen worden, wenschende dat dezelve onder* GODES ZEGEN *tot bevorderinge van de Grootste Tydelyke Schat de Gezondheyt en Behoudinge des Leevens van veele verstrekken moge. Vervolgens Wenschen en Hoopen wy, dat U HOOG EDELHEYTS Wyze Bestieringe in allen deele moge voorspoedig zyn: de* ALMOGENDE *neeme ten dien eynde U HOOG EDELHEYTS Perzoon in*

zyne Heylige Bescherminge en bevryde dezelve voor alle Tegenspoed. Dit is de Wensch van ons die de Eere hebben te betuygen dat wy zyn
HOOG EDEL EN WELGEBOOREN HEER
U HOOG EDELHEYTS

Batavia 1746. *Gehoorsame Dienaaren*
S. C. KRIEL Stads Doctor
J E. MULLER M. Dr. en Practizyn in 's E: Comp. Hospitaal
J. C. SMELLENTIN. M. Dr.

Bataviasche Apotheek. *Van de enkele Genees middelen die men in de Winkel bewaaren moet.*

Radices:

ACori, *of* calami aromatici.
Altheae, *of* Bismalvae, *en* Ibisci.
Angelicae.
Apii sylvestris.
Apii vulgaris, *of* Eleoselini.
Aristolochiae longae.
rotundae verae maioris.
Ari vulgaris.
Asari.
Asparagi.
Asphodeli albi.
Bistortae.
Bryoniae.
Calumbae.
Carlinae.
Caryophyllatae.
Chinae.
Cichorei sylvestris.
Colchici communis vulgaris.
Consolidae maioris, *of* symphyt: maioris.
Contrajervae.
Costi legitimi *of* veri amari *et* dulcis.
Cucumeris sylvestris, *Asinini dicti*.

Curcumae.
Cyclaminis, *of* Arthanitae.
Cynoglossi vulgaris.
Cyperi rotundi odorati oriental: maj:
Dictamni albi.
Doronici.
Dracontii majoris, *of* Dracunculi maj:
Ebuli.
Ellebori albi.
nigri
Eryngii.
Foeniculi.
Galangae minoris.
Gentianae.
Glycyrrhizae.
Graminis.
Helenii.
Hermodactyli legitimi albi orientalis.
Jalappae, *of* Gialappae.
Imperatoriae, *of* Ostrutii.
Ipecacuanhae.
Iridis florentinae.
sylvestris coeruleae.
Levistici.
Malvae.
Mathaliste indicae.
Mechoacannae albae.
Pareirae bravae.
Petasitedis.
Pimpinellae albae minoris, *of* Sanguisorbae minoris.
nigrae germanicae.

Plantaginis.
Poeoniae.
Polygonati, *of* Sigilli Salomonis.
Pyrethri.
Rhei.
Rusci.
Saxandriae.
Scillae, *of* Squillae.
Scrophulariae majoris vulgaris aquaticae.
Spicae Nardi, *of* Nardi Indicae.
Taraxaci, *of* Dentis Leonis.
Tormentillae.
Turbith, *of* Turpethi.
Valerianae sylvestris majoris, *of* Phu.
Vincetoxici, *of* Hirundinariae.
Zalzae Parillae.
Zedoariae.
Zingiberis.

Cortices.

AUrantiorum.
Calamuccae fecci.
Cascarillae, *of* Schacharillae *en* Chaquerillae.
Cassiae ligneae, *of* Xylocassiae.
Chinae Chinae, *of* Peruviani, Kinae Kinae, Palo *de* Calenduras.
Cinamomi.
Citriorum.
Granatorum.
Ligni Guajaci, *of* Ligni sancti.
Radicum Capparum.

Simaroubae.
Winterani.

Ligna.

ALoës, *of* Xyloaloës, *en* Calambac.
Agallochi secundarii.
Colubrinum, *of* Serpentinum.
Guajaci.
Santali rubri.
citrini.
Sassafras.

Folia *et* Herbae.

ABrotani maris vulgaris.
Absinthii.
Acetosellae.
Adianthi albi, *of* Rutae murariae.
nigri, *of* Capilli veneris.
Altheae.
Anethi summitates.
Angelicae.
Basilici.
Bursae pastoris.
Cardui benedicti.
Centaurii minoris summitates.
Cichorei sylvestris.
Cuscutae.
Foeniculi summitates.
Hederae arborae folia.
Hyssopi.

Hyperici cum floribus.
Lagondi.
Majoranae.
Malvae.
Mari veri, *of* Clinopodii.
Matricariae *cum floribus*.
Meliloti *cum floribus*.
Menthae.
Millefolii *cum summitatibus*.
Pimpinellae albae minoris.
Plantaginis.
Rorismarini.
Rutae hortensis.
Sabinae.
Scabiosae.
Schoenanthi.
Scolopendrii, *of* linguae cervinae.
Scordii.
Sennae folia.
Thymi.
Verbasci.
Verbenae.
Veronicae.
Vincae per vincae.

Flores.

ANthos.
Aurantiorum.
Balaustiorum.
Crocus orientalis.

Lavendulae.
Papaveris erratici.

Semina.

ACetosae.
Ammeos cretici aromatici.
Amomi.
Anethi.
Anisi stellati.
vulgaris.
Apii.
Basilici.
Cannabis.
Cardamomi.
Cardui benedicti.
mariae.
Carvi.
Cinae.
Citrulli.
Cnici, *of* Carthami veri.
Coriandri.
Cucumeris.
Cucurbitae.
Cumini, *of* cymini.
Cydoneorum.
Dauci cretici.
Foeniculi.
Foenu graeci.
Hordei.
Hyosciami.
Lactucae.

Levistici
Lini.
Lycopodii, *of* Pulvis Musci terrestris herbae.
Maluae.
Melonum.
Milii folis
Bengalensis.
Nasturtii.
Nigellae.
Papaveris albi.
erratici.
Petroselini.
Poeoniae.
Portulacae.
Psyllii.
Seseleos officinarum.
Sinapi.
Staphidis agriae.
Thlaspios.
Violarum.

Fructus.

Amygdala amara.
dulcia.
Aurantia mala immatura Hispanica.
Baccae Juniperi.
Lauri.
Caryophylli aromatici.
Cassia fistula.
Colocynthis.
Ficus.

Gallae turcicae.
Jujubae.
Macis.
Myrobalanae omnes.
Nux moschata, *of* myristica.
vomica.
Passulae minores corinthiacae.
Piper.
Tamarindi.
Fungus Agaricus.
Chirurgorum.
Auricula judae.
Viscus quercus *& aliarum arborum*.
Tartarus crudus.
Crystalli tartari.
Cineres clavellati.
Sal Tartari fixum.

Succi Liquidi.

CYdoneorum.
Limonum.
Glycyrrhizae.

Succi Inspitsati, *of* Condensati *Gummi & resinae*,

ACaciae verae succus inspissatus.
Absinthii.
Aloë Socotrina.
Gummi Ammoniacum.
Animae.

Arabicum.
Resina asa dulcis, *of* Benzoes.
Gummi resina Asa foetida.
Balsamum Copaivae.
    Peruvianum.
    Tolutanum.
G. Bdellium.
Bitumen Judaicum.
Caphurae, mixtum exoleo natum.
G. Carrannae.
Colophonia.
G. Copal.
Gummi oleosum Elemi.
Euphorbium.
Gummi resina Galbanum.
Gummi resinosum Gitta jemou, *of* Gumi Guttae.
G. Hederae.
    Juniperi.
    Kinkexunemalo.
Gummi oleoso resinosum Ladani, *of* Labdani.
G. Mastiches.
Manna calabrina.
G. resinos: Myrrhae,
G. Olibanum.
Opium.
Opobalsamum, *of* Balsamum *de* Mecha.
G. Opoponax.
Pix.
Resina terebinthinae, *of* Citrina.
    Pini.
G. Sagapenum.
Sanguis Draconis.

Sarcocolla.
Scammonium.
Styrax Calamita.
Liquida.
Tacamahaca.
Terebinthina.
Terra Catechu.
Thus, *of* olibanum.
Tragacanthum.

Mineralia.

Aerugo, *of* viride aeris.
Aes ustum.
Alumen.
Rupeum.
Ambra grysea.
Antimonium.
Argentum vivum, *of* Mercurius vivus.
Auripigmentum.
Bolus armeniae.
Borax.
Calx viva.
Cerussa.
Chalybs.
Cinnabaris.
Crystallus montana.
Lapis calaminaris.
Lithargyrium.
Minium.
Osteocolla.
Pompholyx, *of* Tutia.

Sal ammoniacum.
Gemmae.
Nitrum.
Succinum
Sulphur.
Terra Lemnia.
Vitriolum album.
Hungaricum.
Romanum.

Marina.

Corallia Alba.
Rubra.
Corallina.
Cancrorum Lapides.
Mater Perlarum.
Pumex.
Spongia.

Animalia. *Eorum partes et excrementa.*

ASelli of Millepedes.
Apri dentes.
Axungia serpentis, *of* Axungia anguillae.
Porci.
Cantharides.
Castoris folliculi.
Cera Alba.
Flava.
Rubra, *of* Gummi Laccae.
Coccionaella, Cochenille.

Cornua Cervi.
Ebur.
Fel Tauri exsiccat.
Grana Kermes, *of* Chermes.
Hirci sanguis exsiccat:
Sevum.
Ichtyocolla.
Lumbrici terrestres exsiccati
Mel.
Moschus.
Sapo
Oss Sepiae.
Sperma Ceti.
Testae ovorum praeparatae.
Zibethum.

Acetum Bezoardicum.

Neemt Baccarum Lauri, *een halve Onc*.
Radicis Dictamni albi,
Aenulae.
Pimpinellae,
Tormentillae,
Valerianae,
Vincetoxici,
Zedoariae, *van elks Ses Drachma*.
Herbae Matricariae Indicae,
Melissae Indicae,
Rutae hortensis Indicae,
Salviae hortensis Indicae, *van elks een half' Onc*.
Flavedinis Pomorum Sinensium
Citri,
Ligni Santali citrini,
Sassafras, *van elks een half onc*.
Caryophillorum,
Macis, *van elks twee Drachma*.
Stampt deze grosso modo, *doet ze in een* Kolf, *en giet daarop tien Pont* Acetum vini, *bind de* Kolf' *met een Blaaz*' *wel toe*, *zet ze om te* digereren *steekt boven in de Blaaz*' *een Speld*, *wel* gedigereert *zynde*, coleert *en* exprimeert *den* Acetum.

Acetum Destillatum.

Neemt Aceti vini optimi, *zo veel gy wilt doet denzelven in een glazen* Kolf *of* Retort *zo dat*

een derde Deel daarvan ledig blyve, *legt 'er een glaazen* Ontfanger *aan*, *en* destilleert in Balneo Mariae *den* Acetum, *edoch zo*, *dat eerst het* phlegma *daarvan* destillere, *dit gedaan zynde*, *legd 'er een anderen* voor Legger *aan*, *en laat de* destillatio *zo lange zyn als ze lopen wil: want in dezer voegen* procederende, *hebt gy geen aanbrandinge te vreezen*.

Acetum destillatum pro usu Chimico.

Neemt Salis Alkali fixi puri, *zo veel gy wilt*. *giet'er zo veel* Acetum destillatum *op*, *als het zout aannemen wil*, *giet deze* Solutio *dan in een tinnen daar toe bequaam zynde vat*, *laat de vochtigheed* evaporeeren, *zo dat het overblyfsel de* consistentie *van Honig bekome*, *doet dit overblyfzel in een glazen* Retort, *druypt'er zo veel* oleum Vitrioli *op*, *dat het* Alkali gesatureerd *worde*, destilleert *dan het zuure deel des Azyns daar van*. *Het* Caput Mortuum is een *Salmedium* of *Tartarus vitriolatus*.

Acetum Florum Canangae.

Neemt Florum Canangae, *zo veel gy wilt*. *doet dezelfde in een Kolf*, *en giet daar op goeden Azyn*, verluteert *dezelve wel*, digereert, Coleert *en* exprimeert *den Azyn*, *de* colatura *kunt gy noch eens op versche bloemen gieten*; *en behandelen op de even gezegde Wyze*.

In dezer voegen worden ook gemaakt.

ACETUM FLORUM CUSPIDUM.
In 't Maleeisch genoemt
TANJONI, BOEA TANJONG.
ACETUM FLORUM MALATTI.
ACETUM FRUCTUS NAM NAM.
ACETUM RUTAE.

Acetum Rutae Compositum.

Neemt Summitatum Rutae et Foliorum recentium, *zo veel gy wilt*, exempli gratia *vier handen vol*.
Castorei,
Assae foetidae, *van elks een halfe Onc:*
doet deze in een Kolf, *en giet daarop vier pond Azyn*, digereert *dit Sterk in een verglaasden Pot: laat het dan zacht koken*, *en wilt gy het* acetum *noch sterker hebben*, *laat het een weinig* evaporeren.

Acetum Squilliticum.

Neemt Scillae Laminarum in taleolas Sectarum, *zo veel gy wilt: Zet deze in een warme Plaatz tot ze ietwes verwelkt zyn*, *snyd ze alsdan zeer kleen*, *en doet ze in een glazen Vlesch*, *giet daarop eene genoegzame quantiteit goeden Azyn*, *maakt de Vlesch dicht toe*, *zet ze in de Zon om te* extraheren, *dan* coleert *en bewaart den Azyn*.

Acidum Tartari.

ziet:
CREMOR TARTARI.

Aeris Flores Depurati.

Neemt Aeuriginis, *zo veel gy wilt*.
Lost het zelve op in in eene genoegzame quantiteyt goeden Azyn, *door eenige dagen in* digestio *te zetten*, filtreert *den Azyn door vloei pampier*, *laat de* colatura *naa behoren* evaporeren, *en zet ze om te* crystalliseren, *welke Krystallen zo klaar als een Saphier zyn moeten*, *en indien zy voor de eerste keer noch zo niet waren*, *moet de* Solutio Filtratio *en* Crystallisatio *noch eens herhaald worden*.

Aethiops Mineralis.

Neemt Florum Sulphuris, *vier oncen*.
Laat deze in een smelt kroes of verglaasden pot op een kleen vuurtjen vloeibaar worden, *vloeiend zynde*, *doet daar toe* Mercurii vivi optime depurati *acht oncen*, *roert dit zo lange met een houten Stamper tot het eene swarte* Massa *worde*, *dewelke alsdan uitgenomen gewreven en bewaart word*.

Aloe Depurata.

ziet:
EXTRACTUM ALOES AQUOSUM.

Antihecticum Poterii.

Neemt Stanni Anglici Optimi, *vier Oncen*.
Antimonii crudi pulverisati, *agt Oncen*.
Doet deze in een Smelt-Kroes, *laat ze te zaam Smelten*, separeert *den* Regulus, detoneert *denzelven door toedoeninge van drie pond* Crystalli Nitri, *laat het een Uur* vloeien *in Sterk vuur*, *en Roert het zomtyds eens handig om*, *met een houten Spatel*, *eindelyk giet het uit in koud Water*, *of dat beter is laat het staan tot dat het van zelfs vloeibaar werde*, *zo zult gy een wit graauw-poeier bekomen*, *het welk gy wel afgewaschen droogt*, *en bewaart*.

Antimonii Cinnabaris. et Butyrum.

Neemt Antimonii crudi tenuissime pulverisati, *een Pond*.
Doet dezen in een middelmatige Retort, *en doet daarby* Mercurii Sublimati, *drie Pond*. *Laat ze te zaam vermengd worden door een lange schuddinge*, *edoch met omzichtigheed*, *en dan* destilleert *het in een Voorlegger*. *Neemt het overgeblevene uit de* Retort, *doet het in een kleen* Kolfjen, en sublimeert *het zeer sterk*, *zo als gy by de* praeparatio *van de* Cinnabaris factitia *kunt na zien*, *zo bekomt gy den* Cinnaber, *waar onder noch wel ietwes*, *edoch zeer weinig* Mercurius Dulcis *in den beginne opklimt*.

Een andere Praeparatio.

Neemt Mercurii Sublimati, *een Pond*.
Antimonii, *een half Pond*.
Doet deze in een Retort, *en* Destilleert, *zo gaat het* Butyrum *over: het overgeblevene wryfd wederom met twee maal zo veel* Mercurius Sublimatus, *en* destilleert *wederom het* Butyrum. *Neemt het overblyfzel uit de* Retort, *doet het in een kleene Kolf en* Sublimeert *den* Cinnaber *met een sterk Vuur*.

Antimonii Butyrum. Sine addito Mercurio Sublimato.

Neemt Vitrioli caput mortuum, *vier Pond*.
of
Rood gecalcineerden Vitriool,
Salis communis, *van elks twee Pond*.
Vermengd deze twee met een Pond.
Antimonium crudum pulverisatum, *zet ze eenige daagen op een vochtige Plaats*, *op dat het mengzel wat vochtig worde door aantrekkinge der Locht*, *doed het dan in een glaazen of aarden* Retort *die wel beslagen is en* Destilleert *het in een open Vuur*, *dat in het begin matig en allengskens moet vermeerdert werden*.

Antimonium Diaphoreticum. Chalybeatum.

Neemt Scoriarum Reguli Martialis, *die beneeden onder den Titul van* Regulus Antimonii Martialis *zal geleert worden: zo veel gy wilt*.

Nitri crystallisati, *twee maal zo veel*.

Maakt ze tot een fyn Poeier, *doet dit mengzel allengskens in een gloeienden Smeltkroes*, *en laat het*, *na dat 't alles daarin is*, *noch een quartier Uur vloeien*, *breekt dan den Smelkroes in Stukken*, *neemt de Stoffe daaruit*, *giet daarover heet Water*, *en* edulcoreert *ze*. *Op het bruin roode poeier giet wederom versch Water*, *roert het om*, *op dat het dikke te gelyk mede in een ander Vat kan gedaan worden*, *laat het zinken*, *en droogd het gezonke*.

Antimonium Diaphoreticum. Joviale.

Ziet

ANTIHECTICUM POTERII.

Antimonium Dialphoreticum Simplex.

Neemt Antimonii crudi, *een Pond*.

Nitri per crystallisationem depurati et bene siccati, *dry Pond*.

Laat deze een fyn poeier worden, *vermengd ze wel en doet ze allengskens t'elkens wynig op een keer in een groten Smelt-Kroes*, *laat ze* detoneren, *maakt dan het Vuur sterker*, *schraapt dat gene t'welk zig boven aan den Rand van*

den Smelt-Kroes gezet heeft, *af*, *op dat het met de andere Stof wel vloeie*, *dekt den Smelt-Kroes met een Steen wel toe*, *laat het een halve Uur vloeien*. *Eindelyk giet het uit in een schonen yzeren Vyzel*, *stampt het en als het koud geworden is lost het op in Water*, *laat het zinken, giet op het* gesonke *wederom versch Water*, *en ten laatsten droogd en bewaart het poeier*.

Antimonii Regulus Martialis.

Neemt Alkali cinerum, vel Nitri fixi, vel salis Tartati, *een pond*.

Laat dit wel droog zyn, *doet het in een sterken Smelt-Kroes en laat het in een daar toe bequaam zynd' Vuur vloeien*, *doet alsdan allengsjes daar by*.

Limaturae martis purae.

Antimonii crudi *van elks een half pond*.

En deze daar in gedaan zynde, *doet wederom allengskens daarby* Antimonii pulverisati, *een half Pond*. *Laat het Vuur zeer sterk zyn*, *op dat alles dun en vloeibaar werde*, *'t welk men met een yzeren Staf onderzoeken moet*. *Dit gedaan zynde*, *giet het uit in een warm gemaakten* Conus fusorius, *slaat van de* Regulus *de* Scoriae *af, stampt ze kleen*, *en kookt ze met Water*, filtreert *het noch warm zynde*, edulcoreert *het overblyfzel*, *en* reverbireert *het*, *zo bekomt gy een* crocus martis *die zeer fyn is*, *onder desselfs ware naam* Crocus Martis Antimoniatus, *of van andere* Antimonium Diaphoreticum Martiale *genaemt*.

Den Regulus *stampt tot poeier*, *vermengd hem met een vierde deel* Antimonium crudum, *laat ze te zaam in een Smelt-Kroes vloeien*, *al vloeiende doet daarby*, *wel gedroogd* pulvis Nitri crystallisati *een drachma en als dit* gedetoneert *heeft*, *doet 'er op nieuws een Drachma by*, *herhalt dit zo dikwerf*, *dat 'er tot vier oncen* Regulus, *zes Drachma* Nitrum *gedaan zyn*, *maakt dan een sterk Smelt-Vuur door om en boven leggende Koolen*, *op dat de Salpeter mede vloeie*. *Ook is het nodig dat men de* Scoriae *met een yzeren Staf onder dompele in den* Regulus, *om hem beter te doen vloeien; maar draagd wel Zorg' dat 'er geen Koolen in vallen*. *Laat het nu een quartier Uur sterk smelten*, *en giet het in een* conus Fusorius, *sagtjes met een hout of yzer aan de* conus Fusorius *onder 't uitgieten kloppende*, *op dat haar de* Scoriae *van de* Regulus *schyden*.

Neemt wederom den Regulus, *stamt hem tot een fyn poeier*, *laat hem in een Smelt-Kroes vloeien; werpt 'er t'elkens een drachma zuiveren Salpeter by*, *zo dat 'er wederom op vier oncen* Regulus *ses drachma Salpeter*, *al is het meer*, *komen*, *giet dan de Massa uit in een* conus fusorius, separeert *op nieuws de door schynende en bruin-geel verwige* Scoriae:

Neemt noch voor het laatste den gestampten Regulus, *en doet daar toe als hy vloeid op vier oncen* Regulus *een en een halve onc zuiveren Salpeter die tot poeier gestampt en droog gemaakt is*, *doet hem als de vorige Keeren na malkanderen daarby*, *maakt door neder-stotinge*, *dat de* Scoriae *wel*

onder den Regulus *gebracht werden*, *vermeerdert het Vuur zeer sterk*, *als't op het sterkste vloeit*, *giet het schielyk uit in een warmen en met vet besmeerden* conus fusorius. *Als de Massa koud geworden en uit genomen is*, *zo zult gy vinden door-zichtige* Scoriae *die de verwe van geele Barn-Steen hebben en een* Regulus Stellatus.

Antimonii Regulus Simplex.

Neemt Antimonii crudi pulverisati, *vier pond*.
Tartari crudi *bene abluti twee pond en negen onc*.
Nitri crystallisati, *een pond en drie oncen*.
Laat deze te zaam een poeier worden, *doet het allengskens in een Smelt-Kroes*, *laat het zo als by de vorige processus gezegd is*, *wel vloeien*, *giet het dan uit*, *en scheid de* Scoriae *daar van*, pulveriseert *en* elixivieert *dezelve met heet Water*, *het overblyvende grove poeier droogd en doed daar toe de helft zo veel als't weegt suivere crystalli nitri*, *mengd het wel onder een*, *laat het in een gloeiende Smelt-Kroes* detoneeren, *werpt 'er allengskens wat gestampte Koolen by*, *laat het wel smelten en giet het in enen conus fusorius en als 't koud geworden is*, *klopt de* Scoriae *van de* Regulus *af*.

Antimonii Regulus Medicinalis.

Ziet
FEBRIFUGUM CRANII.

Antimonii Vitrum.

Neemt Antimonii crudi pulverisati, *doet van dezelve in een vlakken onverglaasden aarden Pot zo veel dat de bodem een Duim hoog bedekt is*, *zet denzelven op een klein Vuurtjen*, *zo dat de bodem niet gloeiend worde*, *roert dit* poeier *geduurig met een yzer om*, *dat'er geen kluiten in komen*, *en als 't niet meer rookt*, *maar in een grauw* poeier *verandert is*, *zo smelt dit behoorlyk met een sterk Vuur in een Smelt-Kroos tot het vloeibaar is als water*, *'t welk omtrent in een half Uur geschieden zal na dat de quantiteit groot is*, *neemt hiervan de proef door het insteken van een yzeren Staf*, *trekt denzelven schielyk daaruit; indien hy glinsterd*, *zo giet het uit op een koperen Plaat en hard geworden zynde*, *stampt het tot een* poeier.

Aquae destillatae Simplices. Aqua Enethi.

Neemt Aquae purae, *zo veel gy wilt*, *doet daar toe zo veel* Eleosaccharum Anethi *dat het een aangenamen Smaak en Reuk bekome*. *Dus kunnen alle of veele Aquae destillatae door een Eleosaccharum van die dingen welke alhier niet versch zyn*, *ter stond gemaakt worden*.

Aqua Seminis Anisi.

Neemt Seminis Anisi cum corticibus, *zo veel gy wilt*.

Stampt het zelfde, *doet het in een destilleer-Ketel en giet daarover zuiver Water, laat het macereren en destilleert het zonder toe doen van Zout*, *zo zult gy het Water en ten laatsten door sterker te stoken de Oly bekomen*.

Aqua Seminis Foeniculi

word op gelyke wyze gedestillert.

Aqua Squinanthi Vel Schoenanthi

word met het Kruid en de Wortel gedestilleert.

Aqua Radicis Zedoariae.

Neemt Radicis Zedoariae pulverisati, *zo veel gy wilt*.

Giet daarover witten Wyn, *doet 'er by Zuiker*, *en Suuri*, *zet dit op een warme plaats om te gisten*, *destilleert het dan in een koperen Ketel met een tinnen Helm*, *als gy veel Radix Zedoariae genomen hebt*, *zo kunt gy op het laatst de Oly door sterker te stooken ook over halen*.

Aqua Cinnamomi Spirituosa.

Neemt Cinnamomi acuti, *een pond*.

Vini Gallici, *Sestien pond*.

Spiritus vini gallici, *twee pond*.

Snyd en stampt den Caneel groflyk, *en laat hem met het vocht twee maal vieren twintig uuren wel toegedekt zynde staan*, *vervolgens* destilleert *na de Konst met matig Vuur het Water uit een Zand-Capel*.

Aqua Alexipharmaca.

Neemt Cornu Cervi raspati recentioris, *ses Oncen*.
Santali citrini.
Radicis vincetoxici.
Herbae carduibenedicti.
Menthae Jndicae.
Ruthae.
Scabiosae.
Scordii, *van elks vier Oncen*.
Snyd alle deze Species klein, *doet ze in een Kolf*, *en giet daar over aquae pluvialis en vini gallici albi van elks even veel*, *zo veel als 't behoort*, *en* destilleert *het Water in* Balneo Mariae.

Aqua Anhaltina.

Neemt Mastiches Selectae *een half pond*.
Ligni agallochi Secundarii.
Caryophillorum aromaticorum.
Cinnamomi acuti.
Cubebarum.
Florum Anthos jndiae crescentis.
Radicum galangae minoris.
Nucis Moschatae, *van elks ses Drachma*.
Croci orientalis *dry Drachma*.
Baccarum Lauri.
Seminis foeniculi *van elks een Onc*.
Stampt deze, infundeert *ze in vyf pond* Spiritus Vini, *laat het twee of dry dagen* digereeren en destilleert *het als dan*.

Aqua Adstringens Panis.

Neemt Medullae Panis albi triticei, *dry en een halve Onc*.
Nucis moschatae, *een en een halve Onc*.
Radicum Tormentillae *een Onc*.
Rasurae Cornu Cervi, *een half Onc*.
Vini Rubri optimi, *ses Pond*.
Infundeert *en* destilleert *het* in balneo Mariae, *het overblyvende* exprimeert *en* inspisseert *tot een* extractum, *bewaart het onder de naam van* Extractum aquae adstringentis Panis.

Aqua Calcis Rulandi. Ad membra ambusta.

Neemt Calcis vivae, *die versch uit de Oven komt*, *vyf Oncen*. *Doet dezen in een koperen Vat en giet daar over tien pond zuiver Water*, filtreert *het vocht*, *doed daar toe zo veel* Vitriool *als'er nodig is om het blauw te verwen*, *doed daar dan by zo veel* Saccharum Saturni *dat het een melk gelykende koleur bekome*, *en bewaart het dan tot het gebruik*.

Aqua contra Colicam.

Neemt Radicum Angelicae,
Calami aromatici,
Zedoariae *van elks een halfe Onc*.
Seminis Anethi,

Seminis Carvi,
Foeniculi,
Nigellae,
Sileris montani, *van elks twee Oncen*.
Corticum Aurantiorum recentium,
Citri *van elks een halfe Onc*.
Baccarum Lauri,
Cinnamomi Selecti,
Cardamomi minoris, *van elks een Onc*.
Spiritus vini optimi, *twalf Pond*.
Stampt de Species *groffelyk*, *giet den* Spiritus *daarover*, *zet het om te* digereren, *en daar na* destilleert *het*.

Aqua Diapnoica.

Neemt Aquae foliorum recentium Scabiosae,
Plantaginis,
Scordii,
Carduibenedicti, *van elks even veel*.
Mengd deze onder een.

Aqua Fortis.

Neemt Vitrioli Romani, *zo veel gy wilt*.
Laat den zelven in de zon gelegd zynde tot een wit poeier worden, *of* calcineert *hem zo lange tot hy geel word*. *Neemt dan door de* crystallisatie *wel gezuiverden Salpeter*, *een en een half maal zo veel als de* Vitriool *in gewigt*, *mengd*

deze onder een en doet ze in een Aarden Retort, *zo dat ze half vol worde*, *legd ze in een* Reverbireer *Oven met een grooten* Recipient *daaraan*, verluteert *alles wel*, *en* destilleert *in den beginne zachjes en allengskens sterker; als'er witte dampen beginnen te komen*, *zo breekt den* Recipient *los*, *giet het* gedestilleerde *uit*, dephlegmeert *denzelven en bewaart hem*. *Het* Caput mortuum elixivieert *men door veel en heet kokend Water*, filtreert *en* crystalliseert *het*, *zo bekomt men het* Nitrum vitriolatum.

Op een andere Wyze.

Neemt Aluminis crudi *een wynig* calcineert *een deel*.
Nitri per crystallisationem depurati, *een en een half deel*.
Maakt deze beide tot poeier en procedeert *daarmede in dervoegen als zo even geleerd is*. *Als men vreest dat 'er van het* acidum vitrioli *of* aluin *mochte toe gekomen zyn; zo neemt den* Spiritus Nitri, *doet denzelven in een* Retort, destilleert *met matig Vuur*, *of doet in de* Retort *een Onc of ietwes meer gestampt* Nitrum, *zo blyft alles daar niet toe behorende daarvan gescheiden*.

Aqua Mastichina.

Neemt Charyophyllorum aromatic: *een Onc*.
Cardamomi minoris,
Cinnamomi, *van elks een half Onc*.

Macis, *een Onc*.
Mastiches Selectae, *vier Oncen*.
Nucis Moschatae, *een halfe Onc*.
Maakt deze alle tot een poeier, *doet ze in een glaazen* Retort *en giet daarop* vini albi *dry Pond*, *zet ze vier daagen in* digestie, *en* destilleert *ze als dan zachjes*.

Aqua Odontalgica.

Neemt Radicis Pyrethri,
Cinnamomi,
Foliorum Nicotinae,
Seminis Hyosciami, *van elks een halfe Onc*.
Opii puri, *een Drachma*.
Stampt deze, *doet ze in een Kolf en giet daarover* Spiritus vini Rectificati *twee Pond*, *laat ze vier en twintig uuren* macereren *en* destilleert *dan het Water in* Balneo Mariae.

Aqua Ophthalmica Quercetani.

Neemt Croci Metallorum, *een en een half Drachma*.
Doet dit in een verglaasden Pot, *en giet daarop* aqua foeniuli *of witten wyn dry oncen*, *roert het 'sdaags eenige keeren om*, *en laat het zo twee dagen gedaan zynde* gecoleert *en tot het gebruik bewaart worden*.

Aqua Regis Sive Regia.

Neemt Spiritus Nitri fumantis, vel Aquae Fortis, *vier oncen*.
Werpt daar in kleene stukjes Salis Ammoniaci bene depurati, *laat het* solveren, *herhaald deze bydoeninge zo lange als het* solveert *en bewaard als dan het* gesatureerde *in een welbesloten glas*.

Aqua Rorismarini. Eau d'Hongrie.

Neemt Summitatum Rorismarini cum Floribus, *een pond*.
Vini bonae notae, *acht pond*.
Laat deze in een kolf gedaan zynde, *eenige uuren* macereren *en* destilleert *ze als dan*.

Aqua Saphyrina.

Neemt Salis Ammoniaci depurati, *zo veel gy wilt*.
Giet daar over zo veel goed versch kalk Water als tot de oplossinge noodig, *en giet dan deze sout solutie in een kopern Vat*, *set het eene nagt heen*, *en dan bewaart sulks*.

Aqua Theriacalis Simplex.

Neemt Theriacae Anglicanae. *dry Oncen*.
Spiritus vini gallici, *dry Pond*.
Doet deze te zaam in een Kolf, destilleert *daar van een derde deel*, *het overblyfzel* coleert, inspisseert *en bewaart het onder de naam van* Extractum theriacale.

Aqua Vitae.

Neemt Herbae foeniculi,
Menthae Indicae,
Rorismarini,
Salviae, *van elks een hand vol*.
Anthophillorum, *een halfe Onc*.
Granorum Cardamomi minoris cum corticibus,
Caryophillorum aromaticorum,
Cinnamomi,
Cubebarum,
Radicis galangae minoris,
Aristolociae rotundae,
Zedoariae,
Zinziberis, *van elks een halfe Onc*.
Stampt deze te zaam tot een poeier, *doet ze in een Kolf*, *giet daarop* Vini Rhenani *tien Pond*, *laat het enige dagen* digereren *en* destilleert *het* aqua *in* Balneo Mariae.

Aqua Vitae Pectoralis.

Neemt Radicum Calami aromatici, *twee Drachma*.
Enulae campanae, *een Onc*.
Ireos florentinae, *dry Oncen*.
Liquiritiae,
Scabiosae Indicae, *van elks ses Drachma*.
Zedoariae, *een Onc*.

Herbae Capillorum veneris,
Hyssopi,
Salviae, *van elks twee hand vol*,
Seminis foeniculi, *een Onc*.
Croci orientalis,
Macis,
Nucistae, *van elks twee Drachma*.
Stampt deze te zaam, *doet ze in een Kolf*, *giet daarover* Spiritus vini gallici *tien pond*.
Laat ze acht daage geinfundeert *staan*, destilleert *dan in* Balneo Mariae *den* Spiritus, *die met Zuiker aangenaam zoet kan gemaakt worden*.

Arcanum Duplicatum Mynsichti.

Word met recht genoemt Nitrum vitriolatum. *Word uit het* Caput mortuum aquae fortis *met veel kokend Water* geelixivieert, gefiltreert; *als dan word 'er een weinig* Nitrum fixum *of een ander* Sal alkali fixum *toe gedaan om de metaalachtige deelen beter te* separeren, *en op een koele plaats gezet om de Kristallen te doen Schieten*.
of
Satureert Liquor Nitri fixi *met goeden* Spiritus vitrioli *en* crystalliseert *het* Arcanum.

Arcanum Tartari.

Neemt Salis Tartari puri vel alius salis alcali fixi *zo veel gy wilt*.
Doed dit in een yzeren Ketel en giet daarop

Acetum destillatum *naa maaten der* quantiteit *omtrent ses of acht pond*. *Roert het met een houten Spatel op een kleen vuurjen zachjes om*, *op dat het water van de Azyn wegdampe*, *giet* 'er wederom verschen Azyn over, *herhaald dit zo dik werf tot de* Saturatio *geschied is*, *dit zult gy by de uitdampinge gewaar worden*, *want het Zout* gesatureert *zynde*, *ruikt de waazem zuur: een onc*. *goede* Acetum destillatum *heeft maar twalf grein* Sal acidum, *die twintig grein* Sal alcali Satureren, *het overige der onc azyn is maar enkeld water: hier naa kan men zich reguleren*. *Als nu de uitdampinge zuur begint te ruiken*, *dan laat het zagtjes uitdroogen*, *zo zal* 'er een *bruin* Magma *wegens de daarby zynde olie overblyven*: Calcineert *deze* Magma *zachjes in een smelt Kroes: en als het koud geworden* solveert *het* gecalcineerde *in zuiver water*, filtreert *en* crystalliseert *het* Arcanum. *Na de* calcinatie *kunt gy onderzoeken of het een* Salmedium *is*, *en zo niet*, *moet* 'er *meer* Acetum destillatum *by gedaan worden*.

Aurum Fulminans.

Neemt Auri per antimonium debite depurati, *zo veel gy wilt*.

Giet daar over een weinig aqua fortis, verbi gratia, *zo veel als het goud in gewicht*, *werpt daarby kleene Stukjes* gedepureert sal Ammoniac; *doet dit zo lange en zo dikwils dat* 'er *geen* sal Ammoniac *meer in oplossen wil; giet* 'er *dan op nieuws half zo veel* Aqua Fortis, *als in den beginne by*, *en doet* 'er *wederom Stukjes* sal Ammoniac toe.

By deze goud solutie *giet zuiver Water*, *en alsdan giet 'er allengskens by* Oleum Tartari per deliquium *tot'er gene* reactio *meer geschied; maar slaat het* punctum Saturationis *wel gade: zet het op een plaats*, *daar het stil zonder geroert te worden zy*, *zo zal 'er een geel poeier* praecipiteren; *giet dan het klaare daar van*, *en op het* gepraecipiteerde *giet eenige keeren zuiver warm Water*, *om het wel te* ablueren, *en eindelyk droogd het in de Schaduwe; wryft het dan in een kleene quatiteit*, *en zeer langzaam in een glaazen Vyzel*, *of op een* praepareer *Steen*, *op dat het door 't wryven niet warm worde; maar weest wel gewaarschouwt voor ongeluk*.

Balsamus Angelicae.

Neemt: Olei destillati Angelicae, *een drachma*.

Olei Nucistae expressi puri, odore per Spiritum vini Spoliati *zo veel tot het genoeg is*.

Mengd deze naa de konst tot een Balsem.

Balsamus Apoplecticus. cum Moscho et Ambra.

Neemt Olei Nucis Moschatae expressi, *een onc*.

Destilati granorum recenter enucleatorum cardamomi.

Caryophyllorum aromaticorum.

Cinamomi.

Lavendulae.

Majoranae.

Rorismarini.

Succini.

Balsami Peruviani, *van elks een Scrupel*
Ambrae gryseae, *een half Drachma*.
Moschi optimi, *een half Scrupel*.
Boli Armenae, *zo veel dat'er genoeg is tot de gedaante van een Balsam*.

Balsamus Apoplecticus. Pro Mulieribus.

Neemt Olei Nucistae Selecti expressi, *twee Drachma*.
Destillati Galbani, *een half drach:*
Lavendulae,
Succini, *van elks een Scrupel*.
Majoranae,
Melissae,
Pulegii,
Rorismarini,
Rutae,
Salviae, *van elks een half Scrupel*.
Castorei Selecti, *ses Grein*.
Spiritus Salis Ammoniaci, *vyftig drops:*
Mengd deze na de konst tot een Balsem.

Balsamus Aurantiorum.

Neemt Olei destillati Corticum Aurantiorum, *een Drachma*.
Expressi Nucistae, Spiritu vini odore privati, *zo veel tot'er genoeg is*

Maakt deze tot een Balsem, *onder het mengen doet daar onder een weinigje van het geele der af geraspte orannien Schillen*.

Balsamus Cephalicus.

Neemt Olei Nucistae expressi, *ses Drachma*.
Destillati Lavendulae,
Rutae, *van elks dry en een half Scrupel*.
Olei destillati Majoranae,
Salviae, *van elks vyftien droppels*.
Caphurae Baros purae, *een Scrupel*.
Mengd deze naa de konst tot een Balsem.

Balsamus Cinnamomi.

Neemt Olei Nucistae expressi, *zo veel gy wilt*.
Doed daar by eenige droppels Olei destillati Cinnamomae; *mengd dan daar by zo veel* Bolus Armenae *of* pulvis Cinnamomi *dat hy de* consistentie *van een Balsem bekome*, *en verwd hen met* cinnabaris nativa.

Balsamus Locatelli Correctus.

Neemt Olei Olivarum recentioris, *een en een half Pond*.
Ligni Santali rubri, *een Onc*.
Kookt deze te zaam tot de Olie rood gecoleurt is, *dan* coleert *het*, *en lost in de* colatura *op*.

Cerae citrinae purificatae,
Terebinthinae venetae, *van elks een pond*.
Balsami peruviani, *een onc*.
Mengd ze naa de Konst.

Balsamus Macis.

Neemt Olei Nucistae expressi, *zo veel gy wilt*.
Doed daarby droppels gewyze eenige droppels Olei Macis destillati, *en mengd het naa de Konst*.
op gelyke wyze word ook gemaakt.

Balsamus Majoranae. en Balsamus Liquidus Mastiches.

Neemt Mastiches Selectae albissimae, *een half pond*.
Salis Tartari, *een half pond*.
Stampt het gummi resinosum Mastiches *tot een fyn poeier*, *en mengd het zelfde met het* Sal alkali fixum *in een glaazen of marmoren Vyzel; doed het dan in een Kolf*, *en giet daarop*, Spiritus vini rectificatissimi *zo veel*, *dat dezelve de* species *vier vinger breed bedekke*, *zet 'er een helm op en* destilleert *in den beginne sachjes*, *op dat de* mastiches gedissolveert *worde*, *vermeerdert het vuur allengskens zo zal 'er een* Spiritus *met de harst-achtige deelen van de* Mastiches *over gaan het overblyfzel is de* Balsamus mastiches liquidus, *die zich als de* Terpentyn *of* Balsamus Copaivae *op loosen laat*. *En op deze wyze kan men maaken den* Balsamus van.

Succinum.
Benzoes.
Sandaracca.
Elemi.
Animae.

Balsamus Pestilentialis.

Neemt Olei, Nucistae expressi, *dry Drachma*.
Destillati Majoranae, *vyftien droppels*.
Myrrhae,
Succini, *van elks ses droppels*.
Extracti Ligni Aloes *vel* Calambac veri resinosi, *een scrupel*.
Theriacae venetae, *twee scrupel*.
Moschi
Ambrae, *van elks acht grein*.
Mengd deze met een weinig Aqua vitae *naa de konst tot een Balsem*, *die anders ook genoemt word* Balsamus contra aerem Malignum.

Balsamus Rosarum.

Neemt Olei Nucistae expressi, *zo veel genoeg is*.
Verft die met een weinig Florentynse Lac.
Doet daar by.
Olei Distillati Rosarum *eenige droppels; en mengd deze naa de konst tot een Balsem*, *en in dezer voegen kunt gy ook maaken*

BALSAMUS LIGNI RHODII.

Balsamus Samaritanus.

Neemt Olei Hypericonis veteris, *een pond*.
Vini albi generosi, *twee pond*.
Mengd deze en kookt ze tot de wyn uit gedampt is, coleert *en bewaart den* Balsamus.

Balsamus Sulphuris Amygdalatus.

Neemt Florum Sulphuris, *een Onc*.
Olei Amygdalarum dulcium recenter expressi, *acht Oncen*.
Laat deze in een Zand Capelle zo lange Digereren *tot de swavel voor het grootste gedeelte opgelost is*.

Balsamus Sulphuris Anisatus.

Neemt Florum Sulphuris, *een Onc*.
Olei Distillati Anisi *ses Oncen*.
Mengd deze te zaam en laat ze digireren, *zo zal het grootste deel des swavels oploosen*, *en zo worden op gelyke wyze* gepraepareert.

BALSAMUS SULPHURIS IUNIPERATUS.
BALSAMUS SULPHURIS SUCCINATUS.
BALSAMUS SULPHURIS TEREBINTHINATUS.

Balsamus Vitae Liquidus.

Neemt Oleorum Destillatorum Purorum,
Lavendulae,
Nucistae,
Caryophyllorum,
Cinamomi,
Cardamomi minoris,
Rutae,
Balsami de Peru,
Melissae Turcicae,
Menthae, *van elks zo veel gy wilt*.
Mengd deze met eene genoegsame quantiteit Spiritus vini rectificatissimi *en laat ze op een klen vuurtje zachjes* digireren*; voor die gene die het lyden of verdragen kunnen*, *kan daar toe voor het gebruik gemengd worden* Moschus *en* Ambra *in een gelyke quantiteit*.

Bufonum Cinis.

Neemt een groote leevende Pad, *doet ze in een nieuwen aarden pot die door een dekzel wel moet gesloten worden: brand ze dan in een open vuur tot asch*.

Bufonum Siccatorum Pulvis.

Laat groote Padden in de Zon droogen, *en stampt dezelfde dan tot Poeier*, *dat in een glas 't welk met een Kurk en blaaz' wel geslooten is*, *moet bewaart worden*.

Butyrum Antimonii.

Ziet Antimonii Butyrum.

Butyrum Majoranae.

Neemt Foliorum Majoranae viridium, *zo veel als nodig is*, Butyri recenter sine sale *zo veel als 't nodig is*, *kookt deze*, *en perst ze; maar niet al te sterk door een doek*, *en bewaart het* Butyrum.

Calx Jovis.

Neemt Tin, *zo veel gy wilt*, *doed het zelfde in een aarde niet verglaasden pot; smelt het zelfde zo lange en roert het geduurig om dat het tot asche worde: als dan vryft deze fyn op een* praepareer-*steen*.

Caput Mortuum Vitrioli.

Is het overblyfzel naa de Destillatie *van de* Spiritus *en* Oleum Vitrioli*: en word door toedoeninge en kokinge met veel waater van zyn by zig hebbende zuur* geedulcoreert, *gedroogd*, *en als dan genaamt* Terra Vitrioli dulcis, *deze is*

een Crocus Martis, *of* Veneris *of beide te zaam, na dat de gebruikte* Vitriool *geweest is*.

Cassia Extracta Seu Pulpa Cassiae.

Deze moet altyd versch gepraepareert *worden uit de niet al te versch zynde Cassie*, *dewelke dierhalven eerst eenige maanden vooraf op een drooge plaats bewaart moet worden*.

Chalybis Limatura Praeparata.

Neemt Limaturae Martis Purae, *zo veel gy wilt*, *doed het zelfde in een groten wel verglaasden en sterken pot; edoch zo dat de bodem maar een duim breed bedekt zy*, *dekt den zelven toe met een steenen dekzel*, *zet den pot als dan op een plaatze waar groote hette is*, *by voorbeeld aldernaast een calcineer oven*, *zo zal het yzer in de hoogte ryzen en zich rondom de pot als een fyn rood poeier aan zetten*, *doed dit daar van zo zal 'er noch eene tamelyke* quantiteit *yzer op de grond van de pot vast zitten; zet dit wederom als zo even gezegd is op een heete plaatze; edoch zo dat 'er lucht binnen in de pot komen kan*, *en herhaalt het zo dikwerf tot by naa al het yzer in een rood Poeier verandert is*.

Cinnabaris Antomonii.

Zie na Antimonii Butyrum en Cinnabaris Antimonii.

Cinnabaris Nativa Praeparata.

Neemt Cinnabaris nativae *zo veel gy wilt*. *Doed den zelven in een* Retort *of Kolf*, *maakt daar onder vuur en vermeerdert het trapsgewyze*, *laat den zelven schielyk* Sublimeeren, *zo blyfd de onzuivere stof op de grond leggen*, *maar wanneer de Zinnaber noch niet heel zuiver door deze eerste* Sublimatie *geworden is*, *zo kunt gy hem tot een fyn poier wreiven*, en sublimeert *hem noch eens*, *vryft als dan den gesublimeerden Zinnaber op een steen met water fyn*, *en gedroogd zynde bewaart hem*.

Clyssus Antimonii.

Neemt Sulphuris crudi,
Antimonii crudi,
Nitri Crystallisati, *van elks even veel zo veel gy wilt*.
Maakt deze tot een poeier, *mengd ze onder een en doet ze in ene van onderen gloeiende* Retorta tubulata *daar den voorlegger al aangelegd is*, destilleerd *dan*, *op dat de dampen in gedaante van een klaar water in de voorlegger vergaderen*, rectificeert *deze in* Balneo Mariae *met een Kolf*, *zo hebt gy een gemengden* Spiritus nitri *met het swavel zuur: edoch deze kan ook by de* praeparatio *des* Antimonii diaphoretici *vergadert worden*.

Colcothar.

Ziet Caput mortuum Vitrioli

Confectio Alkermes.

Neemt Sacchari Albissimi,
Succi Pomorum Jambosae domesticae,
Jambo, Jambu, *clarificati zo veel tot 'er genoeg zyn*.
Kookt ze tot een consistentie *van Honig*, *e*. *g*. *een Pond van elks*, *doed dan daar toe* Granorum Kermes of Coccionelle *een Pond*, Ligni aloes subtilissime pulvurisati *een Onc*. Ambrae gryseae *een Drachma*, Croci optimi tenuissime triti *twee Scrupel*, *mengd ze naa de konst op dat ze een* Electuarium worden.

Confectio de Hyacintho.

Neemt Syrupi acetositatis Citri, *een Pond*, *of zo veel tot 'er genoeg is*.
Pulveris subtilissimi Boli armenae verae praeparatae,
Coralliorum rubrorum praeparatorum,
Terrae Sigilatae praeparatae, *van elks een en een half drachm*.
Hyacinthorum praeparatorum, *een half Onc*.
Radicum Dictamni albi,
Tormentillae,

Santali citrini veri, rubri veri, *van elks een halfe onc*.
Serici crudi, *een drachma*.
Mengd deze naa de konst tot een Electuarium.

Cornu Cervi Praeparatum Siccum.

Alle deze praeparata *des* Cornu Cervi *zyn onnut; maar zo men 'er noch evenwel een wil in gebruik houden*, *kan men het* Cornu Cerviustum *of* calcinatum *verkiezen: edoch het is niets anders als een dode Aarde*. *En als men* Cornu Cervi *gebruiken wil*, *zo is het* rasura *de beste om het met Water op een* praepareer *Steen tot een fyn poeier te maaken*, *te droogen en te bewaren onder de naam van*

CORNU CERVI PRAEPARATUM.

Op gelyke wyze kan men ook maaken,

Cornu Alcis Praeparatum. Cremor Tartari.

Word te gelyk by de praeparatio *der* crystalli Tartari *vergadert*, *en is ook niet anders als dezelfde*, *ziet* Crystalli Tartari.

Crocus Martis Aperitivus.

In desselfs plaats is het beste om te gebruken die boven beschrevene Limatura Chalybis praeparata;

Neemt Limaturae martis purae, *zuivert het zelfde met zoet Water wel van die daaronder zynde vuyligheed*, *wascht dit zo lange*, *tot het Water dat men daarvan giet helder is*, *droogd het dan en bewaart het*.

Of gebrukt die van zyn grove zuure deelen gezuiverden colcothar vitrioli; *edoch de* vitriool *moet voor en al eer hy tot de* destillatie *gebruikt word*, *in Water op gelost*, *in een yzern Ketel of Pot met eenige handen vol* Limatura martis purae *gekookt worden*, *op dat het koper dat mede onder de* vitriool *vermengd is*, *zig aan het yzer zette*, *op dat men een zuiver* vitriolum martis *verkryge*, *want het Koper verwekt lichtelyk braaken*. *Of maakt een* Crocus martis aperitivus *op volgende wyze*.

Neemt Aquae fortis bonae notae, *zo veel gy wilt*. *Giet dit in een grote Kolf*, *en doet daar toe t' elkens weinig*, *kleene stukjes Yzer of Staal*, *als dit zachjes ontbonden is*, *doet wederom op nieuw ietwes daar toe*, *herhaald dit zo lang*, *tot dat het laatste stukjen Yzer of Staal niet meer van het* aqua fortis *aan getast word*. *Giet dan deze* Solutio *daarvan*, *en neemt dan drie maal zo veel als 'er* Aqua fortis *geweest is*, oleum Tartari per deliquium. *druipt daarin de* Solutio martis, *zo dat gy eenige droppels te gelyk daarin laat vallen*, *deze zullen op de grond vallen*, *en een Schuim veroorsaaken*; *maar schielyk door de vereeniging van het Salpeter Suur*, *met het alkalische Zout*, *wederom boven komen: Schud dit*

dan om, *zo zullen ze edoch in een ander gedaante wederom naar de grond zinken*, *om dat de twee overige zynde deelen van het* alkali, *het Yzer dat nu van het Salpeter zuur bevryd*, *opgelost worden*. *In dezer voegen kunt gy* procederen, *tot dat het* Lixivium *des* alkali, *met die van 't Yzer* gesatureert *is*, *het kenteken hiervan is eene dikke bloed roode* coleur. *Giet dan de* solutio martis *hiervan*, *en drupt 'er zuuren witten Wyn*, *of* Urin *by*, *hiermede zal het alkali zig verenigen*, *en het Yzer in gedaante als een fyne* crocus martis *op de grond vallen*, *deze moet gedroogd en bewaart worden*.

Crocus Metallorum.

Neemt Antimonii crudi,

Nitri crystallisati, *van elks een gelyk deel zo veel gy wilt*.

Pulveriseert *deze*, *doed ze allengskens in een Smelt kroes*, *laat ze* detoneren, *zo word de* hepar Antimonii; *maakt dezen* hepar *tot een poeier*, *en giet 'er zo veel heet Water over*, *tot het* Nitrum *daar door uit geloogd is; droogd dan het poeier en bewaart 't; het* Lixivium *kan men* evaporeren *en* crystalliseren, *zo heeft men het* Sal anodynum minerale *of* Nitrum antimoniatum *genoemt; edoch hiervan kunt gy naa zien* Nitrum Antimoniatum.

Chrystalli Tartari.

Zyn het beste en veiligste uit het Vader-land te ontbieden. *of*

Neemt Tartari crudi per ablutionem bene depurati, *zo veel gy wilt*.

Doed dezen in een aarden Pot, *en giet 'er over zuiver Water omtrent zes maal zo veel in gewicht als de* Tartarus *is*, *lost hem door kokinge met het Water op*, *het geen ontdaan is*, *giet noch warm zynde door een dikken Lap*, *by deze warme* colatura *doed*, *op yder twee pond* Tartarus *het wit van dry Eyeren*, *mengd het wel onder een* (*het aller best is*, *dat men tot het wel gekleinsde eyer-wit van de* Solutio Tartari *ietwes toe giet*, *en zo allengskens meer en meer onder geduurige omroeringe*, *tot dat het geheel daaronder gemengd is*) *zet dit dan wederom op het Vuur*, *laat het koken*, *Schuimt het boven komende Eyer-wit met de grove aard-achtige deelen des* Tartari *daar wel van*. *Als het niet meer Schuimt en op de helft verkookt is*, *zet het in een koele Plaatz zo zullen zich in de oppervlakte dezer* Solutio *kleene zout deelen vertonen*, *de welke met een Lepel af genoomen*, *gedroogd en bewaart de* Cremor Tartari *zyn*, *en op de grond als ook aan de zyden van de Pot zult gy crystallen als de* Solutio *zes tot twalf Uuren gestaan heeft vinden*. *Deze moeten gedroogd en onder de naam* Crystalli Tartari *bewaart worden*. *Wat nog over blyft moet men wederom koken*, *en tot de* Crystallisaltie *neder zetten; en zo* procedeert *men zo lange tot de geheele* quantiteit geconsummeert *is*. *Edog men verkrygd maar kleene* Crystallen, *en niet zulke groote als die*, *d' welke van plaatzen alwaar de wyn in overvloed is*, *komen*.

Decoctum Citratum,

Neemt Limoen Nipis *ses stuks*. *Snyd dezelfde in dunne Schyven*, *giet 'er over dry bottels Water*, *en doed 'er by* sacchari canariensis pulverisati, *vier oncen*. *Kookt dit te zaam*, coleert *het*, *en laat het als een* decoctum *gebruiken*, *dat 't elkens versch als het voor geschreven word*, *moet* gepraepareert *zyn*.

Decoctum Cornu Cervi ex Rasura.

Neemt Rasurae Cornu Cervi, *twee oncen*.

Doed het zelfde in een vertinden Ketel die met een dekzel wel kan gesloten worden, *giet daarop twee pond Water*, *laat het koken*, *en welgekookt zynde*, *doed 'er by het wel gekleinsde wit van een Ey*, *schuimt het dan onder het kooken*, *en coleert het*.

Decoctum Hordei Simplex.

Neemt Hordei *die wel uit gelezen en gewaschen is twee oncen*.

Giet daarop tien pond Water, *en laat 'er een derde gedeelte van verkooken*, *het overblyfzel coleert en laat gebruiken*.

Decoctum Hordei cum Rasura Cornu Cervi

Neemt Hordei *wel gezuivert en gewaschen twee onc*.

Rasurae cornu Cervi Javanici, *een onc*.

Kookt dit met acht pond Water tot 'er een derde gedeelte van verkookt is, *en coleert het*.

Diagrydium Sulphuratum.

Neemt Scammonii pulverisati, *zo veel gy wilt*.

Legt dit op vloey papier over een klein vuurtje gespannen, *werpt op 't vuur telkens een wynig Swavel dat hy rookt maar niet brand*, *roert in tuschen het* Scammonium *met een houte Spatel geduurig om*, *tot dat dit begint te smelten en wit word*.

Electarium Antifebrile.

Neemt Rob Juniperi, *acht onc*.

Pulveris Corticum Peruvianorum, *die wel van 't hout gezuivert zyn*, *ses oncen*.

Granorum Cardamomi minoris recenter enucleatorum, *een onc*.

Antimonii diaphoretici, *een onc*.

Syrupi acetositatis Limonelli, *zo veel tot 'er genoeg is*.

Mengd dit onder malkander tot een Electuarium.

Een ander.

Neemt Radicum Gentianae.

Contrajervae.

Zedoariae.

Serpentariae virginianae.

Ligni guajaci.
Corticis Chinae Chinae bene depurati.
Rasurae Ligni Colubrini.
Foliorum Scordii, *van elks een onc*.
Nucis vomicae, ab exteriori cortice bene liberatae, *een drachma*.
Maakt uit deze een fyn poeier, *en neemt alsdan twintig oncen Honing*, *kookt en schuimt denzelven wel*, *en mengd daarmede de poeiers dat het een* Electuarium *worde*.

Electuarium Mundificans.

Neemt Pulveris tenuissimi radicis sarsaeparillae, *drie onc*.
Ligni Sancti, *een onc*.
Foliorum Sennae fine Stipitibus, *een en een half onc*.
Rhei Selecti, *dry drachma*.
Corticis Ligni Sassafras
Seminis anisi, *van elks een drachma*.
Mellis despumati, *twee en een half maal zo veel als de pulveres in gewicht zyn*.
Deze wel gezuiverde Honig noch warm zynde mengd 'er de poeiers onder, *op dat het en* Electuarium *worde*.

Electuarium Diascordium.

Neemt Foliorum Siccorum Scordii, *vier oncen*.
Cardui benedicti.
Radicum gentianae rubrae, *van elks drie onc*.
Tormentillae.
Zinziberis, *van elks een onc*.
Croci optimi.
Myrrhae Selectae, *van elks een half onc*.
Giet hier op Spiritus vini gallici Simplicis, *vier pond*.
Laat ze in een verluteerde Kolf digereren en extraheeren, *wel geextraheert zynde*, *giet de vochtigheed daarvan*, *en giet wederom op nieuws* Spiritus vini *daarop*, *laat het digereren en giet dan het geextraheerde vocht daar van*, *perst de Species uit*, *'en filtreert de uitgeperste solutie; destilleert den Spiritus in* Balneo mariae *daarvan*, *het overblyfzel inspisseert tot een extractum- doet daar toe*
Extracti opii, *een halfe onc*.
Cassiae Ligneae,
Cinamomi, *van elks een halfe onc*.
Radicis Imperatoriae, *een onc*.
Boli armenae verae seorsim tritae, ac in pollinem super porphyrite redactae, *een en een halfe onc*
Gummi Arabici in aqua pura dissoluti et colati, *een onc*.
Olei Angelicae, *een drachma*.
Mengd dit van gelyken wel onder een, *en indien gy*

ziet dat de consistentie te dik is, *zo doet daar by Syrupi Limoen Nipis*, *zo veel tot het genoeg is en laat het naa de Konst tot een* Electuarium *worden*.

Electuarium contra Dysenteriam.

Neemt Pulveris antidysenterici *drie onc*.
Conservae Rosarum rubrarum.
Diajambu Simplicis, *van elks ses onc*.
Syrupi mangostanae, *zo veel tot 'er genoeg is*.
Mengd dit naa de konst tot een Electuarium.

Electuarium Stomachicum.

Neemt Acori conditi.
Corticum aurantiorum conditorum *van elks twee drachma*.
Conservae melissae.
Menthae.
Rosarum rubrarum, *van elks vier onc*.
Caryophyllorum aromaticorum.
Granorum Cardamomi minoris recenter enucleatorum, *van elks een halfe onc*.
Zingiberis albi scindendo comminuti, *een onc*.
Sacchari albissimi in sufficiente quantitate aquae Rosarum Persicae dissoluti, *acht onc*.
Mengd deze naa de Konst onder een op dat het een Electuarium *worde*.

Elixir Antifebrile Mynsichti.

Neemt Radicum aristolochiae verae rotundae
Calami aromatici.
Imperatoriae
Zedoariae, *van elks een halve onc*.
Herbarum Absinthii.
Carduibenedicti.
Centaurii minoris, *van elks ses handen vol*.
Rutae, *dry handen vol*.
Salis alcalini, *een onc*.
Pulveriseert deze, *mengd ze en extraheert met* Spiritus vini rectificatus *de Tinctuur; giet den getinctureerden Spiritus door een filtrum*, *giet 'er wederom anderen Spiritus over en laat het extraheeren*, *doet het zo lange tot dat de krachten van de Species geextraheert zyn*, *giet alsdan deze geextraherde Spiritus te zaam in een Kolf*, *laat ze in balneum mariae tot op de helfte destilleeren; de overblyvende Tinctuur filtreert door vloei-pampier en doet dan daar by indien 't u behaagd of met u intentie overeen komt*.
Caphurae rafinatae, *twee drachma*.
Spiritus vitrioli rectificati, *een halfe onc*.

Elixir Alexipharmacum.

Neemt Radicum Angelicae,
Carlinae,
Contrayervae,
Enulae,
Pimpinellae albae minoris,
Vincetoxici, *van elks een onc*.

Herbae Scordii,
Carduibenedicti, *van elks twee handen vol*.
Corticum Chaquerillae.
Croci, *van elks een halfe onc*.
Aquae corticum citri, *twee pond*.
Laat deze te zaam digereren, *geextraheert zynde filtreert de extractio en doet daar toe*
Spiritus tartari rectificati, *dry oncen*.
Vitrioli, *een onc*.

Elixir Aperitivum.

Neemt Elixir proprietatis cum Terra foliata.
Tartari, *vier onc*.
Purgantis, *twee onc*.
Spiritus Tartari rectificati, *twee drachma*.
Mengd deze onder een.

Elixir Citri.

Neemt Corticum Limonum Purrut dictorum recentium exteriorum *dry pond*.
Infundantur per triduum
Spiritui vini gallico bonae notae, *vier en twintig pond*.
Destilleert dan in balneo mariae daar zo veel Spiritus van als 't behoort.

Elixir Pectorale.

Neemt Essentiae Corticis Cascarillae, *twee onc*.

Tincturae Tartari.
Essentiae croci, *van elks een onc*.
Olei destillati Ligni Sassafras.
Macis.
Anisi, *van elks twintig droppels*.
Mengd dit te zaam.

Elixir Proprietatis cum Terra Foliata Tartari.

Neemt Myrrhae Selectae depuratae.
Aloes Succotorinae depuratae, *van elks twee oncen*.
Croci orientalis, *een halfe onc*.
Maakt deze tot een poeier en doet daar toe,
Terrae foliatae Tartari *en halfe onc*.
Doet deze te zaam in een Kolf en giet daarover Spiritus vini Rectificati, *laat het vier of vyf daagen in* digestie *staan; giet het getrokkene af*, *giet nieuwe Spiritus daarop; laat het wederom trekken en dit herhaalt zo dikwils als de Spiritus zig verft Ten laatsten haalt den over tolligen Spiritus* in balneo Mariae *daar van en bewaart het* Elixir *tot het gebruik*.

Elixir Porprietatis sine Acido.

Neemt Species ante praescriptae, *doed by de Myrrha en de Aloes zo veel wel gesatureerd* Oleum Tartari per deliquium *tot het een Deeg worde*, *doet 'er alsdan den* crocus *by*, *en giet'er* Spiritus Vini gallici bonae notae *op*, *zo veel tot*

het genoeg is, *zet het acht dagen lang in een* Balneum Mariae, *edoch laat de Kolf wel* verluteert *zyn*, *en* filtreert *het*.

Elixir Purgans.

Neemt Extracti aquosi Colocynthidis, *twee drachma*.
Aloes hepaticae, *een halfe onc*.
Radicum Zedoariae, *drie drachma*.
Liquoris Terrae foliatae Tartari, *een halfe onc*.
Spiritus Vini rectificati, *een pond*.
Laat deze naa de Konst extraheren.

Elixir Vitrioli.

Neemt Calami aromatici, *een onc*.
Caryophyllorum aromaticorum,
Corticum Cinamomi electi, *van elks dry drachma*.
Cardamomi minoris, *twee onc*.
Radicum galangae minoris, *een en een halfe onc*.
Corticum Citri ventricosi, *een onc*.
Calambacci veri, *een drachma*.
Snyd en stampt deze kleen, *doet ze in een Kolf en giet 'er over een pond* Spiritus, *laat ze* extraheren en digereren, *doet 'er alsdan by* Spiritus vitrioli rectificatissimi *twee oncen*, *laat het noch acht daage* digereren, *en dan* destilleert *als het eerst*

gecoloreert is *den* Spiritus *daarvan in* Balneum mariae, *op de Species kan wederom op nieuws* Spiritus *gegoten*, gedigereert, geextraheert *en zo als meermalen geleerd* geprocedeert *worden*.

Emplastrum Camphoratum Stahlii.

Neemt Olei Olivarum, *een pond*.
Minii Cribrati, *een half pond*.
Kookt deze tot dat de Menie opgelost is, *en van 't Vuur genomen zynde doet daarby*
Camphorae pulverisatae, *twee oncen*,
mengd die wel onder een zo is de Pleister gemaakt.

Emplastrum de Cumino.

Neemt Cerae flavae, *een en een half pond*.
Resinae communis, *acht oncen*.
Olei Nucistae, *drie oncen*.
Moschatae expressi, *vyf oncen*.
Seminis Cumini, *twaalf oncen*.
Baccarum Lauri, *seven oncen*.
Herbae Bolontas, *vyf oncen*.
Maakt deze naa de Konst tot een Pleister.

Emplastrum Defensivum.

Neemt Cerae flavae, *achtien pond*.
Resinae Communis, *ses pond*.
Terebinthinae venetae, *dry pond*.
Olei Olivarum, *ses pond*.

Gummi Mastiches,
Olibani, *van elks twee pond en ses oncen*.
Boli armenae,
Terrae Sigillatae, *van elks een pond acht oncen*.
Minii, *dry pond*.
Maakt uit deze naa de Konst een Pleister.

Emplastrum Diapalmae.

Neemt Olei Olivarum Veteris, *vyf en twintig pond*.
Axungiae Porcinae veteris, *vier pond*.
Lithargyrii aurei, *vyftien pond*.
Vitrioli albi, *een pond en vier onc*.
Kookt deze naa de Kunst tot een Pleister.

Emplastrum Diapalmae Odoratum.

Neemt Emplastri diapalmae, *dry pond*.
Olei Ligni Rhodii, *een en een half drachma*.
Canangae, *twee en een half Scrupel*.
Moschi, *ses grein*.
Mengd deze te zaam naa de Kunst en bewaart het Emplastrum *in een* Ceratum Linteum.

Emplastrum Diachylon Simplex.

Neemt Olei mucaginum, *twalf pond*.

Lithargyrii aurei, *ses pond*.
Kookt deze naa de Kunst tot een Pleister.

Emplastrum Diachylon cum Gummi.

Neemt Olei olivarum, *twintig pond*.
Lithargirii aurei, *seventien pond*.
Cerae citrinae, *ses pond*.
Terebinthinae venetae, *een pond*.
Gummi Ammoniaci,
Galbani, *van elks twee pond*.
Opopanacis,
Sagapeni, *van elks twee en een half pond*.
Maakt uit deze naa de Kunst een Pleister.

Emplastrum ad Fracturas Felicis Wurtz.

Neemt zuivere witte hars (*niet van de harde spiegel hars*) *twee pond*, *laat dit zoetjes onder malkander smelten*, *dog niet opkoken; waar onder daar na agt loot fyn gepulverseerde wortel van Gytenbaard Kruit moet gemengt worden*: *dit te zamen onder malkander geroerd tot dat het by na koud is*, *dan is deze pleister gemaakt*. *Als gy het ergens op wilt stryken*, *moet gy 'er kokend Water over gieten*, *dan word ze lemig om te smeren*.

Emplastrum de Labdano.

Neemt Lithargyrii aurei, *vyftien pond*.

Olei Olivarum, *dertig pond*.
Cerae citrinae, *vyftien pond*.
Resinae communis, *vyf pond*.
Gummi Ammoniaci, *vier pond*.
Elemi, *een en een half pond*.
Labdani, *vier en een half pond*.
Styracis calamitae, *twee pond*.
Liquidae, *ses pond*.
Radicum Iridis florentinae, *twee pond*.
Baccarum Lauri, *twee en een half pond*.
Juniperi, *seven en een half pond*.
Seminis cumini, *twee en een half pond*.
Florum Chamaemeli, *dry en een half pond*.
Herbae Bolonthas,
Lagondii,
Majoranae,
Squinanthi, *van elks twee en een half pond*.
Axungiae Porci, *dry pond*.
Maakt deze naa de Konst tot een Pleister.

Emplastrum Matricale.

Neemt Gummi galbani,
Ammoniaci in acetosquillitico soluti, *van elks gelyk veel ses drachma*
Castorei optimi,
Myrrhae electae, *van yder even veel ene halve onc*.
Assae foetidae, *twee en een half drachma*.
Olei Rutae, *dry onc*.
Cerae, *een onc*.

Smelt deze op een kleen vuurtgen al zachjes omroerende en dan wel onder een gemengd zynde, zo neemt ze dan van 't vuur en doet daar by.
Olei destillati Angelicae,
Succini,
Castorei, *van elks gelyk veel twee scrupels*.
Mengd ze en bewaart het Emplastrum.

Emplastrum Meliloti.

Neemt Summitatum Meliloti, *een en een half pond*.
Herbae Absinthii,
Bolontas,
Logondii,
Majoranae,
Rorismarini,
Squinanthi.
Florum Chamomaeli, *van elks een en een half onc*.
Baccarum Lauri,
Seminum Ammios,
Apii.
Cardamomi minoris,
Foenu graeci, *van elks een onc*
Radicum Althaeae,
Costi Odoratae,
Iridis,
Spicae Nardi indicae *van elks twee onc*.

Gummi Ammoniaci, *vyf onc*.
Bdellii,
Styracis calumitae, *van elks twee en een halfe onc*.
Terebinthinae venetae, *ses onc*.
Sevi Hircini, *een pond*.
Cerae Citrinae, *dry pond*.
Resinae, *twee pond*.
Olei Spicae, *een half pond*.
Majoranae, *zo veel als't behoort*.
Maakt uit deze naa de Kunst een Pleister.

Emplastrum Ranarum cum Mercurio.

Neemt Ranarum viventium, *in wyn gewaschen*, *acht en twintig stuks*
Lumbricorum terrestrium, *in wyn gewaschen*, *vier tien oncen*.
Olei Crocini, *vier oncen*.
Laurini, *ses oncen*.
Olivarum, *een pond*.
Spicae, *acht onc*.
Axungiae Porcinae, *ses pond*.
Pinguedinis Viperarum, *tien onc*.
Euphorbii, *twee en een half onc*.
Thuris, *vyf onc*.
Radicum Enulae, *acht onc*.
Herbae Squinathi, sive schoenanthi indici.
Matricariae indicae, *van elks vier handen vol*.
Vini generosi, *acht pond*.

Laat deze te zaam koken, tot de wyn vervlogen is, filtreert en perst de vochtigheed door, en doet by het doorzygsel,

Lithargyrii aurei pulv: *vier pond*.

Terebinthinae clarae, *twalf oncen*.

Cerae albae, zo veel genoeg is.

Kookt ze na de Kunst tot een Pleister: en als de consistentie goed, de Massa van 't vuur gezet en by naa koud geworden is, zo doed daarby,

Styracis Liquidae, *ses onc*.

Argenti vivi *die met de* Styrax *en een weinig Terpentyn gedood is, achtien oncen*.

Emplastrum Saponatum Barbette.

Neemt Pulveris Minii,

Cerussae,

Saponis Venetae, *van elks tien oncen*.

Olei Olivarum, *twee pond*.

Axungiae porcinae, *twee oncen*.

Mengt deze wel door malkander door zagtjes kooken en omroeren tot dat ze de gedaante hebben van een Pleister.

Emplastrum de Spermate Ceti.

Neemt Cerae albae, *vier oncen*.

Galbani depurati, *een onc*.

Spermatis Ceti, *twee oncen*.

Laat voor af het Was smelten op een zagt vuur en doet dan daar by het sperma ceti *en eyndelyk*

het Galbanum *geduurig omroerende tot dat het de gedaante heeft van een Pleister*.

Emplastrum Vesicatorium.

Neemt Emplastri de meliloto *acht oncen*.
Cantharidum pulverisatorum *een onc*.
Balsami Peruviani, *twee en een half drachma*.
Mengd deze te zaam tot een Pleister.

Essentia Absinthii Composita.

Neemt Comarum atque foliorum Herbae Absinthii, *twee handen vol*.
Foliorum Cardui benedicti, *een hand vol*.
Florum Centaurii minoris, *een halve hand vol*.
Radicum Diptamni albi,
Zedoariae,
Galangae minoris, *van elks een halve onc*.
Corticum Aurantiorum acidorum
(Limoen Itam)
Citri, *van elks een onc*.
Myrrhae rubrae selectae,
Caryophyllorum aromaticorum, *van elks een drachma*.
Croci, *een scrupel*.
Snyd en stampt deze groflyk, doet ze in een Kolf giet daarover dry pond Spiritus vini rectificati,

verluteerd de Kolf wel, laat ze vier dagen digereren, giet de Essentia *door een vloei pampier en bewaart ze.*

Essentia Absinthii Simplex.

Neemt Summitatum Absinthii cum foliis, *zo veel gy wilt*.

Giet daarover Spiritus vini gallici, *zo veel dat ze dry vinger breed bedekt zyn, laat het digereren,* geextraheert *zynde* filtreert *de* essentia.

Op deze wyze kan men by naa alle Essentias Simplices *uit de Kruiden* praepareren.

Essentia Alexipharmaca Stahlii.

Neemt Radicum Ostrutii,
Helenii, *van elks twee oncen*.
Carlinae, *een onc*.
Vincetoxici,
Pimpinellae albae minoris, *van elks vier oncen*.

Snyd en stampt deze groflyk en giet daarop Spiritus vini rectificatissimi, *twee pond. Laat ze te zaam in een wel gesloten Kolf vier en twintig uuren digereren: doed by het doorzygsel als dan*

Essentiae Scordii *een gelyke quantiteit*
Valerianae, *dry oncen*.
Millefolii,
Diptamni albi, *van elks twee oncen*.
Olei destillati radicis Angelicae, *een drachma*.

Deze te zaam gemengd zynde bewaart tot het gebruik.

Essentia Alöoetica Extemporanea.

Neemt Extracti Alöes aquosi, *zo veel gy wilt. Giet daarop* Spiritus vini gallici, *zo veel tot het genoeg is, en doed daar toe* Terrae foliatae Tartari siccae*, twee drachma. Laat het omtrent vier uuren in een zand* Capel digereren*, giet het zachjes af en bewaart de* Essentia.

Essentia Amara.

Neemt Herbae Absinthii,
Carduibenedicti,
Cantaurii minoris, *van elks dry hand vol*.
Corticum Aurantiorum acidorum,
Limoen Itam, *een onc*.
Ligni Colubrini,
Radicum Gentianae,
Calumbae, *van elks een halfe onc*.
Salis alkali fixi, *dry drachma*.
Snyd en stampt ze, doet ze in een Kolf en giet daarop Spiritus vini gallici optimi *vier pond. Laat ze vier daagen* digereren, coleert *en bewaart ze*.

Essentia Ambrae.

Neemt Ambrae gryseae non adulteratae, *vier scrupel*.
Spiritus vini rectificatissimi, *twee oncen*.
Laat ze in een wel gesloten Glas, by naa tot kokens toe digereren, filtreert *en bewaart de* essentia *in een wel gesloten Glas tot het gebruik*.

Essentia Anodyna.

Neemt Laudani opiati rite praeparati, *zo veel gy wilt*.
Spiritus vini rectificati, *zo veel tot 'er genoeg is*.
Doed deze in een Kolf, sluit ze wel toe laat ze digereren, filtreert *en bewaart de* Essentia.

Essentia Aurantiorum Corticum.

Neemt Pomorum aurantiorum Hispanorum, acidorum et immaturorum, of flavedinis corticum aurantiorum limoen
Itam, recenter separatorum, *ses oncen*.
Maakt uit deze versch zynde een Pap met by doeninge van een once Salis Tartari*, doed denzelven in een glazen Kolf, giet 'er twalf oncen* Spiritus vini rectificatissimi *op, en laat het een sterke* essentia *worden.*

Essentia Balsami Peruviani.

Neemt Balsami Peruviani optimi, *een halfe onc*.
Spiritus vini rectificatissimi, *een onc*.
Zet deze te zaam in een Glas gedaan zynde in digestie *tot de balzem* gedissolveert *is.*

Essentia Calami Composita.

Neemt Radicis calami aromatici,
Seminis coriandri, *van elks twe oncen*.
Stampt deze te zaam groflyk, doed ze in een verglaasd Vat, giet 'er Spiritus vini rectificati *op zo veel tot het genoeg is, laat ze* digereren, filtreert *en bewaart de* Essentia.

Essentia Carminativa.

Neemt Radicum Zedoariae, *een onc*.
Carlinae,
Galangae,
Cubebarum, *van elks een halve onc*.
Caryophillorum aromaticorum,
Baccarum Lauri,
Acori veri, *van elks twee drachma*.
Macis, een drachma.
Snyd en stampt deze grosso modo, laat ze weeken in acht oncen Spiritus corticum Citri *en een onc* Spiritus nitri fumantis, *en laat als dan de* Essentia per digestionem *daar uit trekken, by het* gocoloreerde *doed*.
Olei destillati Summitatum atque herbae Millefolii,

Florum chamaemaeli recentium, *van elks een half drachma*.

Laat ze dry daagen in een wel gesloten Kolf digereren, *en bewaart de* Essentia *tot het gebruik*.

Essentia Castorei.

Neemt Castorei optimi *vier oncen*.

Snyd deze in kleine stukjes en giet daarop acht oncen Spiritus vini rectificatissimus, *laat hem in ene beslooten Kolf met een langen hals twee dagen in ene gelinde warmte trekken, giet dan de* Essentia *daar af en gemene* Spiritus vini *vier oncen daar op, laat het trekken als te voren, doet byde t'zaam in een Glas tot het gebruik*.

Essentia Corticis Chacarillae.

Neemt Corticum Cascarillae pulverisatorum, *zo veel gy wilt*.

Extraheert *uit deze met een genoegzame quantiteit* Spiritus vini rectificatissimi *een* essentia.

Essentia Chinae de China Extemporanea.

Neemt Corticis Peruviani bene a ligno purgati et selecti, *zo veel u behaagt*.

Stamp dezelve tot een fyn poeier, giet 'er op aquae destillatae carduibenedicti, *zo veel tot het genoeg is, laet het sterk kooken.*

Essentia Cinnamomi.

Neemt Corticis cinamomi *zo veel u behaagd, laat daruit met een genoegzame* quantiteit spiritus vini gallici *een* essentia extraheeren.

Essentia Contrayervae.

Moet met spiritus vini Rectificatissimus gepraepareert *worden*.

Essentia Corticum Citri.

Neemt Corticum Limonis ventricosi
Limoen Prut recenter detractorum, *zo veel gy wilt*
Snyd dezelve kleen, doed ze in een Kolf en giet 'er over spiritus vini *die van te voren van deze Schillen* gedestilleert is, *zo veel tot het genoeg is, en laat ze te zaam* digereren.

Essentia Croci.

Neemt Croci orientalis optimi *een onc*.
Spiritus vini gallici bonae notae *ses oncen*.
Doed ze in een Kolf die een engen hals heeft, verluteert *dezelve, laat ze in* balneo mariae digereren, *en* filtreert *de* essentia.

Essentia Fuliginis, vel Aperitiva Clauderi.

Neemt Salis Alkali fixi *of* cinerum clavellatorum, *een pond*.

Lost het op in dry pond suiver water, opgelost zynde doed daar by Salis ammoniaci *ses oncen,*

schud het zomtyds om, op dat het zich zo veel te eerder moge oplossen, dan doed daar by Fuliginis puri pulverisati, *van die geene dewelke op het laagste in de Schoorsteen zit twee onzen; laat deze te zaam in een glaazen vat 24 uuren op een warme plaats staan, schud ze zomtyds wel om, coleert de* essentia *en bewaart ze in een wel gesloten glas*.

Essentia Gentianae Radicis.

Word als de overige met Spiritus vini *gemaakt*.

Essentia Anti Hysterica.

Neemt Essentia corticum aurantiorum
Myrrhae
Succini *van elks een onc*.
Croci *een halfe onc*.
Tincturae Tartari *een onc*.
Olei destillati macis.
Ligni Sassafras *van elks twaalf droppels.*
Mengd deze te zaam en bewaart ze.

Essentia Jalappae.

Neemt Radicis resinosae Jalappae, *zo veel gy wilt*.
Snyd dezelve kleen, en extraheert ze met Spi-

ritus menthae, citri, corticum aurantiorum, Anisi *of* Carvi *en giet het vocht daar van*.
of
Neemt Radicis Jalappae verae, *twee en een halve onc*.
Flavedinis corticum citriparrut.
Aurantiorum acidorum, *van elks een halfe onc*.
Cinamomi acuti, *twee en een half drachma*.
Spiritus vini rectificatissimi *acht oncen*.
Laat deze te zaam digereren, exprimeert *en* filtreert *de* essentia.

Essentia Juniperi.

Neemt Olei destillati genuini
Baccarum Juniperi *een half onc*.
Alkoholi vini *een onc*.
Mengd deze te zaam.

Essentia Ligni Aloes.

Neemt Rasurae Calambacci *veri een onc*.
Spiritus vini alcoholisati, *ses oncen*.
Laat ze te zaam digereren, en bewaart de essentia *in een wel gesloten glas*.

Essentia Agallochi.

Neemt Rasurae Ligni Agollochi, *twe oncen*.

Spiritus vini alcoholisati, *acht oncen*.
Laat ze digereren *en bewaart de* essentia *wel*.

Essentia Ligni Guajaci

Neemt Ligni Guajaci, *de bruine zware harstachtige stukken twee oncen, stampt dezelve kleen en giet 'er acht oncen* Spiritus vini alkoholisati *over laat de* essentia *in een wel* verluteerde *Kolf door* digireren *daar uit getrokken worden*.
En op gelyke wyze kunt gy maaken.

Essentia Ligni Sassafras.

Neemt Spiritus vini alcoholisati, *dry en een halve onc*.
Olei Ligni Sassafras destillati puri, *een onc*.
Mengd deze te zaam.

Essentia Lumbricorum Terrestrium.

Neemt Lumbricorum terrestrium, *zo veel gy wilt*.
Wascht deze wel, en giet daar op Spiritus vini Gallici *zo veel dat ze dry vingerbreed bedekt zyn, laat het te zaam* digereeren *en bewaart de* essentia.

Essentia Millefolii.

Neemt Olei destillati puri Millefolii *een onc*.
Spiritus vini rectificatissimi *twe oncen*.
Laat deze te zaamen digereren.

Essentia Myrrhae.

Neemt Myrrhae tenuissime tritae, *vier oncen*.
Spiritus vini rectificatissimi, *acht oncen, of zo veel tot 'er genoeg is.*
Laat deze in een gematigde warmte zo lange staan, tot de Spiritus *zeer hoog geverwt is, giet denzelven daar van, en filtreert hem*.

Essentia Odontalgica Stahlii.

Neemt Myrrhae rubrae optimae *een onc*.
Spiritus Cochleariae cohobati, *ses oncen*.
Mengd deze, digereert *en* filtreert ze, *doed by het gefiltreerde*, Essentiae succini *twee onzen*.

Essentia Radicum Pimpinellae. Albae Minoris.

Word even als de andere met Spiritus vini alkoholisati *gemaakt*.

Essentia Piperis.

Neemt Piperis, *een onc.*
Vini Gallici albi bonae notae *een pond*.
Laat deze te zaamen digereren, *en bewaart het* gefiltreerde.

Essentia Sive Anima Rhei.

Neemt Rhei selecti optimi, *een onc*.

Salis alcali fixi, vel crystallorum Tartari ad nigredinem usque calcinatorum, *ses drachma*.

Aquae purae destillatae *een pond*.

Snyd en stampt de wortel groflyk en laat dit te saamen zachjes digireren, decanteert, filtreert *en bewaart de* essentia, *by dewelke, indien ze eenige tyd staan moet*, *een weinig* Spiritus vini *moet gegoten worden*.

Essentia Sacchari.

Neemt Sacchari candi albissimi, *vier oncen. Stampt denzelven groflyk en roostert denzelven zo lange tot hy bruin is, en* extraheert *daar van met een genoegzame quantiteit* Spiritus vini *een* essentia.

Essentia Stomachica.

Neemt Radicum Calami aromatici,
Galangae minoris,
Gentianae,
Saxandriae
Iridis Florentinae,
Zedoariae,
Zingiberis albi.
Granorum Cardamomi minoris.
Cubebarum,
Calambacci Ligni veri *van elks twee drachma*.
Flavedinis corticum citri, *een onc*.

Snyd en stampt dezelve groflyk, giet 'er eene genoegzame quantiteit Spiritus vini *op laat ze in een wel* verluteerde *Kolf zagjes* digereren *en bewaart de* gefiltreerde essentia.

Essentia Succini.

Neemt Succini quam tenuissime pulverisati, *zo veel gy wilt*.
Spiritus Vini rectificatissimi, *zo veel tot 'er genoeg is*.
Laat deze in een verluteerde *Kolf eenige dagen* digereeren, *en zomtyds eens om geschud worden, alsdan* decanteert *en bewaart de* essentia, *die in en uitwendig kan gebruikt worden*.

Essentia Theriacalis.

Neemt Theriacae Anglicanae, *een onc*.
Spiritus Vini Rectificati, *een half pond*.
Laat ze te zaam eenige dagen in een verluteerde *Kolf* digereren.

Essentia Vigani.

Neemt Terrae foliatae Tartari,
Fuliginis Splendentis, *van yder even veel*.
Giet daarover een genoegzame quantiteit aqua pura, *laat het toegedekt zynde* ad consistentiam extracti inspisseren, *op den zelven giet;*
Spiritus Fuliginis,
Cochleariae, *van elks even veel*.

Zo veel 'er tot het extraheren eener essentia *nodig is, bewaart het* gefiltreerde.

Essentia Uterina.

Neemt Radicum Aristolochiae rotundae verae,
Diptamni albi,
Enulae;
Gentianae,
Pimpinellae albae minoris,
Rubiae tinctorum,
Valerianae,
Zedoariae, *van elks een onc*.
Herbae matricariae Indicae,
Menthae Indicae,
Rorismarini, *van elks een hand vol*.
Florum Centaurii minoris, *een hand vol*.
Seminis Nigellae,
Dauci,
Foeniculi,
Levistici,
Sileris montani,
Carui, *van elks dry drachma*.
Croci optimi, *twee drachma*.
Extracti opii correcti, *een Scrupel*.
Snyd deze kleen, maakt ze tot een poeier, doed ze in een Kolf en giet 'er een genoegzame quantiteit Spiritus vini *op, laat het eenige dagen in de* verluteerde *Kolf* digereren, filtreert *en bewaart de* essentia.

Essentia Vulneraria Stahlii.

Neemt Essentiae Succini sine sale, *twee oncen*.
Myrrhae sine sale, *een onc*.
Spiritus Terebinthini optimi, *dry drachma.*
mengd deze.

Extractum Agarici Spirituosum.

Neemt Agarici, *een pond*.
Snyd denzelven kleen doet hem in een Kolf, en giet daarop Spiritus vini rectificatissimi, *laat het eenige uuren* digereren, filtreert *de vochtigheed, en giet op nieuws* Spiritus vini *over den* Agaricus, *laat het nochmaals* digereren, *giet alsdan de* extractiones *te zamen* destilleert in balneo mariae *den* Spiritus *daarvan, het overige* inspisseert *tot de dikte van een* extractum.

Extractum Alões Aquosum.

Neemt Alöes Succotorinae, *zo veel gy wilt*. *Doed daarby eene genoegzame quantiteit Regen-Water, en laat ze op een kleen Vuur allengskens ontdaan worden, giet ze door een* filtrum, *doed het* gefiltreerde *in een glazen* Retort *of kleene Kolf, en* destilleert *het vocht in* Balneo mariae *daarvan, zo lange tot er een Stof over blyft, d'welke de dikte van een* Extractum *heeft,*
bewaart deze alsdan in een verglaasden en wel toegebondenen Pot.

Extractum Alões Spirituosum.

Neemt Alöes Succotrinae, *zo veel u behaagt*. *Stampt dezelve zo veel doenlyk tot een poeier doet ze in een glaazen Kolf of matras en giet daarop* Spiritus vini Rectificatissimus verluteert *deze en laat ze* in balneo Mariae *twee dagen* digereren, *en wel zo danig dat het by naa kookt, giet alsdan de vochtigheed daarvan, giet 'er wederom nieuwen* Spiritus vini Rectificatus *op, en doed even darmede als met het eerste, giet dit geverwde wederom daarvan, doed het met 't eerste te zaam in een Kolf, zet het in een* Balneum Mariae *laat het uit-dampen tot de dikte van een* Extractum *en bewaart zulks tot 't gebruik*.

Extractum Anisi.

Neemt Seminis Anisi Siccati eum corticibus, *een pond*.

Stampt het zelfde kleen, doed het in een Kolf, en giet 'er eene genoegzame quantiteit Water op, verluteert de Kolve wel, laat het kooken, evaporeert de vochtigheed daarvan tot de dikte van een extractum.

Extractum Aristolochiae Spirituosum.

Neemt Radicum aristolochiae longae et rotundae verae, *een pond*.

Giet daarop Spiritus vini Rectificati, *laat ze door* digestie *en koken* extraheeren, *dampt het*

af zygsel uit tot de Consistentie *van een* Extractum.

Extractum Herbae Bolontas. en Extractum Herbae Carduibenedicti.

Worden uit het kleen gesneden Kruid, met water door koken in een verluteerde Kolf geextraheert, *en vervolgens in dier voegen, als by het* extractum Aloes aquosum *gezegd is tot* extracta *gemaakt en dus maakt men ook het*

EXTRACTUM GRANORUM CARDAMOMI MINORIS AQUOSUM.

Extractum Corticis Cascarillae

Neemt Corticis Cascarillae, *zo veel gy wilt*. Pulveriseert *dezelve, en doed ze in een matras, giet daarop zo veel Regen-water als 't behoort,* verluteert *dezelve wel, en laat ze in een* Balneum mariae *sterk* digereren, *giet het dunne door een Zeef, en laat het in een laage Kolf met de helm en voorlegger daaraan zagjes uitdampen tot de dikte van een* extractum; *op het niet opgeloste giet* Spiritus vini Rectificati, *laat het* digereren, *en* destilleert *dan den* Spiritus *daarvan, het dikke* inspisseert

Extractum Colocynthidis.

Neemt Pulpae Colocynthidis sine seminibus, *zo veel gy wilt*.

Doed dezelve in een Pot, giet daarop een genoegzame quantiteit Regen-water, laat ze sterk en wat lange koken, perst de vochtigheed uit, filtreert *het uitgeperste vocht, giet daarby een weinig* Spiritus vini, *en laat het* ad consistentiam extracti inspisseren.

Extractum Corticis Chinae de China.

Neemt Corticis Peruviani, *zo veel gy wilt. Zuivert de zelve wel van al de hout deelen zo dat 'er geen hout deelen onder de bast meer gemengd zyn, maakt denzelven alsdan tot een fyn poeier, laat dit met een genoegzame quantiteit Water in een verglaasden Pot sterk koken, het gekookte vocht met het poeier giet door een Zeef, en* inspisseert *ze tot een* extractum.

Extractum Croci.

Neemt Croci orientalis, *zo veel gy wilt. Giet daarover* Spiritus vini Rectificatissimi, *laat deze in een matras* digereren, *en op gelyke wyze als by het* extractum Aloes spirituosum *gezegd is, tot een* extractum *worden*.

Extractum Radicis Galangae Minoris.

Neemt Radicum galangae minoris, *zo veel gy wilt*.

Snyd en stampt dezelve groflyk, giet daarop spiritus vini simplex, *laat ze in een Kolf* extraheren, filtreren, *en* ad consistentiam extracti inspisseren.

Extractum Radicis Gentianae.

Neemt Radicum Gentianae rubrae, *zo veel u behaagd*.

Maakt daruit op dezelvde wyze als uit de radix Galangae *een* extractum.

Extractum Radicis Ialappae Aquosum.

Neemt Radicum Jalappae, *een pond*.

Giet daarop een genoegzame quantiteit *Regen-water*, extraheert *deze in een Kolf,* filtreert *het vocht en laat het in een laage Kolf tot een* extractum inspisseren.

Extractum Radicis Ialappae Spirituosum.

Neemt Radicis Jalappae, *een pond*.

Stampt deze grosso modo, *doed ze in een verglaasden Pot of Kolf, giet daarop* Spiritus vini rectificatissimus, extraheert *deze* in balneo mariae, *vuurt sterk, zelf tot het by naa kookt, giet de vochtigheed daar af,* filtreert *ze, en* destilleert *den* Spiritus *daarvan, en 't overblyfzel in de Kolf* inspisseert *tot de behoorlyke dikte*.

Extractum Gummi Guttae Spirituosum.

Neemt Gummi guttae, *zo veel u behaagd*.

Giet daarop een genoegzame quantiteit Spiritus vini rectificatissimi, *laat dit* digereren *en* filtreert *het vocht,* destilleert *den* Spiritus *daarvan in* balneo mariae, inspisseert *dat na de* destillatie *overgeblevene zagjes tot de dikte van een* extractum: *het overblyfzel dezer* Solutie *kan men oplossen met het* oleum Tartari per deliquium.

Extractum Gummi Guttae Aquosum Correctum.

Neemt Gummi guttae, *een pond*.

Giet daarop acht pond Water, laat het in een open Vat sterk kooken, dampt het uit tot de consistentie *van een* extractum.

Extractum Hellebori Nigri Aquosum.

Word op gelyke wyze met Water gemaakt als het extractum gummi guttae correctum.

Extractum Ipecacoannae Aquosum et Spirituosum.

Worden gemaakt als het extractum radicis Jalappae aquosum et Spirituosum.

Extractum Ligni Guaiaci Aquosum.

Neemt Ligni guajaci, *een pond*.

Giet daarop eene genoegzamen quantiteit Water, laat het in een Kolf macereren, *en alsdan sterk koken,* filtreert *het* decoctum *en* inspisseert *zulks op een kleen Vuur*.

Extractum Ligni Guaiaci Spirituosum.

Word gemaakt als het extractum radicis jalappae Spirituosum.

Extractum Ligni Colubrini Aquosum et Spirituosum.

Worden op gelyke wyze als de extracta radicis jalappae *gemaakt*.

Extractum Nicotianae.

Neemt Foliorum Nicotianae seu Tabaci Indici occidentalis, *zo veel gy wilt*.

Giet daarop koud Water, laat ze in een bequaam Vat twalf uuren macereren, *giet dit water als onnut zynde weg, giet 'er versch water op, laat het eenige uuren* macereren, *kookt dit in een open zynde verglaasden Pot, zo lange tot gy meent dat het genoegzaam* geextraheert *is,* coleert *en* inspisseert *dit* decoctum ad consistentiam mellis, *en alsdan giet er wederom zo veel water op dat het de zelfde* quantiteit *heeft als van te voor, laat het kooken tot de dikte van een* extractum, *dien gy wel voor de Lucht bewaren moet*.

Extractum Opii.

Neemt Opii optimi, *zo veel gy wilt*.

Snyd denzelven kleen, en dissolveert *hem in* aqua pluviali *op een zacht vuurtje, neemt het boven op dryvende daarvan,* filtreerd *het opgeloste, en op het overgeblevene giet* Spiritus vini simplex,

digereert extraheert *en* filtreert *denzelven, doed het* gefiltreerde *by het eerste met Water op geloste en* inspisseert *het als dan tot een* extractum.

Extractum Radicis Zedoariae. en Extractum Radicis Zingiberis.

Worden met Spiritus vini *als de vorige gemaakt*

Febrifugum Crany.

Neemt Antimonii Crudi pulverisati, *vyf oncen*.
Salis communis bene decrepitati, *vier oncen*.
Tartari (vel alcalini puri) *een onc*.
Laat deze op een daar toe bequaam vuur in een Smelt-kroes vloeiend' worden, vloeibaar zynde giet het in een conus fusorius, *separeert den* Regulus *van de Slakken; en stampt den* Regulus *tot een poeier*.

Flores Resinae Benzoes.

Neemt Benzoes sive Asae dulcis, *zo veel gy wilt*.
Stampt dezelve groffelyk, en maakt hem vochtig met Spiritus vini, *doet hem in een grot* Retort,
zet deze in een Zand Capel met een voor-legger daaran; destilleert *zagjes, zo zullen de* Flores *en de* Spiritus *in een witte* couleur *over gaan; neemt den voor-legger af, en legd 'er een anderen*

voor, zo gaan 'er bruinere flores *over, waarop een fyn of dun Oly volgd en alsdan een bruiner, ten laatsten een* Oleum empyrevmaticum. *De eerste witte* flores *kunt gy* dissolveren *in het een of ander* gedestilleert *Water,* filtreert *dit schielyk zet het op eene koude plaats, zo zullen 'er zilver-verwige* flores *worden, welke evenwel eerder een* Sal volatie, *als* flores *moeten genoemt worden*.

Flores Sulphuris Simplices.

Neemt Sulphuris crudi, *een half pond*.

Stampt deze groflyk, doed hem in een aarden Kolf, zet deze in een oven op een open vuur, en zet 'er eene andere omgekeerde en niet verglaasde Kolf zodanig dat de twee einden in elkander sluiten op, laat het dus staan en neemt yder halve uur de bovenste Kolf daar van, verwisselt dezelve met eene andere, en vergadert de Flores *daar uit, doed ook t'effens by de verwisseling' wederom ietwes Swavel in de onderste Kolf en continueert hier mede zo lange tot gy genoegzame* Flores *vergadert hebt, als dan doed het vuur uit, en werpt het* residuum *als niets nut zynde weg*.

Flores Sulphuris Myrrhati.

Neemt Florum Sulphuris Simplicium *twee oncen*.

Aloes Hepaticae bene depuratae

Myrrhae Selectae, *van elks een onc*.
Croci *een scrupel*.
Maakt deze te zaam tot een Poeier.

Flores Vitrioli Martis.

Neemt Vitrioli martis, calcineert *denzelven zo lange tot hy geel word*.
Salis Armoniaci purissimi, *van elks even veel*.
Wryfd deze wel onder een, en doed ze in een laage Cucurbita, *zet deze in een oven en stookt in den beginne een kleen vuur, zulks allengskens vermeerderende, zo lange, tot 'er geen rook meer van opgaat, vergroot als dan het vuur, zo zullen de* Flores vitrioli martis *te gelyk met het* Sal Armoniac *om hoog klimmen; als gy ziet dat 'er geen damp meer opklimt, zo laat het vuur uitgaan, en vergadert de* Flores *zeer voorzigtig: neemt warm water, doed ze daar in, giet dit in een andere Kolf, zet deze 24 uuren in* Balneo mariae *en stookt daar onder een kleen vuurtjen, zodanig dat het water in die warmte gehouden worde, zo zal zich een fyn Poeier op de grond zetten,* edulcoreert *dit eenige keeren, door zulke herhaalde afwaschingen, en bewaart het onder de naam van* Flores Vitrioli martis.

Glycyrrhiza Praeparata.

Neemt Pulveris radicis glycyrrhizae, *Die van haare buitenste bruine Schors gezuivert is, ses oncen*.

Croci Orientalis, *ses en dertig grein*.
Essentiae ambrae, *een drachma*.
Gummi Tragacanthi, *zo veel tot het genoeg is*.
Ontdoed deze laatste in eene genoegzame quantiteit Rozen-Water, gedissolveert *zynde, doed de overige* ingredienten *daarby; maakt daar uyt een deeg,* formeert *daar uit lange stokken, en laat deze in de Zon of op een andere warme plaats droogen*.

Gummi Ammoniacum Depuratum.

Neemt Gummi Ammoniaci, *zo veel u behaagt*.
Dissolveert *dit in water* coleert *en* inspisseert *het zagjes*.

Gummi Resinosum Galbani et Elemi.

Moet op een kleen vuur gedepureert of onder andere dingen gemengd worden: want anders vervliegt het oleum essentiale *daar van*.

Lac Sulphuris.

Neemt Sulphuris crudi, *zo veel u behaagd*.
Aquae calcis vivae, *zo veel tot het genoeg is*.
Laat deze te zaamen koken in een daar toe bequaam vat, gekookt zynde, filtreert *het vocht, en giet 'er by* Acetum destillatum *zo zal de*

Sulphur praecipiteeren, *die men droogen, bewaren en* Lac Sulphuris *noemen moet*.

Of

Neemt Salis Tartari fixi Sicci, *een pond*.

Florum Sulphuris, *een half pond*.

Stampt deze en mengd ze onder een, doed ze dan in een gloeienden smelt Kroes; gesmolten zynde, giet ze uit op een praepareer *Steen; deze nu zynde het* Hepar Sulphuris, *'t welk met water opgelost een weinig swart sediment naa laat,* filtreert *het opgeloste, giet daar toe allengskens twee maal zo veel* Acetum Destillatum *zo zal de* mistuur *wit worden, laat ze stil staan, zo zal 'er een wit Poeier op de grond zakken, giet het klare vocht daar van, en doed'er wederom* acetum *by, zo zal 'er nochmaals een wit Poeier* praecipiteren, *doed dit zo dikwils als de menginge noch wit word, vergadert deze Poeders en wascht ze wel af met water, zo lange tot de onaangename smaak daar van is, en bewaart het dan onder de naam van* Lac Sulphuris.

Lapis Medicamentosus Crollii.

Neemt Vitrioli Viridis, *een pond*.

Albi, *een half pond*.

Fellis vitri.

Salis Communis, *van elks dry oncen*

Tartari fixi, *ses oncen*

Stampt deze tot een Poeier, doed ze in een groten verglaasden aarden pot, en giet 'er zo veel

azyn over, dat ze een vinger breed bedekt zyn, laat ze zachjes onder geduurig omroeren koken, als het begind dik te worden, zo doed daar by

Pulveris Cerussae, *een half pond*.

Boli Armenae, *vier oncen*.

Mengd deze nu wel onder een, en laat het vocht uitdampen, zo dat de Massa *steen-hard word, slaat den pot in stukken, en bewaart den steen*.

Lapis Prunellae.

Neemt Nitri optime depurati, *zo veel gy wilt;*

Smelt deze in een sterken smelt Kroes en als 't vloeyd: doed daar by allengskes Florum Sulphuris, *zo veel halve Drachmes als 'er Oncen* Nitri *zyn*. *Dan laat het wel vloeyen en giet het in schuifjes of staafjes op eene plaat van Marmer; als 'er eenige vuiligheit door geval by gekomen is, kunt gy 't in Reege-water oplossen en tot* Crystallen *na de konst aanschieten laten*.

Laudanum Opiatum.

Neemt Opii Puri, *zo veel gy wilt*.

Los den zelven op in Zap van Quee-Peeren of van eenige ander vrucht, of Regen-water, ontdaan zynde laat het stil staan, neemt het bovenste op de oppervlakte des waters als het allerschadelykste daar van, decanteert *het dunne vocht, doed by deze* Solutio *een weinig zuiker, om het te beter te doen* fermenteren, *zet het*

wel toegedekt zynde op een warmen plaats; maar op die plaats moet niemand zyn verblyf hebben, laat dit zo negen maanden staan, doet als dan daar van een weinig in een Glas, stopt zulks wel toe, om te zien of het wel uitgegist heeft, als gy nu geen fermentatie *in het Glas meer bespeurt, zo* evaporeert *en* inspisseert *dezen* Opium *tot een niet al te dikke consistentie: neemt dan denzelven ontdoed hem op nieuws met veel water, laat hem sterk koken,* evaporeert *en* inspisseert *denzelven tot de vorige* consistentie, *herhaald dit noch eens, en voor het laatste laat denzelven zo dik* inspisseren *tot hy bequaam is tot een* massa pillularum.

Liquor Cornu Cervi Succinatus.

Neemt Spiritus Cornu Cervi probe rectificati, *acht oncen*.
Salis Succini.
Cornu Cervi, *van elks twee oncen*.
Laat deze te zaam digereren.

Of op een andere Wyze.

Neemt Salis volatilis Cornu Cervi depurati, *zo veel gy wilt*.
Ontdoed het zelfde in Koud-water: ontdoed ook Sal volatile succini *zo veel gy wilt, giet van deze* Solutio *tot de eerste zo veel dat de* Saturatio *geschied is, dat is als 'er geen* effervescentie *meer te zien is*.

Liquor Nitri Fixi.

Ziet Nitrum alkalisatum.

Liquor Terrae Foliatae Tartari.

Ziet arcanum Tartari Liquidum.

Looch ad Asthma.

Neemt Squillae pulverisatae, *een onc*.
Radicis jreos florentinae,
Herbae Hyssopi, *van elks een half onc*.
Croci,
Myrrhae, *van elks een drachma*.
Mellis despumati, *van vier tot acht oncen*.
Maakt uit deze naa de Konst een Looch.

Looch de Squilla.

Neemt Succi Scyllae depurati, *twee pond*.
Mellis despumati, *dry pond*.
Kookt deze tezaam tot een Looch.

Magisterium Benzoes.

Neemt Resinae benzoes, *zo veel gy wilt*.
Stampt deze tot een fyn poeier: doed het zelfde in een matras, en giet 'er Spiritus vini rectificatissimus *op, zo veel tot 'er genoeg is,* verluteert *dezelve wel, en zet ze om zachjes te* digereren, *giet by deze* Essentia *zo veel* aqua Ro-

sarum *tot ze rood word, en dat 'er op de bodem een poeier neder valt, het welk gedroogd en bewaart moet worden.*

Mercurius Dulcis.

Neemt Mercurii Sublimati corrosivi, *een pond*
vivi *dry pond*.

Maakt uit deze een fyn poeier, in een steenen Mortier wel te zaam mengende, vermengd ze zo lange tot 'er geen mercurius vivus *meer te zien is, giet dit poeier dan door een langen glazen Tregter in een glazen Kolf die van te voor met een bequaam* lutum *moet verzien zyn. Zet deze diep in de Zand-Capel, stookt zagjes dry uuren lang, op dat het door* cementeer *hette vereenigd worde, vermeerdert het vuur in dervoegen als een* sublimeer *vuur zyn moet; eindelyk neemt het Zand rondom de Kolf voor een gedeelte weg, laat de Kolf een weinig lager afspringen op die plaats waar zig de* Mercurius *in de gedaante van aschgrauwe* flores gesublimeert *heeft; dezen* Mercurius dulcis *kunt gy noch eens of meer-maalen in kleene Kolfen of boutellien die een wyden hals hebben* Sublimeren, *hierop moet een Helm gezet en een Voorlegger aan gelegd worden, op dat de overtollige* Mercurius vivus *daarin over gaan kan.*

Mercurius Praecipitatus Albus.

Neemt Mercuri vivi optime depurati, *zo veel gy wilt.*

Doed denzelven in een Matras, *en giet daarop* Spiritus nitri acidus *of* aqua fortis *zo veel tot het genoeg is, laat den* Mercurius *daar door op lossen, opgelost zynde giet 'er toe ene* Solutio Salis communis cum aqua communi praeparata *die wel* gesatureerd *is, giet hiervan zo veel daarby, tot 'er niets meer op de grond valt; giet alsdan de vochtigheed zagjes daarvan, wascht den* mercurius praecipitatus *eenige keeren met Zuiver-water, doed hem op droog pampier, 't welk op droog gestampt kryd moet gelegd zyn, maakt 'er alsdan koekjes van in de gedaante naa ù believen, droogd deze en bewaart ze wel voor de vochtige Locht.*

Mercurius Praecipitatus Flavus.

Zie Turpetum minerale.

Mercurius Praecipitatus Ruber.

Neemt Mercurii vivi optime purificati, *zo veel gy wilt,* Spiritus nitri acidi, *een vierde deel. Doed deze te zamen in een matras welkers hals niet alte lang is, laat het te zaam zo lange in deze matras zyn, tot gy bespeurt, dat de Spiritus niet meer van de* mercurius *oplossen kan, giet dan den niet opgelosten* mercurius *met het daarby zynde vocht uit de matras, en giet 'er wederom een weinig anderen* Spiritus nitri acidus *op; herhaalt dit zo dikwerf tot de* mercurius *te zaam* gedissolveert *is, doed alsdan deze* chrystallen,

of den ontbondenen quik te zaam in eene Retort, *zet dezelve in een Zand-Capel, legd 'er een voorlegger aan, en* destilleert *in het begin zagjes, en eindelyk door sterker vuur den Spiritus daarvan. Als nu de Retort koud geworden is, neemt dan den* praecipitaat *daaruit, stampt den zelven kleen, doed hem wederom in de Retort, giet 'er op nieuws* Spiritus nitri acidus *op, en* destilleert *denzelven daarvan:* calcineert *dit overblyfzel zagjes, neemt het uit de* Retort *en bewaart het.*

Mercurius Sublimatus Corsivus.

Neemt Mercurii vivi, *zo veel gy wilt*.

Aquae fortis, *of* Spiritus nitri acidi, *zo veel tot'er genoeg is.*

Doed deze te zaam in een Matras, *laat den* Mercurius *door den* Spiritus nitri dissolveren: *neemt als dan aan gewicht zo veel* Salis communis *als 'er* mercurius *geweest is, dissolveert het zelfde in een en een half maal zo veel laauw water, giet deze twee* solutiones *te zaam, zo zal het by malkaar gegotene wit worden en* praecipiteren, *giet dan het vocht daar van en wascht het* gepraecipiteerde *met zoet water twee of dry keeren af, droogd het en* sublimeert *den* mercurius *in een kleene Kolf, dezen* gesublimeerden mercurius *kan men wederom in* aqua fortis *oplossen, en zo als even gezegd is, door de zoete* Solutie praecipiteeren, *droogen en* sublimeren. *maar men moet in den beginne een zeer kleen vuur daar onder stooken*.

of

Neemt Vitriole martis, *een pond*.

Calcineert denzelven zo lange tot hy rood word, doed daar by Salis communis, *een half pond,* Mercurii vivi depurati, *vier onzen*.

Mengd of vryft deze in een glaazen of steenen mortier wel onder malkanderen, zo dat de Mercurius vivus *niet meer te zien is, doed dit gemengde in een Kolf, zet dezelve in een met Zand opgevulde* Capel, *zodanig dat het Zand de hoogte der massa in de Kolf effen beslaa,* digereert *met een behoorlyk vuur zo lange, tot gy de hand niet meer aan het Glas houden kunt, zet dan op deze Lage-Kolf een Helm, om de opwarts reizende uit Waater en scherpe Zout-geest deelen bestaande dampen te vergaderen, op dat deze niet wederom ter zyden naa beneden vloeien, en het Glas breeken, stookt alsdan sterker vuur, dat de Kolf gloeie en donker-rood worde, zo zullen haar ter zyden en ook boven glinsterende witte en harde vlokken ter neder zetten: eenige uuren aldus geprocedeert hebbende, naa dat deze quantiteit groot is, zo maakt noch sterker vuur, en laat het dan allengskens uit gaan, als alles koud geworden is, zo breekt het Glas in stukken, vergadert de vlokken van het andere, en sublimeert deze noch eens*.

Mercurius Vitae.

Neemt Butyrum Antimonii rectificatum, *zo veel gy wilt. Giet zulks droppels gewyze in hel-*

der water, zo zal 'er een wit poeier op de grond vallen, dit moet door dik-werf herhaalde opgietingen van versch Water geedulcoreert *worden; neemt alsdan* Nitrum depuratum, *twee maal zo veel als 't* gepraecipiteerde *poeder weegt; doed het zelve in een Smelt-Kroes, en laat het vloeien, doed daarby het geedulcoreerde poeier, en giet het dan allengskens in een kleene quantiteit in Zuiver-Water, wascht dezen mercurius dikwils met water af, zo word hy zachter van werkinge.*

Mistura Anti Hypochondriaca.

Neemt Spiritus Salis ammoniaci, *ses drachma*.
Liquor terrae foliatae Tartari, *een onc.*
mengd deze te zaam.

Mistura Bezoardica.

Neemt Misturae Simplicis,
Essentiae alexipharmacae, *van elks twee oncen.*
Mengd deze onder een.

Mistura Simplex.

Neemt Spiritus Theriacalis, *vyf oncen*.
Tartari rectificati, *dry oncen*.
Vitrioli rectificati, *een onc en twee drachma*.
Caphurae rafinatae, *achten dertig grein*.
Doed deze te zaam in een matras en laat ze digereren.

Mistura Tonica Nervina.

Neemt Tincturae salis caustici, *acht oncen*.
Spiritus cornu cervi, *vier oncen*.

Nitrum Alcalisatum Sive Fixum.

Neemt Nitri, *ses of seven oncen*.
Carbonum, *een onc*.
Stampt elks tot een fyn poeier, en mengd ze dan wel onder een, zet als-dan een Smelt Kroes in het vuur, laat denzelven gloeiend worden, en doed t'elkens een weinig naa malkander van dit mengzel in den Smelt-Kroes, dit te zaam gemengde in den Smelt-Kroes gedaan zynde, doed het daar uit, en laat het in koud-water dissolveren, *dit* Lixivium filtreert *door een Vloei-pampier, laat het* evaporeren *tot het droog word: bewaart dit droge Zout in een wel gesloten Glas, onder de naam van* nitrum fixum: *als men het* gefiltreerde lixivium *een weinig uitdampen laat, en dan in een Glas bewaart is het de* liquor nitri fixus.

Nitrum Depuratum.

Neemt Nitri, *zo veel gy wilt*.
Giet over yder onc sestien oncen zuiver water, filtreert *het* Lixivium, *laat het zo lange* evaporeren, *tot 'er een dun vlies op de opper-vlakte ten voor-schyn komt, zet het alsdan op een koele plaats, zo zult gy zuiveren Salpeter bekomen; uit dit* Lixivium *kunt gy door een herhaalde* evaporatio *nieuwe crystallen laten worden: droogd*

deze crystallen in de Son en bewaart ze; de laatste Salpeter loog is met Sal marinum *gemengd, en geen zuiver Salpeter, derhalven tot de* Chymische praeparatien *onnut*.

Nitrum Causticum.

Neemt Nitri crystallisati, *vier deel*.
Reguli antimonii martialis, *dry deel*.
Laat den tot een fyn poeier gestampten Regulus *met de Salpeter eenige tyd wel toegedekt* calcineren, *zo hebt gy het* nitrum causticum.

Nitrum Extemporaneum Fixum.

Neemt Nitri crystallisati,
Tartari crudi, *van elks even veel*.
Maakt deze tot een fyn poeier, mengd ze wel onder een, en steckt daar met een gloeiende koole den brand in, zo verkrygd gy een wit alkalisch zout.

Oleum Absinthii Coctum.

Neemt Summitatum herbae absinthii, *een onc*.
Snyd deselve groflyk, kookt ze met dry pond oleum olivarum coleert *en perst ze uit, en bewaart de olie.*
Op deze wyze kunnen alle olea cocta *van droge kruiden gemaakt worden.*

Oleum Anethinum Coctum.

Neemt Summitatum & foliorum anethi recentium, *een onc*.

Laat ze in ses pond goede Zuivere Olyven of Clappers Oly vier en twintig uuren weeken, laat deze dan te zaam zachjes kooken, op dat'er de waterachtige vochtigheed uitdampe, dan coleert, exprimeert *en bewaart het* oleum. *Op deze wyze kunnen alle* olea cocta *van versche kruiden, topjens, bladeren, bloemen enz: gemaakt worden*.

Oleum Bufonum Coctum.

Neemt Bufonum, No: dry.

Kookt dezelve in eene genoegzame quantiteit Oleum Olivarum, *laat deze koud worden en bewaart ze alsdan*.

Op deze wyze bereid men ook.

Oleum Lumbricorum terrestrium bene ablutorum.

Oleum Chamomillae Coctum.

Terwyl de Flores Chamomillae *hier komende gemeenlyk onnut geworden zyn, kan men het* oleum destillatum *uit* Europa *komen laten, en onder Olyven of Clapper Olie vermengen*.

Oleum Amygdalarum Expressum.

Neemt Amygdalarum dulcium *of* amararum

recent: *broeid 'er de bruine Schil met het water van, laat ze wel met een doek affeegen en in de Zon droogen, stampt ze grofflyk in een stenen Vyzel, maakt ze in een Ketel onder gedurige omroeringe een wenig waarm, laat de Pers in die tyd ook warm gemaakt worden: doed de amandelen dan in een Pers-Zak en perst 'er de Oly uit: maar doed 'er geen water by, want alsdan word de Oly ten eersten gistig.*

Oleum Annisi Expressum.

Neemt Seminis Anisi recentis cum cortice exteriori, *zo veel gy wilt*.
Stampt het zelve grosso modo, *maakt het een weinig warm, en perst'er met een warme Pers de olie uit*.

Oleum Diacolocynthidis.

Neemt Pulpae colocynthidis,
Pulveris radicum Hellebori nigri, *van elks twee drachma*.
Fellis bubuli,
Olei absinthi cocti, *van elks een onc*.
Kookt deze te zaam tot de waterachtigheid weg gedampt is, en coleert *als dan het* Oleum.

Oleum Seminis Hyosciami.

Word gemaakt als het oleum Anisi.

Oleum Macis Expressum

Neemt Macis, *zo veel gy wilt*.

Stampt dezelve grosse modo, *warmt ze en maakt ze met water een weinig nat, want anders branden ze aan, perst 'er dan in een warm gemaakte pers de olie uit*.

Oleum Momordicae ex Nucleis Expressum.

Word gemaakt als het Oleum Anisi.

Oleum Nucis Moschatae Expressum.

Word gemaakt als het Oleum Macis.

Oleum Seminis Lini Expressum. En Oleum Sesaminum Expressum

Worden aldus gemaakt.

Stampt en roostert het zaad, en perst 'er in een warm gemaakte pers de oly uit.

Oleum Ovorum Expressum.

Neemt Ovorum recentium, *zo veel gy wilt*.

Laat deze hard kooken, gekookt zynde, doed'er den dooier uit en stampt hem in een steenen Mortier, braad alsdan den dooier op een kleen vuurjen onder geduurige omroeringe zo lange tot hy begind rood te worden, perst alsdan met een warm gemaakte Pers de olie daaruit.

Oleum Ranarum Expressum.

Neemt Ranarum fluviatilium, *zo veel gy wilt*.

Kookt dezelve zo lange in een behoorlyke quantiteit Clapper-Olie tot ze gesmolten zyn, dan coleert *en bewaart het* oleum.

Oleum Scorpionum.

Word op gelyke wyze gemaakt.

Oleum Myrrhae Per Deliquium.

N*eemt* Ovorum recentium, *zo veel tot 'er genoeg zyn*.

Laat dezelve hard gekookt worden, doed den dooier weg, en kapt het witte groflyk, bestrooit het met fyn gepulveriseerde myrrha, *en doed het te zaam in een Zak van grof Lynwaad, hangd dezen in een schaduwachtigen Plaatz, zet 'er ietwes onder en verwacht het* oleum *door nederdruipinge*.

Oleum Destillatum Absinthii.

Neemt Herbae ac summitatum Absinthii vulgaris Sicc.

Salis communis, *van elks even veel*.

Laat dezelve met ses deelen Water in een wel vertinden destilleer Ketel die zo groot is of zyn moet dat 'er een derde gedeelte van ledig blyve twalf uuren macereren, *en op een zacht vuurjen* digereren, destilleert *dan zachjes, en scheid de Oly van het Water.*

Op deze wyze worden veele olea destillata ex seminibus et herbis *gemaakt*.

Deze volgende olea destillata *moeten uit Europa ontboden en wel uitdrukkelyk daarby gelast, dat dezelve zonder toemenging van* oleum Terebinthini *overgezonden worden*.

Oleum Destillatum Absinthii.
Anisi.
Baccarum Iuniperi.
Herbae Basilici.
Carvi.
Chamomillae Romanae.
Vulgaris.
Cochleariae.
Cumini.
Foeniculi.
Lavendulae.
Majoranae.
Mari Syriaci.
Veri.
Melissae.
Menthae.
Millefolii.
Origani Cretici.
Foliorum Ranunculi esculenti.
Rorismarinae.
Ruthae.
Herbae Sabinae.
Spicae.
Expressum Citri Italicum.

Cort: aurantiorum, of de Cedro dictum Italicum.

Oleum destillatum Asae Dulcis of Benzoes.

Neemt Benzoes electi et pulverisati, *zo veel gy wilt*.

Doed dezen in een glaazen Retort, *giet'er eene behoorlyke quantiteit water op*, *zet ze in een Zand-Capel legd 'er een Voor-legger aan*, *en* destilleert *zachjes zo lange tot by naa alle vochtigheed daarvan overgehaald is*, *scheid alsdan de oly van het water*.

Oleum Destillatum Calami Aromatici.

Neemt Radicum Calami aromatici, *zo veel gy wilt*.

Snyd deze kleen, *laat ze in eene behoorlyke quantiteit water dry daagen* macereren, destilleert *op de wyze als by het* oleum Benzoes *gezegd is*, separeert *de oly van het water*, *en bewaart yder byzonder onder zyne benaminge*.

Oleum Cerae Destillatum.

Neemt Cerae novae, *twee pond*.

Arenae purae cribratae, *ses pond*.

M*engd deze wel onder een*, *en formeert daar koekjes van*, *doed ze in een glaazen* Retort, *zet deze in het Zand*, *legd 'er een Voor-legger aan*

en haald met een kleen vuurjen alles over, *het overgehaalde mengd wederom met eene genoegzame quantiteit levende Kalk*, *en* procedeert *daarmede in der voegen als zo even gezegd is*, *zo zult gy*, *indien gy welgearbeid hebt*, *twintig oncen* oleum cerae *hebben*.

Oleum Cornu Cervi Rectificatum.

Neemt Cornu Cervi frustulatim concisi, *zo veel gy wilt*.

Doed het in een steene of yzeren Retort, *legd'er een Voor-legger aan*, *zet ze in het opene vuur*, *en stookt allengsjes trapsgewyze*, *zo lange tot alles vloeid*, *houd daarmede zo lange aan*, *tot 'er niets meer in den Voor-legger over gaat*, *zo hebt gy den* Spiritus *het* Salvolatile, oleum *en* aqua *onder malkanderen*, *doed deze alle te zaam in eene wel beslaage Kolf*, *zet daarop een Helm*, *maakt een kleen vuurjen*, *en maakt zulks trapsgewyze sterker:* Destilleert *op deze wyze yder der zo even genoemde in 't byzonder over; want met de zachtste warmte bekomt gy eerst het Water*, *met de sterkere den Geest; met de noch sterkere het Oly; en met het allersterkste het Vlugge-zout*, *'t welk zich boven aan den hals der Kolf*, *en in den Helm zet*.

Op deze wyze kunt gy ook maaken het oleum destillatum Cranii Humani enfuliginis.

Oleum Destillatum Galbani.

Neemt Gummi galbani purissimi, *een pond*.
Silicum calcinatorum aut arenae optime lotae, *een en een half pond*.
Salis communis decrepitati, *een half pond*.
Doed deze alle in een glaazen Retort, *zet ze in de Zand-Capel*, *legd 'er een ontfanger aan*, *en stookt een kleen vuur*, *dan zal 'er eerst een melk-achtige vochtigheid over gaan*, *en deze ophoudende*, *moet den voorlegger weggenomen*, *en een anderen voorgelegd en het vuur sterker gemaakt worden*, *zo zal het rode Oly overgaan*.

Op deze wyze nu, *worden gemaakt*.
Oleum destillatum Gummi Ammoniaci, Mastiches, Myrrhae *en* Tacamahacae.

Oleum Philosophorum of Laterinum Album et Rubrum.

Neemt Stukken van Ticchel-Steenen.
Laat deze gloeiend worden, *legd ze dan in Olyven Oly op dat ze daar van zo veel aan zich trekken als ze kunnen*, *dekt dezen pot schielyk toe; want anders vliegd 'er de vlam in*, *klopt de steenen in zulke stukken als ze behooren*, *doed ze in een wel beslaage aarden* retort, *zo dat deze half vol worde; zet ze in een* Reverbereer *oven*, *legd* 'er *een ontfanger aan*, destilleert gradatim, *zo zal 'er eene witte Olie overgaan; houd zo lange aan*, *tot ze begind geel te worden*,

verwisselt uwen voorlegger met een anderen en verwagt door sterker vuur het Oleum Philosophorum rubrum.

Oleum Destillatum Saponis Veneti.

Neemt Rasurae Saponis Veneti, *een pond*.
Arenae lotae & siccatae, *dry pond*.
Mengd deze met water wel onder een, *en maakt 'er Koegeltjes uit*, *doed ze in een steenen* Retort, *zet deze in 't zand legd 'er een voorlegger aan*, *en* destilleert *het Oly met een traps-gewyz' vuur*.

Oleum Destillatum Succini.

Neemt Succini electi, *zo veel gy wilt*.
Doed het zelfde in een glaazen Retort, *zet deze in een oven met Zand gevuld*, *en* destilleert *door een kleen vuur het water daarvan; dit ophoudende legd 'er een anderen voorlegger aan*, verluteerd *alles wel en maakt op nieuws een kleen vuurtjen*, *zo zal 'er een witte en doorschynende geest komen; verwisselt den voorlegger noch eens zo zult gy het* Oleum *en het* Sal Volatile *door sterkere vermeerderinge van vuur bekomen*, *die yder in 't byzonder naa dat ze al vorens gezuivert zyn moeten bewaart worden*.

Oleum Succini Albi.

Neemt Succini Albi Contusi, *een pond*.
Arenae purae cribatae, *twee pond*.

Doed van deze zo veel in eene kromhals dat 'er de derde van vol is, zet ze tot aan den hals toe in eene Zand-kapel, geeft allengsjes vuur tot de hoogste trap, zo zullen te gelyk het Oly en 't vlugge zout komen: Het zout moet met warm water afgewassen en byzonder over 't uitgebrande overblyfzel gezuivert worden tot dat het wit is; 't Oly moet ook alleen over het uitgebrande overblyfzel noch eens overgehaalt worden.

Oleum Destillatum Therebinthinae.

Neemt Therebint: Depuratae, *zo veel gy wilt.*

Doed denzelven in een destilleer-*Ketel, giet 'er ene genoegzame kwantiteit water op, stookt een kleen vuur; zo komt 'er voor eerst een witte fyne Oly met zuuragtig water vermengd over, dat* Spiritus Therebintinae *genaamt, en byzonders bewaart moet worden. Hier op geeft wat sterker vuur, dan volgen geele druppels, dat eigentlyk het* Oleum Therebintinae *genaamt word, en ook byzonders moet bewaart werden. Als deze ophouden, geeft noch sterker vuur, zo volgen roode druppels, die ook byzonders onder de naam van* Balsem *moeten bewaart werden, als zy vooraf noch eens overgehaalt zyn. Men kan dit werk, ook in een* Retort *verrichten zo de* Therpentyn *met zand vermengt word; edogh dan word 'er ene nauwkeurige oplettentheit in het stoken toe vereischt, anders loopt men in gevaar van brand en verlies.*

Oleum Destillatum Vitrioli.

Dit word gemaakt als den Spiritus Vitrioli *overgehaalt word*, *te weten als op het laatste door het sterkste vuur dat 'er gemaakt kan worden*, *witte en swaare druppels nedervallen*, *die*, *indien zy het blote glas raaken*, *het zelve aanstonds in stukken snyden*, *als of 't met een Diamant geschied was. Dit* Oleum Vitrioli *is niets anders*, *als de sterkste* Spiritus Vitrioli, *en word het best gemaakt*, *als men op 't laatst een voorlegger met wat water voorlegt*, *zo*, *dat de druppels daar in vallen kunnen en daarna wederom het water van 't* Oleum *ofte* Spiritus Vitrioli Concentratus *overhaalt; want het water veryst een veel kleinder hette als 't* Oleum Vitrioli *en dit blyft in de Kromhals of Kolf.*

Oleum Diacolocynthidos.

Neemt Pulpae Colocynthidis,
Pulveris radic. Hellebori nigri, *van ieder gelyk veel twee drachmes*,
Fellis Bubuli,
Olei Absinthii,
Olei Rutae, *ieder gelyk veel een Once*.
Kookt deze met een matig vuur tot dat 't vocht verteert is, *giet 't dan door een doek en bewaart het* Oleum.

Oleum Euphorbii.

Neemt Euphorbii, *een halve Once*.
Olei Olivarum, *vyf oncen*.

Kookt deze eenigen tyd tot dat de kracht van 't Euphorbium *in 't Oly getrokken*, *giet ze dan door een doek en bewaart het* Oleum.

Oleum Febrifugum.

Neemt Antimonii crudi, *acht oncen*.
Salis Ammoniaci, *ses oncen*.
Maakt elk byzonders tot een fyn Poejer, *vermengt ze wel onder een en* sublimeert *ze naa de konst met een zacht vuur; de vergaderde blome moeten uit de Helm op een plat glas gelegd*, *en op een koele plaats gezet worden dat ze vloeyen; de vloeyende Stoffe moet door een Vloey-papier in een zuiver glas* gefiltreert *en tot het gebruik bewaart worden*.

Oleum Lumbricorum Terrestrium.

Neemt Lumbricorum Terrestrium Stupae adminiculo Purgatorum, *een half pond*.
Wascht deze met wyn af, *en giet daarop* Olei Rosarum, *twee pond*.
Kookt ze op een zacht vuur tot dat de vochtigheit vervlogen is, *het* gefiltreerde *Oly bewaart*.

Oleum Mastichinum.

Neemt Mastiches Electae, *drie oncen*.
Olei Rosarum, *een pond*.

Zet deze op een kleen vuur en lost de Mastix op, *daarna giet het oly door een doek en bewaart het*.

Oleum Myrrhae Compositum.

Neemt Myrrhae rubrae electae, *een en een halve Once*.
Mastiches electae, *drie oncen*.
Aloes epaticae,
Salis communis, *van ider gelyk veel ses oncen*.
Kleen gestampt zynde doet deze in een glaazen Kromhals en stookt voorzigtig onder een zand Capel een gelind vuur, *dan zal voor erst een Water en daar na 't Oly volgen*.

Oleum Nardinum.

Neemt Spicae Nardi Indicae, *vier oncen*.
Olei amygdalarum recentis, *twee pond*.
Laat zulx met malkander twee dagen in een gelinde warmte beslooten staan, *daar na drukt het door een doek en bewaart het*.

Oleum Nicotianae.

Neemt Herbae Nicotianae, *zo veel gy wilt*.
Kleen gesneden zynde, *giet 'er Olyf-Oly na proportie op*, *kookt het te zamen*, *giet de vochtigheeden door een doek en bewaart het oly*.

Oleum Stomachicum Cratonis.

Neemt Summitatum Absinthii, *een handvol*.
Caryophillorum,
Santali citrini, *van yder twee drachma*.
Florum Rosarum rubrarum,
Macis, *van elks twee en een half drachma*.
Olei Absinthii Simplicis, *een pond*.
Laat deze te zaam gemengd zynde in eene zachte warmte eenige dagen staan, *laat ze alsdan opkoken; perst 't oly door een zak en bewaart het*.

Oxymel Compositum.

Neemt Radicum mundatarum ac contusarum.
Apii,
Asparagi,
Foeniculi,
Petroselini,
Rusci, *van elks even veel twee oncen*.
Seminis Anisi,
Apii,
Foeniculi,
Petroselini, *van yder een onc*.
Laat deze in een en een half pond wyn azyn, *en ses pond water vier en twintig uuren weeken*, *geweekt zynde laat ze kooken*, *tot 'er een derde*

deel van weg gewazemt is: coleert *dit*, *en doed daarby* Mellis despumati, *dry pond: laat het wederom opkoken*, *schuimt het af tot het zuiver is*, *en zyne behoorlyke dikte heeft*.

Oxymel Simplex.

Neemt Aceti vini acerrimi, *een pond*.
Aquae Simplicis clarae, *vier pond*.
Mellis, *twe pond*.
Laat den honig en 't water te zaam koken, *schuimt dit wel af*, *als het water by naa weggedampt is*, *doed 'er den azyn by*, *laat het wederom door malkanderen koken*, *giet het door een doek*, *en bewaart het tot 't gebruik*.

Oxymel Squilliticum Simplex.

Neemt Mellis despumati, *dry pond*.
Aceti Squillitici, twe pond.
Kookt dit te zamen naa de konst, *giet het door een doek en bewaart het*.

Passulae Laxativae.

Neemt Aquae foeniculi, *twe en een half pond*.
Foliorum sennae sine stipitibus grosse contusorum, *vier oncen*.
Laat deze te zaam vier en twintig uuren weken, *en doed alsdan daarby*.
Cinamomi electi,
Zingiberis albi, *van elks twee en een half drachma*.

Laat alles zachjes koken, *drukt ze door een doek en doed daartoe*.
Passularum majorum exacinatarum, *een pond*.
Sacchari albi, *vier oncen*.
Kookt ze nu noch een weinig, *en bewaart het tot 't gebruik*.

Philonium Romanum.

Neemt Piperis albi,
Seminis Hyosciami albi, *van elks vyf drachma*.
Opii depurati, *twee en een half drachma*.
Cassiae Ligneae,
Cinamomi electi, *van elks een en een half drachma*.
Seminis Apii,
Myrrhae electae, *van elks een drachma*.
Seminis Dauci cretici,
Foeniculi,
Petroselini, *van elks twee Scrupel*.
Croci optimi,
Nardi Indici,
Pyrethri,
Zedoariae, *van elks een scrupel*.
Mellis optime despumati, *acht oncen*.
Mengd deze naa de konst tot een electuarium.

Pilulae de Aloe et Mastiche.

Neemt Aloes Succotrinae, *een onc*.
Mastiches electae, *een halve onc*.
Caryophillorum,
Florum Rosarum rubrarum, *van elks een drachma*.
Croci optimi,
Diagrydii, *van yder twe scrupel*.
Mengd deze wel onder een, *en maakt ze met een genoegzame quantiteit* extracti absinthii *tot een* massa pilularum.

Pilulae de Aloe Rosata.

Neemt Aloes Succotrinae, *zo veel gy wilt*.
Dissolveert dezelve in eene genoegzame quantiteit aqua Rosarum, *inspisseert ze wederom herhaalt deze* dissolutio *en* inspissatio *tot dry keeren*, *voor de derde en laatste keer kunt gy ze tot de consistentie eener* Massa Pilularum *laten* inspisseeren *en tot het gebruik bewaaren*.

Pilulae Aureae.

Neemt Aloes Succotrinae,
Diagrydii, *van yeder vyf drachma*.
Seminis anisi,
Foeniculi, *van elks een half drachma*.
Apii,
Foliorum Rosarum rubrarum, *van yder twee en een half drachma*.

Mastiches electae,
Croci orientalis,
Pulpae Colocynthidis, *van yder een drachma*.
Mellis Rosati, *zo veel tot 'er genoeg is*
Tot de formeringe eener Pillen massa.

Pilulae Balsamicae Cephalicae.

Neemt Extracti Colocynthidis,
Aloes,
Hellebori nigri,
Ladani Resinosi,
Ligni Aloes,
Salis volatilis Benzoes,
Succini,
Myrrhae purae,
Balsami Peruviani, *van yder een Scrupel*.
Mercurii dulcis, *een half Drachma*.
Caphurae rasinatae, *een Scrupel*.
Mengd deze naa de konst tot een Massa Pilularum.

Pilulae Cochiae Rhasis.

Neemt Specierum Hierae picrae Rhasis, *tien drachma*.
Pulpae colocynthidis, *een halve onc*.
Diagrydii, *twee en een half drachma*.
Turbith,
Stoechados Arabicae, *van elks vyf drachma*.

Syrupi Stoechados, *zo veel tot 'er genoeg is*.
Kookt uit deze naa de konst een Massa Pilularum.

Pilulae Gummosae Alterantes Sylvii.

Neemt Gummi Galbani Aceto Squillitico depurati, *twee Scrupel*.
Vitrioli martis ad albedinem calcinati,
Succini albi, *van elks een Scrupel*.
Myrrhae rubrae,
Castorei optimi,
Croci orientalis, *van yder een half Scrupel*.
Olei Mastiches destillati, *acht druppels*. *Of zo veel tot 'er genoeg is*.
Maakt deze naa de konst tot een Pillen massa.

Pilulae Gummosae Evacuantes Sylvii.

Neemt Gummi galbani cum aceto Sqillitico depurati, *twee Scrupels*.
Vitrioli Martis ad albedinem calcinati,
Mastiches electae, *van yder een Scrupel*.
Castorei optimi,
Myrrhae rubrae, *van elks vyftien grein*.
Croci orientalis, *een half Scrupel*.
Trochiscorum Alhandali, *een drachma*.
Resinae Jalappae,

Resinae Scammonii, *van yder een Scrupel*.
Olei corticum Citri, *een half Scrupel*.
Mengd deze onder een tot een Pillen massa.

Pilulae Polychrestae.

Neemt Gummi hederae arboreae,
Juniperi, *van yder een onc*.
Terebinthinae limpidae, *een halve onc*.
Myrrhae, *tien drachma*.
Extracti Cardui Bbenedicti,
Galangae,
Absinthii, *van elks een onc*.
Cascarillae, *een halve onc*.
Aloes,
Centaurii minoris,
Hellebori nigri aquosi correcti, *van yder een onc*.
Mengd deze onder een in een steenen mortier die in warm water staan moet op dat het eene behoorlyke massa Pilularum *worde*.

Pilulae Tartareae.

Neemt Aloes succotrinae, *een onc*.
Gummi Ammoniaci depurasti,
Vitrioli martis depurati,
Essentiae Croci orientalis, *van elks een drachma*.
Terrae foliatae Tartari, *twee drachma*.
Extracti Radicum Gentianae, *een en een half drachma*.

Mengd deze wel onder een, *en maakt daaruit met de* Tinctura Tartari *een* Pillen massa.

Pilulae de Terebinthina.

Neemt Terebinthinae Venetae ad consistentiam cum aqua Rosarum coctae, *een onc*.
Rhabarbari electi, *een drachma*.
Succini praeparati,
Mastiches electae,
Olibani, *van elks een half drachma*.
Boli armenae, *een drachma*.
Mengd deze wel te zamen, *en doed 'er indien 't nodig is een behaorlyke quantiteit* Terebinthina veneta *by*, *op dat het eene* massa Pilularum *worde*.

Pilulae Tonum Roborantes.

Neemt Extracti millefolii,
Florum Chamaemeli,
Herbae Cardui benedicti, *van elks twee drachma*.
Theriacae veteris,
Corticis Chinae de China bene depurati, *van yder een drachma*.
Croci optimi, *vier en twintig grein*.
Olei destillati puri Chamomillae vulgaris, *sestien droppels*.
Mengd deze wel onder een tot een pillen massa.

Pilulae Vigani.

Neemt Fuliginis Splendidae,
Terrae foliatae Tartari, *van elks twee oncen*.
Laat deze met een behoorlyke quantiteit regen water te zaam koken, coleert *het dunne*, *laat het op een kleen vuurje tot de* consistentie *van een* extract evaporeren, *en bewaart dit tot't gebruik*.

Plumbum Ustum.

Neemt Plumbi, *twee pond*.
Sulphuris citrini, *vier oncen*.
Doed deze in een yzeren pot, *en laat ze onder gedurige omroeringe verbranden*.

Pruna Laxativa.

Neemt Foliorum Sennae Alexandrinae, *vier oncen*.
Salis Tartari albissimi, *een drachma*.
Giet hierop kokend water, *en laat het op een warme plaats twalf uuren staan*, *laat het dan zachjes ondermalkanderen koken*, *en giet het door een doek; doed daarby*
Syrupi Rosarum Solutivi, *ses oncen*.
Mannae depuratae, *twee oncen*.
Prunorum enucleatorum, *veertig stuks*.
Laat dit alles wederum zachjes koken, *doed op het laatst daarby* aquae Cinamomi *een halve onc en bewaart het tot 't gebruik*.

Pulvis Absorbens Citratus Stahlii.

Neemt Lapidum cancrorum pulverisatorum *zo veel gy wilt*.
Giet daarover versch uitgeperste en wel gefiltreerde *Limoen zap*, *zo veel tot 'er geen gistinge meer bespeurt word*: *laat alsdan de vochtigheed door een kleen vuurjen in een glaazen of porcelynen vat onder eene geduurige omroeringe met een houten Spatel daarvan wazemen*, *deze weggedampt en het overige wel droog zynde*, *zo wryft het*, *slaat 't door een fyn Zeef en bewaart het tot 't gebruik*.

Pulvis Absorbens Nitratus Stahlii.

Neemt Lapidum Cancrorum praeparatorum,
Testarum Concharum praeparatarum,
Nitri depurati, *van elks een onc*.
Mengd deze wel onder een.

Pulvis Absorbens Nitratus cum Coralliis Rubris.

Neemt Coralliorum rubrorum praeparatorum, *twee oncen*.
Nitri crystallisati puri, *een onc*.
Mengd deze te zaamen.

Pulvis Absorbens Tartarisatus Stahlii.

Neemt Tartari albi grosso modo confracti, *twee oncen*.
Lapidum cancrorum praeparatorum, *een halve onc*.
Kookt deze met eene genoegzame quantiteit regenwater, *droogd het poeier en bewaart het*.

Pulvis Anodinus Confortans.

Neemt. Coralliorum rubrorum Praeparatorum.
Matris Perlarum praeparatae, *van elks een halve onc*.
Cinabaris nativae praeparatae, *een drachma*.
Extracti Opii, *twee drachma*.
Croci *een drachma*.
Santali rubri Subtilissime pulverisati,
Sanguinis draconis tenuissime pulverisati, *van elks een half drachma*.
Mengd deze wel onder een en maakt'er een fyn Poeier uit.

Pulvis Antimonialis Albus Stahlii.

Neemt Lapidum Cancrorum praeparatorum
Matris perlarum praeparatae,
Antimonii diaphoretici, *van yder een onc*.
Mengd deze wel onder een.

Pulvis Antinephriticus.

Neemt Radicum Pimpinellae nigrae,
Iridis Florentinae,
Liquiritiae,
Pareirae bravae,
Lapidum Cancrorum,
Succini quam tenuissime pulverisati.
Mengd deze wel fyn gepulveriseerd zynde onder malkanderen.

Pulvis Bezoardicus Anglicus seu Comitissae de Kent.

Neemt Lapidum Cancrorum praeparatorum,
Cornu Cervi supra porphyritem cum aqua in subtilissimum. pulverem redacti iterumque exsiccati,
Lapidis Bezoardici orientalis de goa,
Antimonii diaphoretici, *van elks gelyk veel*, *zo veel gy wilt*.
Essentiae ambrae gryseae, *eenige droppels*.
Maakt deze alle tot een fyn Poier, *vermengd ze met de* Gelatina Cornu Cervi, *laat dit gemengde in een matige warme plaats droogen en bewaart het*.

Pulvis Achecticus Quercetani.

Neemt Croci martis tenuissimi aperitivi, dicti vel colcothar

Vitrioli optime ab acido liberati, *een onc*.
Radicis Ari,
Lapidum Cancrorum praeparatorum,
Cornu Cervi praeparati, *van elks dry drachma*.
Succini praeparati, *twee drachma*.
Olei destillati cinamomi, *tien droppels*.
Maakt deze tot een fyn Poeier en mengd ze wel onder malkanderen.

Pulvis Carminativus.

Neemt Seminis Carvi,
Cumini *van elks ses oncen*.
Zingiberis albi, *een onc*.
Croci *een drachma*.
Maakt uit deze te zaam gemengd zynde een fyn Poier.

Pulvis Comitis de Warwich. of Cornachinus.

Neemt Antimonii diaphoretici, *een en een halve onc*.
Cremoris Tartari, *een halve onc*.
Diagrydii Sulphurati, *achtien drachma*.

Mengd deze onder een en maakt ze tot een fyn Poier.

Pulvis contra Abortum.

Neemt Granorum Kermes, *twee drachma*.
Radicum Tormentillae,
Rasurae Eboris,
Santali Rubri, *van elks een half drachma*.
Coralliorum Alborum praeparatorum,
Rubrorum praeparatorum,
Caryophillorum
Foliorum rosarum rubrarum
Margaritarum praeparatarum,
Mastiches, *van elks een Scrupel*.
Nucistae, *twee scrupels*.
Sacchari perlati, *dry drachma*.
Mengd deze en maakt ze tot een fyn Poeier.

Pulvis contra Colicam.

Neemt Corticum Aurantiorum, *een onc*.
Baccarum Lauri,
Seminis Carvi,
Cumini, *van yder een halve onc*.
Radicis Galangae,
Zedoariae, *van yder dry drachma*.
Calami aromatici,

Caryophillorum,
Cinamomi acuti, *van elks twe drachma*.
Mengd deze onder malkanderen, *en maakt 'er een poeier uit*.

Pulvis contra Febres Intermittentes.

Neemt Corticis Chinae de China a lignosis partibus bene depurati, *een onc*.
Cascarillae, *een en een halve onc*.
Antimonii diaphoretici, *ses drachma*.
Nitri crystallisati, *dry drachma*.
Florum Centaurii minoris, *twee drachma*.
Maakt deze alle tot een fyn poeier.

Pulvis Dentifricius cum Moscho.

Neemt Coralliorum rubrorum praeparatorum, *een drachma*.
Cornu Cervi praeparati, *een halve onc*.
Gummi Laccae Selectae,
Sarcocollae. *van elks een halv drachma*.
Ossis Sepiae praeparati, *dry drachma*.
Osteocollae praeparatae,
Pulveris radicum Iridis Florentinae, *van elks een onc*.
Ambrae gryseae,
Moschi, *van elks vyf gryn*.
Mengd deze wel onder een en maakt ze tot een poeier.

Pulvis Dyssentericus.

Neemt Radicum Columbae,
Calami aromatici,
Tormentillae,
Myrobalanorum nigrorum,
Corticum fructus mangostanae Siccatorum, *van yder een onc*.
Corticum gelalae litoreae, (gelalaitam)
Arboris Mangis Kiras recentium, *van elks ses drachma*.
Foliorum hujus Mangis kirasjuniorum, *een halve onc*.
Nucleorum fructuum arboris Atun, Lommu, *een onc*.
Nucis Moschatae, *twee drachma*.
Wryft deze met gelatina Cornu Cervi *op een Steen zeer fyn*, *droogd ze*, *wryft het Poier wederom kleen en bewaart het tot 't gebruik*.

Pulvis pro Fumo.

Neemt Baccarum juniperi,
Olibani, *van yder vier oncen*.
Gummi Benzoes,
Styracis Calamitae, *van elks een halve onc*.
Ladani depurati, *vyf drachma*.
Caryophillorum,
Ligni Rhodii,

Ligni Santali albi,
Citrini, *van yder twee drachma*.
Spicae indicae cum floribus,
Thymi indici,
Rorismarini, *van elks een handvol*.
Mengd deze en maakt 'er een Poeier van.

Pulvis Incidens.

Neemt Pulveris absorbentis Citrati, *twe oncen*.
Radicum Ari, *een onc*.
Mengd deze te zaam.

Pulvis pro Infantibus Stahlii.

Neemt Testarum Concharum praeparatarum, *een onc*.
Antimonii diaphoretici, *een halve onc*.
Cinnabaris antimonii praeparati, *vyftien grein*.
Mengd deze onder een en maakt 'er een fyn poeier van.

Pulvis Parturientium.

Neemt Cassiae Ligneae,
Cinamomi acuti, *van yder twee drachma*.
Boracis venetae,
Succini albi praeparati, *van elks een en een half drachma*.
Croci orientalis, *een half drachma*.
Mengd deze wel onder malkanderen, *maakt 'er*

een fyn poeier uit en doed by het zelfde olei cinamomi, *dry droppels*.

Pulvis Resolvens Stahlii.

Neemt Testarum ovorum praeparatarum,
Antimonii diaphoretici,
Nitri Crystallisati, *van elks een onc*.
Maakt deze tot een Poeier.

Pulvis Sternutatorius.

Neemt Herbae Majoranae,
Basilici,
Mari veri,
Folior. Kauki exsiccatorum, *van yder een halve onc*.
Resinae Ligni guajaci, *twee drachma*.
Radicis pyrethri, *een drachma*.
Salis volatilis Benzoes, *een scrupel*.
Maakt uit deze een fyn Poeier.

Pulvis Temperans Ruber Stahlii.

Neemt Tartari Vitriolati Crystallini,
Nitri depurati, *van elks vier oncen*.
Cinnabaris factitiae crystallisatae, *dry drachma*.
Mengd deze wel onder een en maakt 'er een Poeier van.

Pulvis Temperans Albus Stahlii.

Neemt Tartari Vitriolati Crystallini,
Nitri depurati, *van yder een onc*.
Mengd ze en maakt 'er een Poeier uit.

Regulus Antimonii Medicinalis.

Ziet
FEBRIFUGUM CRANII.

Resina Jalappae.

Neemtt Pulveris Radicum Jalappae, *zo veel gy wilt*.

Doed zulks in een Kolf, *en giet daar op zo veel* Spiritus vini rectificatissimus, *dat deze het Poier vier vinger breed bedekke*, *zet de Kolf in een Zand Capelle*, *laat het in een matige warmte staan*, *en schud het daar in zynde*, *zomtyds eens om; als de* Spiritus *bruin geverwd is*, *zo giet hem zachjes van het Poeier*, *doed 'er wederom anderen op*, *edoch in minder quantiteit als te voor*, *laat dit wederom* digereren, *giet den gekoleurden* Spiritus *by den vorigen*, *herhaalt dit zo dikwils tot de* Spiritus *gene coleur meer aanneemt*, *en giet dan alle deze Tinctuuren te zaam in een destilleer Ketel of Kolf*, *zet 'er een helm op*, *legd 'er een ontfanger voor*, *en verluteert alles wel*, *zet deze in een* Balneum mariae, destilleert *den* Spiritus *over*, *zo blyfd de* Resina *met een weinig* Oleum *op de bodem*, *welk* Oleum *met een Vloei-Pampier daar van*

moet gesepareert, *de* Resina *gedroogd*, *en bewaart worden*.
Op deze wyze moet ook gepraepareert *worden de*
RESINA SCAMMONII.

Rob Fructuum Ananas.

Neemt Succi expressi fructus maturi Ananas, *een pond*.
Sacchari candi, *een half pond*.
Laat deze zachjes met malkanderen koken en neemt met een Schuim spaan geduurig het Schuim daarvan, *en laat ze zo lange kooken tot ze de* consistentie *van een Rob hebben:*
Op deze wyze kunt gy ook maaken
ROB FRUCTUUM NAM NAM.

Rotulae Diaireos Simplices.

Neemt Specierum Diaireos Simplices, *een onc*.
Sacchari albi *in eene genoegzame quantiteit Roosen-water opgelost*, *en tot de gedaante van honig gekookt*, *acht oncen*.
Mengd deze wel ondereen, *en maakt 'er na de konst koekjes uit*.

Rotulae Diatragacanthi Frigidi.

Neemt Specierum diatragacanthi frigidi, *een halve onc*.
Sacchari albi *dat in eene behoorlyke quantiteit Roosen-water opgelost*, *en tot de dikte van een Syroop gekookt is*, *vier oncen*.

Mengd deze wel onder een, *en maakt 'er naa de konst koekjes van*.

Rotulae Sacchari Rosatae Simplices.

Neemt Sacchari albissimi, *een pond*.
Aquae Rosarum frangrantissimae, *zo veel tot 'er genoeg is om met een kleen vuurtjen den zuiker te dissolveren: opgelost zynde*, *laat het tot de consistentie kooken om 'er koekjes van te kunnen gieten. Als men nu daarby doed*
Margaritarum praeparatarum, *een halve onc*.
Olei destillati Cinamomi, *twe droppels*,
zo kan met daaruit maaken.
ROTULAE SACCHARI ROSATAE PERLATAE.
of
Als 'er in plaats van gepraepareerde paarlen en Kaneel-oly, *eenige druppels Anys-oly by gedaan worden*
ROTULAE SACCHARI ROSATIAE CUM OLEO ANISI.

Saccharum Penidium.

Neemt Sacchari albissimi, *Zo veel gy wilt*.
Lost denzelven op met eene genoegzame quantiteit water, *laat hem alsdan koken tot die gedaante*, *dat hy op een marmeren Tafel gegoten*, *als Terpentyn kan uit gerekt worden; bestrykt de Tafel nu met versche Mandel-oly*, *giet den* gedissolveerden *en tot deze gezegde* consistentie *gekookten zuiker daarop en werkt denzelven met zo veel*

fyn gepulveriseerd Styfzel door een, *dat hy wit daarvan worde*, *als deze massa begind koud te worden*, *zo formeert 'er Stokjes uit in de gedaante van den kleene ringer*.

Saccharum Rosatum Tabulatum

Neemt Rosarum rubrarum pulverisatorum, *dry drachma*.

Spiritus Vitrioli acidi, *vyftien droppels*.

Sacchari albi, *die met een genoegzame quantiteit Rosen-water opgelost*, *en tot de behoorlyke* consistentie *gekookt is. ses oncen*.

Mengd deze wel onder een en giet'er naa de konst Tabellen van.

Saccharum Saturni Crystallisatum.

Neemt Minii aut Lithargyrii, *zo veel gy wilt.*

doed zulks in een daar toe bequaam Vat, *giet daar over een behoorlyke quantiteit gedestilleerden azyn*, *zo dat het minium omtrent vier vinger breed daar door bedekt worde*, *zet dit Vat in een Zand-Capel om te* digireren, *roert het dikwerf met een houtje om laat het zo lange staan tot den azyn geel getinctureerd is; maar wacht u wel voor de schadelyken daaruit opryzende dampen. Deze tinctuur giet zoetjes daarvan*, *giet 'er wederom anderen azyn over*, *laat het digereeren*, *en giet de tinctuuren by malkander; herhaalt dit zo dikwils*, *tot*

de azyn niet meer tinctureeren wil, en niet meer zoet word. Giet dan alle deze tinctuuren te zaamen in een glaazen Retort en haalt den water-achtigen azyn daarvan over, zo lange tot het overblyfzel in de Retort de gedaante van honig verkrygd, giet hier by eene genoegzame quantiteit regen water, laat het eene korte tyd in een matige warmte staan, tot de vuiligheeden op de grond gezakt zyn; giet dan het helder zynde zachjes daarvan, en giet 'er wederom versch regen water op, laat alle zoetigheed die 'er in is, opgelost worden, filtreert *dit water te zamen door een Vloei pampier, laat dry deelen van dit vocht zachjes evaporeren, zo blyfd 'er een zout over dat in een vochtige plaats moet gezet, alwaar het zal vloeibaar worden; lost het zelve wederom in azyn in eene matige warmte op, laat het eenige daagen in deze warmte staan en schud het zomtyds eens om,* filtreert *het door een Vloei-pampier, laat de vochtigheed over een kleen vuur weg-waazemen, tot 'er een vliesje op komt: zet het dan in eenen kelder of andere koude plaats, zo zullen 'er crystallen aan schieten; indien gy deze crystallen noch zuiverder wilt hebben, zo lost ze noch eens in* Spiritus vini rectificatissimus *op, laat ze in een matige warmte staan, en haalt den* Spiritus *tot de helfte over, zet het dan om te crystalliseeren, zo zult gy veel schoonder en zuiverder crystallen bekomen, die in een wel gesloten glas moeten bewaart worden.*

Sal Absynthii.

Cardui benedicti *en*
Centaurii minoris,
Kunnen uit Europa ontboden worden.

Salis Ammoniaci Flores Simplices.

Neemt Salis Ammoniaci*, zo veel gy wilt. Stampt zulks kleen en doed het in een glazen Kolf die een dikken buik en een platten bodem heeft, zo dat ze dry vinger breed daar door opgevult zy, zet 'er een* helm *op, en legd 'er een vlesje voor, verluteert alles wel, zet deze Kolf in het Zand zo dat ze by naa tot de helm toe daar in staat, stookt in den beginne een matig vuur, zo* GAAT EEN WEINIG GEELE VOCHT OVER, EN ALS DAT NIET MEER OVER KOMT, ZO GEEFT ALLENGSKENS STERKER vuur, *zo zetten zich de witte* Flores *in den helm, en beslaan den zelven in 't geheel, het weinige vocht is doordringend van reuk, en een vlug zoutachtig zout, de* Flores *moeten ten eersten als het glas koud geworden is, in een droog en zuiver glas gedaan en wel geslooten bewaart worden.*

Salis Ammoniaci Flores Martiales.

Neemt Florum salis Ammoniaci simplicium *die droog en fyn gewreven zyn*,
Limaturae martis recentis, *van elks acht oncen*.
Vryft deze in een steenen Vyzel zeer lange onder

een, doed ze in een Kolf en procedeert daar mede in der voegen gelyk by de Flores salis ammoniaci simplices *gezegd is, zo zetten haar de rood geele* Flores *in den helm, deze moeten ook in een droge geslotene vlesch bewaart worden*.

Sal Ammoniacum Volatile

Neemt Salis Ammoniaci bene depurati,
Alkali fixi puri *van elks gelyk veel*.
Stampt deze tot een Poeier, laat het zelfde in warm water oplossen; edoch neemt geen meerder quantiteit water als 'er effen tot de oplossinge nodig is: doed dit in eene Kolf met eene langen hals, zet 'er een helm op, legd 'er een voorlegger aan, en verluteert alles wel, en destilleerd zachjes uit een zand Capell, zo zal zich het Sal volatile *in eene droge gedaante boven aan den helm zetten, het welk in een wel gesloten glas moet bewaart worden.*

Sal Cornu Cervi Volatile.

Neemt Cornu Cervi crudi*, zo veel gy wilt. Zaagd dit in dunne schyfjes, doed dezelve in een yzeren Retort zet ze in een Reverbreer oven, legd 'er een sterken voorlegger aan, en verluteert alles wel; maakt in den beginne een klaar vuur, en maakt zulks allengsjes sterker tot de hoogste trap, zo komt met de* Spiritus *en 't* Oleum *ook het* sal volatile *over, het welk van de zyden van de*

hals der Retort afgenomen, met water af gewaschen, en op een vloei-pampier om te drogen gelegd moet worden. Dit Zout nu kunt gy als 't zo veel mogelyk van 't stinkende oly gezuivert is met asche van beenderen vermengen, in een glazen Kolf doen een Helm daarop zetten en zachjes sublimeeren, zo is het zuiverder; indien 'er noch ietwes van 't stinkende oleum by is, moet het mei Spiritus vini afgewaschen en op een vloei-pampier gedroogd worden.

Sal Polychrestum Gallorum

Neemt Nitri et Florum Sulphuris*, van elks een pond.*

Mengd deze wel onder een, en laat ze t' elkens in een kleene quantiteit in een smelt Kroes detoneeren, laat deze massa door regen-water oplossen, filtreert dan de vocht door vloei-pampier, en laat ze evaporeeren zo lange tot'er een Zout over blyfd.

Sal Succini Volatile Depuratum.

Dit vlugge Zout klimt onder het stooken van de Barn-steen-oly te gelyk mede op, en moet voor eerst op een vloey-pampier van 't oly gezuivert, daar naa in een matras gedaan, waarop een zeer hoge puntige Hoed van dubbeld wit pampier kan gezet worden. Zet deze Matras in een Zand-Capel, stookt zachjes, en verwisseld dezen hoed dikwils door een anderen, op dat het zout niet we-

derom te rug valle; *vergaadert het zout te zaam in een wel gesloten Glas.*

Sal Tartari

Zie
TARTARI SAL.

Sal Tartari causticum.

Neemt Salis Tartari pulverisati, *dry pond*.
Calcis vivae nullo modo extinctae, *vier pond*.
Mengd deze wel onder een, Calcineert *ze*, dissolveert *ze met water*, *en laat de* dissolutio *een korte tyd* digereeren.

Sal Volatile Aromaticum. *Of beter gezegd* Spiritus Salis Volatilis Aromaticus.

Neemt Salis Tartari optime depurati, *een half pond*.
Cinamomi acuti, *een onc*.
Caryophyllorum,
Nucis moschatae, *van elks een halve onc*.
Macis, *twee drachma*.
Corticum Citri extimorum recentium.
Aurantiorum recentium, *van elks een halfe onc*.
Spiritus Vini, *een en een half pond.*

Mengd deze onder een, doed ze in een Kolf met een langen hals, sluit de Kolf wel toe, en laat ze in een Zand Capelle op een kleen vuurtjen twee daagen staan om te digereeren: dan doed daar by Florum Salis Ammoniaci simplicium *een half pond, zet 'er een helm op legd 'er een voorlegger aan, en verluteert alles wel met een uit lyn-zaad-meel gemaakten deeg, en stookt zachjes zo lange tot omtrent de helft van de daarop gegotenen* Spiritus *over gedestilleert is, die alsdan met het vlugge zout uit de helm in een wel gesloten glas moet vergadert en bewaart worden.*

Sal Volatile Oleosum Cephalicum.

Neemt Spiritus salis ammoniaci vinosi, *dry oncen*.
Olei destillati Cinamomi, *een half drachma*.
Cardamomi,
Macis,
Rutae, *van elks een scrupel*.
Mengd deze te zaam, en zet ze in eene beslooten kolf met een lange hals in eene kleene warmte, zo lange tot de Olea *met de* Spiritus *vereenigd zyn, destilleert op die wyze als zo even by het* Sal volatile aromaticum *gezegd is. Aldus worden ook gemaakt,*

Sal Volatile Oleosum Cinamomi.

Alleen met dit onder scheid, dat tot eene onc, Spiritus vinosi Salis Ammoniaci *een half drachma*, Oleum destillatum Cinamomi *genomen word*.

Sal Volatile Oleosum Stomachicum.

Word ook op gelyke wyze als de vorige gemaakt wanneer namentlyk,
Oleum Calami aromatici,
Caryophyllorum,
Menthae,
Nucis Moschatae,
Zedoariae,
Met eene behoorlyke quantiteit Spiritus Salis Ammomaci vinosi *vermengd* gedigereert *en* gedestilleert *worden*.

Sal Volatile Oleosum Sylvii *genaamt.*

Neemt Florum Salis Ammoniaci Simplicum, *ses oncen*.
Olei Stillatitii Anisi,
Caryophyllorum,
Cinamomi*, van elks een half drachma*.
Macis *een scrupel*.
Zedoariae,
Succini *van yder een half scrupel*.
Doed deze te zaamen in een Kolf, zet 'er een blinden Helm op en laat ze twee of dry daagen in eene warme Zand Capel staan, neemt dan den helm daar van, giet 'er een en een half pond Spiritus vini rectificatissimi *op, en een half pond*

Flores salis ammoniaci simplices, *zet 'er een helm met een open zynden mond op, verluteert alles wel en stookt een kleen vuur tot omtrent de helfte van de* Spiritus *overgehaalt is, die gy in een wel gesloten glas bewaaren moet.*

Species Aromaticae Rosatae.

Neemt Foliorum Rosarum rubrarum, *twee oncen*.
Cinamomi electi, *vyf drachmas*,
Caryophyllorum,
Macis, *van ieder gelyk veel, twee en een halfe drachma*.
Cardamomi minoris,
Galangae,
Nucistae, *van ieder gelyk veel een Drachma.*
Spicae Indicae,
Ligni Aloës,
Santali citrini,
Gummi Arabici,
Tragacanthi, *van ieder gelyk veel drie Drachmaas*.
Mengd ze wel door malkander en maakt een heel fyn Poejer daar uit, en noemt ze species Aromaticae Rosatae incompletae *om dat ze zonder* Moschus *en* Ambra *gemaakt zyn, en als 't begeert word kan daar by gedaan worden.*
Ambrae gryseae, *een halve drachma*
Moschi, *een scrupel*.

en dit worden dan als species Aromaticae Rosatae completae *genoemt.*

Species Decocti Carminativi.

Neemt Radicum Glycyrrhizae, *een halve onc*.
Seminis Anisi,
Carvi,
Coriandri,
Dauci,
Foeniculi, *van ieder gelyk veel drie drachmas*.
Florum Chamomillae, *een halve hand vol*.
Passularum, *een en een halve onc*.
Mengt deze en snydze klein.

Species Decocti Lignorum.

Neemt Radicum Sarsaeparillae,
Foeniculi,
Petroselini,
Polypodii,
Liquiritiae,
Ligni sassafras, *van ieder gelyk veel vier oncen*.
Juniperi,
Sancti, *van ieder gelyk veel een half pond*.

Species Diacinnamomi.

Neemt Cinamomi acuti, *twee oncen*.

Cardamomi utriusque,
Caryophillorum,
Ligni Aloës,
Macis,
Nucis Moschatae,
Piperis longi,
Zingiberis, *van ieder gelyk veel drie drachma*.
Cassiae ligneae.
Radicum Enulae, *van ieder gelyk veel een halve onc*.
Galangae, *seven drachma.*
Croci optimi *een drachma*.
Sacchari, *vyf drachma*.

Species Diaireos.

Neemt Specierum Diatragacanthi frigidi,
Sacchari candi albi, *van ieder gelyk veel twee drachma*.
Radicum Iridis Florentinae*, een halve Once*.
Mengd deze en maakt ze tot een heel fyn Poejer.

Species Diatragacanthi Frigidi.

Neemt Amyli, *een halve onc*.
Glycyrrhizae*,*
Seminis Citri decorticati, *van ieder gelyk veel drie Drachma*.
Gummi Arabici, *tien Drachma*.
Tragacanthi, *twee Oncen*.
Sacchari candi, *drie Oncen*.
Mengt deze en maakt 'er Species van.

Species de Hyacintho.

Neemt Boli Armenae,
Coralliorum rubrorum praeparatorum,
Hyacinthorum praeparatorum,
Terrae Lemniae, *van ieder gelyk veel een en een half Drachma*.
Radicum Dictamni albi;
Tormentillae,
Seminis Citri,
Cucumeris,
Cornu Cervi praeparati,
Eboris rasurae praeparatae,
Croci optimi,
Myrrhae selectae,
Rosarum Rubrarum,
Santalorum omnium, *van ieder gelyk veel vier scrupels*.
Margaritarum praeparatarum,
Smaragdorum praeparatorum, *van yder een Drachma*
Mengd deze wel onder een en maakt 'er Species van.

Species Hierae Picrae Rhasis.

Neemt Aloës, *een Onc*.
Asari,
Carpo balsami,
Cassiae Ligneae.

Cinamomi,
Ligni Aloës,
Mastiches,
Rosarum rubrarum,
Spicae indicae, *van yder een half scrupel*.
Mengd deze onder een en maakt 'er Species *uit.*

Spiritus Aceti.

Neemt Aceti vini optimi, *zo veel gy wilt.*
Destilleert *den zelven in* Balneo maris *uit een glaazen retort door een kleen vuurtjen, het waterachtige dat eerst over gaat moet byzonder vergadert, en als dan een ander voorlegger daar voor geplaatst en sterker vuur gemaakt worden, zo verkrygd gy den* Spiritus.

Spiritus Aeruginis.

Neemt Viridis Aeris purissimi, *zo veel gy wilt. Maakt daar uit een fyn Poeier, doed hier van zo veel in een glaazen Retort dat 'er een derde van opgevult zy, zet dezelve in een Zand Capelle, stookt in den beginne een kleen vuurtjen, vermeerdert zulks trapsgewyze tot de Retort gloeid, dus bekomt gy een* Spiritus *dien gy noch eens overhalen kunt.*

Spiritus Aeruginis Compositus.

Neemt Viridis Aeris, *vier oncen*.

Gummi Ammoniaci, *twee oncen*.

Sulphuris, *een en een halve onc*

Maakt deze te zaam tot een Poeier, doed ze in een glaazen Retort, zet dezelve in een Zand Capel maakt een traps-gewyz' vuur, zo gaat 'er met de Spiritus *te gelyk een stinkend Oly over, dat gy daar van scheiden, den* Spiritus *noch eens destilleeren en tot het gebruik bewaaren kunt.*

Spiritus Antapoplecticus. et Epilepticus.

Neemt Vitrioli martis ad flavedinem calcinati, *vier pond*.

Rasurae Cornu Cervi subtilissimae, *een pond*.

Wryft deze op een praepareer steen heel fyn, mengd ze onder malkanderen, bevochtigd ze met Spiritus vini rectificatus *zo dat 't tot een deeg word: doed deezen in eene wel beslagen glaazen of yzeren Retort, zet dezelve in een Reverbreer oven; legd 'er een groten voorlegger aan, waar in alvorens een onc kleen gewrevene goede Campher moet gedaan zyn, verluteert alles wel en maakt een traps gewyz' vuur; als gy het sterkste vuur gemaakt hebt, zo continueert daar mede zo lange tot 'er geen Spiritus meer over gaat: laat dan alles kout worden, maakt den voorlegger los en bewaart den* Spiritus *tot het gebruyk.*

Spiritus Antimonii seu Mineralis

Neemt Nitri crysstallisati; *dry oncen*.
Antimonii Crudi, *een once*.
Doed deze fyn gemaakt en onder een gemengd zynde in een wel beslagene glazen Retort, en destilleert naa de Konst, zo bekomt gy de Flores *en* Clyssus Antimonii*, welken gy* rectificeeren *kunt; als gy het te rug geblevene poeier met water wel* edulcoreert*, bekomt gy het* Antimonium diaphoreticum, *het water wederom* geevaporeert *en* gecrysstalliseert *zynde geeft* Nitrum Antimoniatum.

Spiritus Aromatico Oleosus.

Neemt Cinamomi acuti,
Flavedinis corticum exteriorum Citri,
Aurantiorum,
Macis, Nucis Moschatae, *van yder twee drachma*.
Caryophyllorum,
Cardamomi minoris excorticati, *van yder een scrupel*.
Croci orientalis, *een half scrupel*.
Salis Tartari, *een half once*.
Spiritus salis Ammoniaci, *vier oncen*.
Doed dese te zaam in een Kolf laat ze op

een warme plaats vier en twintig uuren staan, dan doed daar by Spiritus vini *twaalf oncen, laat ze wederom in een matige warmte vier en twintig uuren staan,* destilleert *als dan den* Spiritus *over en bewaart hem tot het gebruyk.*

Spiritus Arthriticus.

Neemt Vitrioli viridis, *dry pond*.
Tartari crudi,
Mumiae,
Myrrhae,
Mastiches,
Thuris, *van yder een once*.
Opopanacis,
Bdellii, *van elks vier oncen*.
Mellis crudi, *een pond*.
Spiritus vini optime rectificati, *zo veel tot er genoeg is*.
Doed deze te zaam in een glaazen Kolf, laat ze in eene matige warmte vier en twintig uuren staan, destilleert *en bewaart den* Spiritus *tot 't gebruyk.*

Spiritus Carminativus Sylvii

Neemt Radicum Galangae minoris,
Imperatoriae
Zingiberis, *van yder twee drachma*.
Foliorum Basilici,
Majoranae,

Rorismarini,
Rutae hortensis,
Summitatum Centaurii minoris, *van yder een hand vol*.
Baccarum Lauri, *dry drachma*.
Seminis Angelici,
Nigellae,
Levistici, *van elks een once*.
Macis,
Nucis moschatae, *van yder twee drachma*.
Caryophyllorum aromaticorum, *een drachma*.
Corticum Aurantiorum acidorum *een once*.
Snyd en stampt deze te zaamen kleen, doed ze in een Kolf, giet 'er eene genoegzame quantiteit Spiritus vini rectificatus *op, laat ze vier en twintig uuren in* digestie *staan, giet 'er als dan zo veel* Spiritus fumantis *by, dat het een zuurachtigen smaak bekome, laat ze noch vier en twintig uuren digereeren, en destilleert dan den* Spiritus.

Spiritus Carminativus de Tribus

Neemt Nitri,
Tartari *van yder twee pond*.
Mengd deze te zaam wel onder een, zet eene Retorta tubulata *op het vuur, legd 'er een groten voorlegger voor in denwelken twee pond*

Spiritus vini *gedaan zyn moeten, geeft dan onder den legen kromhals allengskens vuur tot hy gloeid, doed dan van boven in de openinge allengskens een weinig van het poejer, als zulks gedetoneert heeft, wederom een weinig, herhaalt dit zo dikwerf tot al het poejer daarin is; maar let wel, dat t' elkens by de instroinge des poejers de bovenste openinge van de Retort schielyk gesloten worde, op dat de dampen nederwaarts in den voorlegger gaan kunnen, als alles over is, rectificeert den* Spiritus *per se, zoo verkrygd gy een* Spiritus Nitri *en* Tartari Urinosus.

Spiritus Cochleariae.

Neemt Herbae Cochleariae Florentis*, dat hier groeit zo veel gy wilt. Stampt het zelfde, doet 't in een koperen en van binnen wel vertinden destilleer Ketel, giet daar over eene genoegzame quantiteit* Spiritus vini *stookt zoetjes op dat de bladeren niet aan branden: giet den over gedestilleerden* Spiritus *wederom op versche bladeren destilleert hem noch eens over, dien gy dan tot 't gebruik bewaren kunt.*

Spiritus Cornu Alcis.

Deze word gelyk alle andere horens en klauwen gedestilleert met derzelver brandig oly en vlugge zout, gelyk de

Spiritus Cornu Cervi.

Wiens bereidinge onder de Titul van sal Cornu Cervi *getoond is.*

Spiritus Cornu Cervi Essentificatus.

Neemt Salis volatilis Cornu Cervi, *een pond*.
Spiritus Vini Gallici rectificati, *twee en een halv pond*.
Mengd deze tezaamen en destilleert ze.

Spiritus Foeniculi.

Neemt Summitatum Foeniculi cum Semine, *zo veel gy wilt*.
Spiritus Vini gallici optimi, *zo veel tot 'er genoeg is*.
Doed deze tezaam in een Kolf, laat ze eenige daagen in eene zachte warmte staan, zet 'er dan een helm op, en destilleert den Spiritus.

Spiritus Fuliginis.

Neemt Fuliginis nigerrimae et splendentis, *zo veel gy wilt*.
Vult hiermede eene wel beslagene steene Retort, zo dat 'er twee derde van leeg blyven, legd 'er een groten voorlegger aan, verluteert alles wel, zet de Retort in een open vuur, stookt in den beginne zagjes, en allengsks traps-gewyze sterker, zo gaat met de Spiritus *te gelyk het* oleum *en*

Sal volatile *over*. *Separeert dan den* Spiritus *door een dubbeld gevouwen en nat gemaakt vloey-pampier van het* oleum, *haalt den selven noch eens over, en bewaart hem tot 't gebruik.*

Spiritus Lumbricorum Simplex.

Neemt Lumbricorum terrestrium bene ablutorum, zo veel gy wilt.

Giet daarop Spiritus Vini Rectificatus *zo veel dat ze dry vinger breed bedekt zyn, sluit het glas wel toe en laat ze vier daagen en nachten dus staan, destilleert alsdan den* Spiritus *naa de konst over, den overgehaalden* Spiritus *giet wederom op versche regen wormen,* procedeert *in dervoegen als de eerste keer en bewaart denzelven tot 't gebruik.*

Spiritus Lumbricorum Terrestrium Volatilis.

Neemt Lumbricorum terrestrium, *zo veel gy wilt*.

Zuivert deze wel, en stampt ze, doed ze in een besloten vat, en laat ze zo lange rotten tot ze als verouderde pis stinken, doed ze dan in een glaazen Retort, zet dezelve in 't zand in een Capel, legd 'er een groten voorlegger aan, verluteert de voegen wel, stookt zachjes tot gy eene genoegzame quantiteit Spiritus *in de voorlegger bespeurt te zyn en dat 'er geen meerder schynt te zullen komen, breekt den ontfanger los, en destilleert den* Spiritus *noch eens alleen* over.

Spiritus Mastichinus.

Neemt Mastiches electae bene triti,
Salis alkali,
Spiritus vini rectificati, *van yder een half pond*.
Doed deze te zaam in een Kolf zo dat den Spiritus *de Poeiers vier vinger breed bedekke, zet de Kolf in een Zand Capelle, zet 'er een helm op legd 'er een ontfanger aan, en stookt een kleen vuurtje, anders klimt alles over, den* Spiritus *bewaart. Dat in de Kolf overgeblevene kunt gy onder den naam van* Balsamus Liquidus Mastiches *ook bewaaren.*

Spiritus Matricalis.

Neemt Cinamomi,
Nucis Moschatae,
Macis,
Radicis Zingiberis,
Caryophyllorum,
Granorum Paradisi,
Cardamomi minoris,
Cubebarum, *van yder twee oncen*.
Piperis *een onc*.
Radicis galangae,
Zedoriae, *van yder een half onc*.
Foliorum Salviae,
Menthae,

Foeniculi,
Melissae *van yder een halve hand vol*.
Stampt en snyd alles kleen, doed het in een Kolf giet daar op negen pond Spiritus vini *laat het eenige daagen* digireeren *en destelleert als dan den* Spiritus *daar van.*

Spiritus Nitri Acidus.

Neemt Nitri purissimi, *een pond*.
Laterum pulverifatorum, *twee pond*.
Deze fyn gestampt zynde, mengd ze wel onder een, doed ze in een steenen wel beleemde Retort, *legd 'er een Voorlegger voor, waar in van te voorn een weinig zuiver water moet gedaan zyn, stookt een traps-gewyze open vuur zo lange tot de roode dampen ophouden, en de* Spiritus *in de Voorlegger neder gezakt zyn, laat dan alles koud worden, en bewaart hem.*

Spiritus Nitri Fumans sive Flammans.

Neemt Nitri per crystallisationem praeparati puri, *zo veel gy wilt*.
Stampt zulks tot een Poeier, en doed dit in eene glazen Retorta tubulata*, zet deze in een Zand Capel, legd 'er een* Recipient *voor,* verluteert *alles wel, en droppelt allengskens door den* Tubulum *een weinig zo veel als de quantiteit van het* Nitrum *is*

Oleum Vitrioli rectificatum *op het* Nitrum, *sluyt de* Tubula *t' elkens wel toe met een van een* lutum *daar toe gemaakte prop en stookt als dan allengskens sterker tot den* Spiritus *over is; doed den* Spiritus *uit de Voorlegger in een glas, sluit dit wel toe en bewaart hem. Dat* Caput mortuum *is het* Nitrum Vitriolatum.

Spiritus Nitri Anticolicus.

Neemt Spiritus Nitri fumantis,
Carminativi Sylvii, *van yder een pond*.
Essentiae Carminativae, *twee oncen*.
Doed deze te zaam in een Kolf, laat ze dus eenige daagen staan en haalt als dan den Spiritus *over.*

Spiritus Nitri Dulcificatus.

Neemt Spiritus Nitri Rectificati, *een half pond*.
Vini Rectificatisimi, vier pond
Droppelt den Spiritus Nitri *by de* Spiritus vini *allengskens, doed ze in een Kolf met een langen hals, zet deze in een Zand-Capel, laat ze in een matige warmte dus dry dagen staan; doed dan dit uit de Kolf in een glazen* Retort*, destilleert 't over, en herhaalt zulks tot dry keeren.*

Spiritus Rorismarini.

Neemt Summitatum Rorismarini recentis cum floribus, *twee pond.*

Spiritus Vini, *vier pond*.

Doed deze te zaamen in een Kolf met een langen hals, zet deze wel gesloten in eene matige warmte laat ze acht dagen daar in staan, destilleert alsdan den Spiritus.

Spiritus Salisammoniaci.

Neemt Salis Tartari, vel alius Alkalini puri, *twe deel*.

Ammoniaci *een deel*.

Doed het Sal Tartari *in een glaazen Kolf, en giet daar toe het in water opgeloste* Sal Ammoniac, *zet 'er schielyk een Helm op, legd 'er een voorlegger voor,* verluteert *alles wel en destilleert den* Spiritus *met een kleen vuur: het overblyfzel in de Kolf kunt gy in water oplossen, door een vloei-pampier zuiveren, op een kleen vuur evaporeeren, 't welk het* Sal antifebrile Sylvii *is.*

Spiritus Salis Ammoniaci Anisatus.

Neemt Spiritus Salis Ammoniaci vinosi, *ses oncen*.

Anisi *een pond*.

Olei Spiritus Anisi destillati, *twee oncen*.

Laat deze te zaam in een matige warmte in eene Kolf digereren en destilleert als dan den Spiritus

Spiritus Salis Ammoniaci cum Calce Viva.

Neemt Salis Ammoniaci, *dry pond*.

Laat zulks dissolveeren in eene genoegzame quantiteit water, giet deze Solutio in een grote Kolf, doed schielyk daartoe ses pond levenden en kleen gemaakten Kalk, zet den helm waar aan van te voor al een Voorlegger moet geplaats zyn schielyk daarop, verluteert hem ook wel en destilleert den Spiritus.

Spiritus Salis Ammoniaci Succinatus.

Neemt Spiritus Salis Ammoniaci vinosi, *een pond*.

Olei Succini destillati, *een halve onc.*

Laat deze te zaam in een matige warmte staan digereren en destilleert den Spiritus.

Spiritus salis ammoniaci vinosus.

Neemt Salis Alkali puri fixi, *twee deele*.

Ammoniaci, *een deel*.

Maakt uit deze een fyn Poeier, mengd ze onder een, doed ze in een Kolf, giet 'er zo veel Fransche-Brandewyn op dat dezelve het Poeier vier vinger breed bedekke. Ook kunt gy de zouten yder byzonder door water oplossen, giet ze te zamen, en daarby op yder pond Sal ammoniac *een en een halve kan Brandewyn en destilleert den* Spiritus.

Spiritus Salis Communis Rectificatus.

Neemt Salis Communis *vier pond*.

Laat dit oplossen in eene genoegzame quantiteit water, filtreert *het water dan en laat het zachjes evaporeren tot 'er een vliesje begind op te komen, doed alsdan daarby gedroogde en fyn gemaakte Klei tien pond, of zo veel dat 'er gemakkelyk koekjes van kunnen gemaakt worden, die gy wel drogen moet, doed deze in een glazen wel verluteerde Retort, legd 'er een wyden voorlegger aan, verluteert de voegen wel, en stookt een traps-gewyze open vuur zo lange tot de Retort door gloeyende is. Of indien gy wilt, kunt gy ook in plaatze van Klei het* oleum vitrioli *op het droge gezuiverde zout droppels-gewyze gieten, anders loopt het glas gevaar om te breeken. Als men op de laatst gezegde wyze procedeert, kan men uit het* Caput mortuum *het* Sal mirabile Glauberi *door het zelfde te* dissolveeren *en de* evaporeren *maken.*

Spiritus Salis Dulcis.

Neemt Spiritus Salis rectificati, *een pond*.

Vini Rectificati, *ses pond*.

Doed deze in een Kolf laat ze eenige daage digereren, en distelleert alsdan den Spiritus *twee of dry keer over*.

Spiritus Tartari.

Neemt Tartari Crudi, *zo veel tot gy genoeg hebt*.

Zuivert dien met water en droogd hem wederom, doed 'er zo veel van in een glaazen of aarden wel beslaage Retort, *dat ze ruim half vol is; zet deze in een Reverbreer oven, legd 'er een Voor-stoter en een groten* Recipient *aan, verluteert de voegen zo, dat 'er een weinig opening is: Stookt in den beginne een kleen vuur tot zo lange dat 'er ietwes over destilleeren wil; dan vermeerdert het vuur allengskens tot de Retort gloeid. Als 'er niets meer over klimt, kan men het Oly van de* Spiritus *separeeren yder byzonder* rectificeren *en bewaren.*

Spiritus Terebinthinae.

Neemt Terebinthinae clarae, *zo veel gy wilt. Doed het in een Retort, of lage Kolf, giet daarby dry delen water, verluteert alles wel, geeft een maatig vuur, zo klimt 'er een zuurachtig vocht over, waarop een witachtig Oly onder de naam van* Spiritus *komt, 't welk byzonder moet bewaart worden; hierop komt als men wat meeder vuur geeft een geel, en eindelyk zo men het vuur noch vermeerdert een Rood Oly over.*

Spiritus Theriacalis Camphoratus.

Neemt Theriacae Andromachi, *tien oncen*.

Croci orientalis, een onc.

Myrrhae rubrae, *vyf oncen*.

Spiritus Vini rectificatissimi, *twee ponden*.

Doed deze tezaam in een hoge Kolf, sluit ze wel toe, en zet ze dry dagen in een matige warmte giet het geextraheerde daarvan, en doed daar toe een drachma gerafineerde Campher of zo veel als die geene die het voorschryft begeert.

Spiritus de Tribus

ziet
MISTURA SIMPLEX.

Spiritus Vini Camphoratus.

Neemt Spiritus vini rectificatissimi, *een pond*.

Camphorae optimae, *een half pond*.

Laat deze te zaam in een Kolf gedaan zynde in eene matige warmte zo lange staan tot de Campher opgelost is.

Spiritus Vini Rectificatus.

Neemt Arac *zo veel gy wilt*.

Destilleert denzelven uit een destilleer Ketel door een refrigeratorium, edoch men moet zachjes stooken; rectificeerd dezen gedestilleerden Arac *in een Kolf met bydoeninge van eenige handen vol ongebluschten Kalk; en destilleert dezen* Spiritus *noch eens op gelyke wyze zo hebt gy den*

SPIRITUS VINI RECTIFICATUS.

Spiritus Vini Tartarisatus.

Neemt Spiritus vini rectificati, *twee pond*.

Salis Tartari *of* cinerum Clavellatorum *wel gedroogd, zo veel tot 'er genoeg is.*

Doed den Spiritus *in een Kolf stampt het* Sal alkali *tot poejer en doed daar van zo veel toe als den* Spiritus *door schuddinge met de Kolf oplossen kan, giet den bovensten* Spiritus *daar van, rectificeert hem per* alembicum *in* balneo-maris, *het opgeloste zout kunt gy inspisseeren en bewaaren.*

Spiritus Vitrioli Simplex.

Neemt Vitrioli Anglici vel alius Martialis, *zo veel gy wilt*.

Laat denzelven in de Zon tot een wit poejer worden, of calcineert hem in een aarden pot: vult als dan daar mede eene wel beslagene aarden Retort, zo dat 'er een derde van ledig blyve, legd deze in een Reverbreer oven, en legd 'er een voor-stoter met een groten ontfanger die een lange hals hebben en in water leggen moet aan, verluteert alles wel; stookt een traps gewyz' vuur, houd daar mede omtrent twaalf uuren aan, stookt als-dan nog sterker zo klimt in den beginne het water en dan de Spiritus *in de gedaante van een witte damp over: houd met deze trap des vuurs zo lange aan tot gy geen witte dampen meer bespeurt, breekt nu den ontfanger los; maar wacht u wel van niet met de mond daar over te komen, sluyt dezen recipient*

zo schielyk als 't mogelyk is digt toe, legd 'er een anderen voor en verluteert alles wel, destilleert den Spiritus en maakt het vuur allengskens alle ses uuren hoe langer hoe sterker zo dat de Retort begint te gloeien, zo bekomt gy ten laasten ook het Oleum. *Het* caput mortuum *kunt gy met water* edulcoreeren *en het alsdan onder de naam van* Terra Vitrioli dulcis *bewaren. Het in den eersten Recipient zynde kunt gy per* alembicum destilleeren, *den* Spiritus *bewaren en dat in de Kolf overblyvende phlegma als onnut weg werpen.*

Spiritus Vitrioli Tartarisatus.

Neemt Vitrioli Hungarici, *twee pond*.

Crystallorum Tartari, *een pond en vier oncen*.

Maakt deze tot poeier, bevochtigd ze met Spiritus Vini, *doed ze in een glazen en met een lutum beslagene Retort, legt 'er een zeer groten resipient aan, verluteert alles wel, maakt een traps-gewyz' vuur tot den hoogsten top, zo dat al de* Spiritus *over gaat, die als hy over is noch eens uit een Kolf* per alembicum *moet gedestilleert en bewaart worden.*

Spiritus Vitrioli Volatilis.

Neemt Vitrioli ad siccitatem calcinati, imo ad floridam rubedinem, *dry pond*.

Doed dezen in eene aarde Retort, legd daar tot een voorlegger aan een grote Heeren Kolf, met

een Voorstoot daar tusschen, stookt het vuur traps-gewyze, zo dat 'er in den tyd van twemaal vier en twintig uuren een pond Spiritus *destilleert, den* Spiritus *over zynde breekt den recipient los, zet 'er schielyk een helm op, keert de Kolf om en giet door de mond van den Helm dezen* Spiritus *met het water in een glas, dien gy als dan uit eene andere Kolf met een wel sluitende helm uit een* balneum maris *rectificeren kunt, de distillatie vervolgt krygt men het oleum vitrioli.*

Spiritus Vitrioli Dulcificatus.

Neemt Spiritus Vitrioli Volatilis, rectificati *een deel*
Vini Rectificatissimi, *acht deel.*

Giet den Spiritus vini *in eene ruime Kolf, doed allengskens den* Spiritus vitrioli *droppels-gewyze daar by, giet deze* mixtuur *in een kleendere Kolf zet ze in een* balneum maris *zet 'er een blinden helm op, verluteert alles wel, laat het eenige tyd digereren, dit gedaan zynde, giet het in eene Retort legd daar een voorlegger aan, verluteert dit wederom en destilleert den* Spiritus *door eene matige vuurgevinge over, als gy bespeurt dat die in de retort overblyvende stof begint op te bruisschen zo breekt schielyk den ontfanger los, of neemt al het vuur schielyk weg.*

Sulphurauratum Antimonii.

Neemt Antimonii Crudi in pulverem probe attenuati, *een pond.*

Doed het zelfde in een sterken en wel verglaasde pot, giet daar over vier oncen Alcahest Glauberi, *(dat is*) Nitrum fixatum in aëre lique factum, *en vier en twintig oncen regenwater, laat dit met malkanderen twe uuren koken, en schept als dan met een houten lepel twe derde deel van het dunne vocht daar van, tot het over geblevene derde deel, giet wederom dry oncen* nitri fixi sponte deliquefacti, *laat het wederom koken, en neemt wederom als voren twe derde deel van de dunne en klare vocht daar van, doed deze by de eerste, en giet dan voor de derde keer twe oncen* Nitri fixi per deliquium, *en twaalf oncen regen-water in den pot, laat het koken, als het dus naa genoegen gekookt is, giet het klaar zynde daar van*, filtreert *het en doed 't by de eerste* decocta*; doed deze* decocta *te zamen in een glas met eene ruime openinge, zet dit zo open zynde in de lucht, laat het zo lange staan tot 'er een Rood gecouleurd Poeier op de grond praecipiteert, dat gy met zuiver water afwasschen,* Alkohol vini *daar op gieten, den zelven aansteeken en afbranden laten moet, vervolgens kunt gy het Poeier drogen en tot 't gebruik bewaren.*

Suppositorium Commune.

Neemt Mellis communis, *zo veel gy wilt.*
Salis communis,
Aloës pulverisatae, *zo veel tot 'er genoeg is.*

Laat deze te zaam tot eene behoorlyke consistentie koken, formeert 'er suppositoria uit en bewaart dezelve in oleum lini *tot 't gebruik.*

Syrupus Acetosae ex Succo.

Neemt Succi Acetosae. *versch uitgeperst, en door stil te staan gezuivert, een pond.*
Sacchari albi, *een half pond.*
Kookt deze op een kleen vuurtjen zo lange tot de behorige dikte van een Syroop.
NB. *om dat de* Syrupi *in deze warme luchtstreek zig niet lange houden, zo is 't noodzakelyk, dat van dezelve maar t'elkens een kleene quantiteit in gereedheid gebracht worde.*

Syrupus Acitositatis Citri.

Neemt Succi Limonum maturorum *uitgeperst zonder sterke drukkinge, en zachjes door een lynvagt* gefiltreert*, een half pond.*
Sacchari albissimi*, een pond.*
Laat deze te zaam in een glas onder gedurige omroeringe met een houten lepel, zoetjes koken tot een Syroop.

Syrupus Balsami de Peru

Neemt Balsami Peruviani, *een onc.*
Doed denzelven in een Kolf. giet daar over een pond decocti Hordei*, zet 'er een helm op,*

en destilleert de helfte daar van over, doet tot het gedestilleerde een en een half pond witte zuiker en laat het tot de dikte van een Syroop koken.

Syrupus de Cinamomo,

Neemt Pulveris grossi Cinamomi*, een onc.*
Aquae Cinamomi cum vino destillatae *ses oncen.*
Aquae Rosarum*, een onc.*
Doed deze te zaam in een glaze Kolf, sluit dezelve wel toe en laat ze twee dagen en nachten in eene matige warmte staan, filtreert de vochtigheed' door een lynwaat, doed daarby acht oncen witte zuiker en laat het zo door deze op te lossen een Syrupus *worden.*

Syrupus Corticum Citri.

Neemt Corticum Citri extimorum recentium*, twee oncen.*
Granorum Kermes*, een half drachma.*
Doed deze in een glas, en giet daarop vini Rhenani *vier oncen, sluit het glas wel toe, zet het vier en twintig uuren in een matige warmte, perst als dan de vochtigheid zachjes door een doek, en doed daar by ses oncen* sacchari candi albi*, deze daar in zonder koken opgelost zynde bewaart den* Syrupus.

Syrupus en Toto Citro.

Neemt Sacchari albissimi*, een half pond.*
Succi Citri recentis*, vier oncen.*
Maakt daaruit naa de konst een Syroop en doed dan daar by alleen het geele van Citroen, 't welk omzichtig daar van moet geraspt zyn, en een weinig water van Orannien bloemen; laat deeze te zaam in een gesloten glas zonder kokinge in eene gematigde warmte eenige uuren staan, en bewaart dan den gecoleurden Syroop tot 't gebruik.

Syrupus Emeticus.

Neemt Vitri Antimonii Hyacinthini Subtilissime triti*, een half drachma.*
Vini albi generosi*, een half pond.*
Laat deze in een besloten glas in een zachte warmte drymaal vier en twintig uuren staan; filtreert *dan de vochtigheid door een drydubbelt-vloei-pampier, en doed daar toe* Sacchari candi albi *een half pond, laat dezen in eene gematigde warmte oplossen en de vochtigheid in een open glas zachjes wegdampen zo dat het zonder koken de gedaante van een Syroop bekome.*

Syrupus Nucistae.

Neemt Nucum Moschatae electarum*, een onc.*
Vini Hispanici generosi*, een half pond.*
Doed deze in een Kolf met een langen hals, sluit

ze wel toe en zet ze dry maal vier en twintig uuren in een warme plaats, eindelyk laat het zachjes koken, filtreert *het dunne door een lynwaat, en doed daar toe* sacchari candi albi *een half pond, laat het noch eens in dezelfde Kolf zachjes koken tot de consistentie van een Syroop op 't laatst doed noch daar by* oleum nucis moschatae*, twee droppels.*

Syrupus de Quinque Radicibus Aperientibus.

Neemt Radicum Apii,
Asparagi,
Foeniculi,
Petroselini,
Rusci, *van yder een half onc.*
Aquae fontanae, *een pond*.
Aceti vini albi, *twe oncen*.
Laat deze te zaam zo lange koken tot 'er omtrent een derde deel van geevaporeert is, perst het overige door een linnen zak, doed daar toe acht oncen witte zuiker, en laat het als dan tot de consistentie van een Syrupus *koken.*

Syrupus Pruni Stellati Blimbing.

Neemt Blimbing manis, vel etiam Blimbing massa, *zo veel gy wilt.*

Perst uyt deze wel ryp zynde het zap; doed als dan daar by een derde deel zuiker en laat ze te zaam tot de dikte van een Syroop in een aarden pot koken.

Tartarus Chalybeatus.

Neemt Crystallorum Tartari*, drie oncen.*
dissolveert den zelven in eene genoegzame quantiteit waater, en doed daar by Vitrioli Martis*, een onc.*
Laat deze te zaam in een Kolf, in een gematigde warmte staan, giet het door een Vloei-Pampier, laat het zo lange uitwaazemen tot 'er een vliesje boven op 't vocht komt, zet het dan op een koude plaats op dat 'er Crystallen aan schieten, vergadert deze, laat het vocht wederom uitwaazemen en Crystallen schieten, herhaalt dit zo lange tot 'er geen Crystallen meer komen willen. Of kookt rein Yser-Vylzel met Tartaro in water, filtreert *en* evaporeert *het.*

Tartarus Emeticus.

Neemt Crystallorum Tartari,
Hepatis Antimonii, *van yder een onc.*
Wryft deze tot een fyn Poeier onder een, giet daar op ses oncen regen water, zet ze tweemaal vier en twintig uuren in een warme plaats, en laat ze dan op koken, op dat de Tartarus *opge-*

lost worde; dan giet het dus kokend heet zynde door een Vloei-Pampier en laat het zachjes tot het droog is evaporeeren.

Tartarus Nitratus. *Of beter* Nitrum Regeneratum.

Neemt Olei Tartari per deliquium, *zo veel gy wilt.*

Doed het zelfde in een ruim glas, en droppelt daar allengskens by Spiritus Nitri bene rectificati *zo lange tot gy geene fermentatie meer bespeurt; laat dit dan zachjes uitwazemen tot 'er een vlies boven op komt, zet het op eene koude plaats op dat 'er Crystallen aan schieten; herhaalt dit zo dikwils als 'er Crystallen willen worden. In plaats van 't* Sal Tartari *kunt gy ook het gedissolveerde* Cineres Clavellati *neemen.*

Tartari Oleum per Deliquium.

Al schoon dit wezentlyk geen Oly is, zo moet echter desselfs benaminge om dat het dus by yder bekend is zo blyven. Men maakt zulks als men Tartarus crudus *door een sterk vuur wit uitbrand, in eene vochtige plaats edoch buiten den regen vloeibaar worden laat: maar het in water opgeloste* Sal Tartari *of* Cineres Clavellati *zyn van even dezelve kracht.*

Tartari Sal.

Neemt Caput Mortuum Tartari*, dat by de destillatie van de* Spiritus *en 't* Oleum *in de* Retort *gebleven is, zo veel gy wilt.*

Doed het zelfde in een niet verglaasden pot, zet dezen in een Reverbreer-Oven, laat hem zo lange staan, tot het caput mortuum *wit geworden is, dissolveert 't dan in water,* filtreert *het vocht, laat het* evaporeeren *tot 't steen hard word, bewaart het in een wel gesloten glas tot 't gebruik.*

Tartarus Tartarisatus Liquidus Citratus. Of beeter - Tartarus Solubilis.

Neemt Tartari albi depurati*,*

Salis Tartari*, zo veel gy wilt.*

Laat het Sal Tartari*, in heet water smelten, strooit in de heete solutie* Salis Tartari *zo lang* Cremoren Tartari *of* Tartari albi depurati*, tot dat het gesatureert is en niet meer effervesceert, evaporeert ze tot ze eene dikachtige vloeibaare consistentie bekomen, giet deze nu op versche en gestamte Citroen-Schillen, op dat de krachten daar uit getrokken worden, en doed als dan daar toe een weinig* essentia corticum Citri *of* Aurantiorum *om voor de bedervinge te bevryden.*

Tartarus Vitriolatus Tackenii.

Neemt Vitrioli Martis, *zo veel gy wilt*.

Cinerum Clavellatorum, *zo veel gy wilt.*

Lost yder byzonder in water op, en zuivert ze ook yder byzonder door een vloei-pampier, giet dan de Solutio Vitrioli *in een groot glas. en doed allengskens de* Solutio Cinerum Clavellatorum *droppels-gewyze daar toe, t'elkens met het droppelen zo lange vertoevende tot de gistinge over is, doed dit zo lange tot gy geen opbruischinge meer bespeurt, dat als dan het* punctum saturationis *is, dan kunt gy ten laatsten noch een weinig van de solutio* cinerum clavellatorum *daar by doen om van de* saturatio *wel verzekert te zyn. Giet het nu door een vloei-pampier, zet het op een klein vuurtjen, en laat het zo lange evaporeren tot 'er een vlies op ten voorschyn komt, zet het op een koele plaats op dat 'er Crystallen aan schieten, vergaadert deze, laat het wederom evaporeeren en crystalliseren, 't welk gy zo dikwerf tot 'er geene meer ten voorschyn komen herhalen en ze dan te zaam tot het gebruik bewaren kunt. Op het in* filtrum *overgeblevene, giet van nieuws naa proportie veel kookend heet water, laat het daar mede sachtjes kooken, dan* filtreert *het wederom, en laat het crystalliseeren, zo zult gy nog meer* Sal Tartari Vitriolatum *verkrygen, als uit het eerste. Als het overblyvende met kookend water wel gewas-*

schen, en gedroogt werd, geeft het een fynen Crocus Martis, *vermits 'er by de* Vitriool *geen kooper by gebleven of geweest is.*

Theriaca Coelestis.

Neemt Extracti Opii aquosi*, ses drachma.*
Croci liquidi*,*
Storacis*, van yder drie drachma.*
Myrrhae selectae et per solutionem depuratae*, een half onc.*
Galbani
Mastiches
Opoponacis*, yder* per solutionem depuratae, *van yder twee scrupel.*
Extracti Castorei*, een scrupel.*
Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Scordii,
Tormentillae,
Contrajervae,
Angelicae*, van yder een halfe onc.*
Vincetoxici,
Valerianae,
Gentianae,
Aristolochiae rotundae, *van elks dry drachma.*
Olei puri Cinamomi,
Zedoariae,
Cardamomi,

Cubebarum,
Macis,
Caryophyllorum,
Juniperi,
Corticum citri, *van yder twintig droppels.*
Caphurae rafinatae, *twee drachma.*
Balsami de Peru,
Olei expressi Nucis Moschatae, *van elk dry drachma.*
Cinnabaris factitiae, *een halfe onc.*
Succini praeparati, *een onc.*
Ambrae gryseae, *een scrupel.*
Mengd deze wel onder een, en maakt 'er naa de Konst een Electuarium *uit.*

Of een andere Theriaac.

Neemt Herbae Scordii, *dry handen vol.*
Rutae recenter siccatae, *een hand vol.*
Radicis Angelicae,
Carlinae,
Helenii,
Zedoariae, *van elk een en een halfe onc.*
Contrajervae,
Pimpinellae minoris albae,
Valerianae,
Petasitidis, *van elks een onc*.
Calami aromatici, *ses drachma*.
Myrrhae depurate, *seven drachma*.

Castorei Depurati, *drie en een half drachma*.
Baccarum Juniperi, *tien drachma.*
Nucis Moschatae,
Cinamomi,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cardamomi minoris, *van yder ses drachma*.
Croci optimi, *drie drachma*.
Caphurae rafinatae, *een en een half drachma*.
Grooflyk gesneeden en tot poeier gestampt zynde, giet 'er Spiritus Vini Juniperi rectificati *zo veel tot 'er genoeg is by en laat het extraheeren, het Elixir filtreert en laat het in* Balneo maris *tot de dikte van honnig inspisseeren in een met een helm geslooten Kolf, dan doed er toe* Extracti Opii, *ses drachma.*
Pulveris Viperarum, *een halfe onc*.
Florum Sulphuris, *twee drachma*.
Pulveris Lapidis Bezoardici orientalis, *een onc*.
Olei destillati puri Angelicae,
Caryophyllorum;
Zedoariae, *van yder acht droppels.*
Mengd deze te zaam en maakt 'er een Electuarium *uit.*

Theriaca Diatesseron.

Neemt Radicum Aristolochiae rotundae, gentianae,

Baccarum Lauri,
Myrrhae electae, *van yder twee oncen*.
Mellis despumati, *twe pond*.
Mengd deze wel onder een en maakt 'er naa de konst een electuarium *uit.*

Tinctura Antimonii Acris.

Neemt Scorias Reguli Antimonii Martialis*, zo veel gy wilt*.
Doet dezelve in een Kolf met een langen hals als ze noch heet en klein gestampt zyn; giet daar op wel gedestilleerden Spiritus Vini Rectificatissimus *zo veel tot 'er genoeg is, zet de Kolf wel beslooten in de Zand Capel en geeft een gemaatigt vuur om te digereren tot het eene bloed roode Tinctuur worde, filtreert deze en bewaart ze tot 't gebruik.*

Tinctura Antimonii Reguli.

Neemt Reguli Antimonii Martialis purissimi, *vyf oncen*.
Nitri depurati, *ses oncen*.
Byde tot een Poeier gemaakt zynde, mengt ze wel door malkander en strooyt daar van t'elkens een weinig in een gloeyenden smelt-kroes, altyd zo lang wachtende tot dat het reeds in geworpene niet meer bruischt, wanneer al 't Poeier in de smelt kroes is, zo houd dezelve nog een uur lang gloeyend in 't vuur wel toegedekt dat 'er geen kolen

invallen; doet het dan in eene yzeren Vyzel en stampt een poeier daar uit; doet het noch heet zynde in eene warm gemaakte Kolf met eene lange hals; giet daar op Spiritus Vini Rectificatissimus *zo veel dat hy drie of vier vinger breed hoog daar over staat, zet de Kolf in een warme zand Capel om te digereren tot dat 'er een roode Tinctuur uit worde, die door een Vloey-papier moet gezuivert werden.*

Tinctura Antimonii Tartarisata.

Neemt Antimonii optimi, *een half pond*.

Salis Tartari, *een pond*.

Als deze tot poeier gemaakt zyn, mengt ze wel door malkanderen en smelt ze in een smelt-kroes met een heel sterk vuur, houd ze een uur lang vloeyende; dan doet het gesmoltene noch heet zynde in een yzeren Vyzel, en maakt daar van een poejer, het welk gy schielyk in eene warme Kolf met een langen hals doen moet, giet daar op van de beste Spiritus Vini Rectificatissimus *zo veel dat dezelve vier of vyf vinger breed daar over staat, en laat het wel geslooten digereeren, tot dat het eene roode Tinctuur worde; maar de* Spiritus Vini *moet van 't* Phlegma *wel gezuivert, en niet van Pot-assche of* Sal Tartari *overgehaalt zyn, want anders is 't heele werk vruchteloos en gy krygt geen* Tinctuur.

Tinctura Benzoes.

Neemt Gummi Benzoes Selecti, *zo veel gy wilt.*

Doed dezen tot Poeier gestampt zynde in een Kolf giet daar op Spiritus vini rectificatissimus *laat ze* digereren *giet de tinctuur af, en wederom verschen* Spiritus vini *daar over tot de Benzoes opgelost is,* filtreert *dan de Tinctuur en haalt van deze solutio Benzoes in een Kolf zo veel* Spiritus *over, tot dat het eene gesatureerde tinctuur word.*

Tinctura Catharctica.

Neemt Radicis Jallappae resinosae, *twee oncen*.

Hellebori nigri, een half onc.

Mechoacannae Albae, *drie drachma*.

Cinamomi acuti, *twee drachma*.

Macis, *een drachma*.

Maakt van deze alle een Poejer, doet het in eene lange Kolf en giet daar op Spiritus rectificatus *tien oncen, laat ze in het zand eenige dagen in een matige warmte staan trekken. Giet dan de Tinctuur zachjes af en giet op 't resteerende nog ses oncen* Spiritus vini*, laatze wederom trekken en in deze laatste Tinctuur doet gepoejert* Scammoneum *ses oncen; laatze wederom trekken druktze door een doek en doet ze by de eerste Tinctuur.*

Tinctura Catechu.

Word gemaakt van 't Poeier van de zo genaamde Terra Catechu *met eene genoegzame kwantityt* Spiritus vini rectificatus*; maar na onderscheide doelwitten der Geneesheeren kunnen in plaats van de* Spiritus vini *ook de* Spiritus Nitri dulcis*,* Spiritus Salis Ammoniaci *en andere genomen werden.*

Tinctura Confortativa.

1 *Neemt* Balsami Peruviani optimi, *twee drachma*.
Spiritus Vini Rectificatissimi, *een halfe onc*.
Laat deze in een glaasje wel beslooten te zaam digereeren.
2 *Neemt* Ambrae gryseae, *twee scrupel*.
Spiritus Vini Rectificatissimi, *een onc*.
Doet hier mede als met de voorgaande; maar laat het zachtjes opkooken, en bewaart de Tinctuur afgegooten.
3 *Neemt* Moschi, *een halve scrupel.*
Spiritus Vini Rectificatissimi, *een half onc*.
Laat deze ook te zaam digereeren.
4 *Neemt* Sacchari Canariensis Pulverisati, *een drachma.*

Olei Stillatitii Cinamomi, *vier droppels*.
Caryophyllorum, *drie droppels*.
Ligni Rodii, t*wee droppels*.
Zibethi, *vyf grein*.
Mengt deze wel door malkander en digereert ze ook byzonder met een onc Spiritus Vini Rectificatissimus*. Eindelyk giet alle vier by malkander in een glas, laat het staan tot het klaar word en zuivert het dan door sachtjes aftegieten in een ander glas.*

Tinctura Coralliorum Rubrorum.

Neemt Corallen Zinken, *een half pond*.
Farinae Sacchari Albi, *een pond*.
Cerae Flavae Purae, *een half pond*.
Laat de zuiker in een yzeren pan met gedistilleert of zuiver water smelten, dan doed de Corallen en het Was daar toe, laat het te samen zo lang roosteren tot dat de Corallen bruin worden, giet'er een pintjen of ietwes meerder Spiritus Vini Rectificatus *toe, en laat het dan koud worden; zoo dryft het Was boven en de Corallen onder, de Tinctuur blyft in het midden; steekt het Was door, en laat de Tinctuur uitvloeyen en bewaart ze.*

Tinctura Gummi Laccae.

Neemt Bruin rood Gummi Laccae *in* granis*, zo veel gy wilt*.

Giet 'er Spiritus Vini Rectificatus *over, laat dit een lange tyd staan, zo solveert sig by naa het meeste deel van het* Gummi Laccae *en de Tinctuur word bruin, want de* muculagineuse *deelen beletten in 't eerst de* Spiritus *dat hy niet zo ligtelyk zyne werking doen kan.*

Tinctura Martis Tartarisata Ludovici.

Neemt Vitrioli Martis per artem facti vel a cupro depurati,
Crystallorum Tartari, *van yder twe oncen.*
Doed ze in een wel verglaasden aarden pot, giet daar over dry pond water, laat dit tot op de helfte verkoken, giet 'er dan een weinig Spiritus vini *op en bewaart de tinctuur naa dat ze gefiltreert is tot 't gebruik.*

Tinctura Opii.

Neemt Extracti Opii cum aqua parati, *zo veel gy wilt.*
Doed denzelven in een glazen Kolf giet daarop eene genoegzame quantiteit Spiritus vini rectificati*, extraheert door digestie de tinctuur, giet dezelve zachjes van het* extractum*, en giet 'er wederom* Spiritus *op, laat ze als van te voor digereeren, en herhaalt dit zo lange tot de* Spiritus *geen coleur weer aan zich nemen kan, ein-*

delyk giet deze tinctuuren te zaam en destilleert daar van in balneo maris *het derdedeel van de* Spiritus *over het in de Kolf overblyvende bewaart tot 't gebruik.*

Tinctura Tartari.

Neemt Salis Tartari caustici, *zo veel gy wilt.*

Calcineert het sterk, laat het schielyk in ene yzere vyzel stampen, doed het noch warm zynde in een kolf, giet 'er eene genoegzame quantiteit Spiritus vini rectificatissimus *op en laat deze digereren: als men eenige droppels* Oleum anisi destillati *daar by doed word de Tinctuur genaamt*

TINCTURA TARTARI ANISATA.

Tinctura Veneris Viridis.

Neemt Vitrioli Veneris, *een onc.*

Salis Ammoniaci, *twee drachma.*

Maakt deze tot een poeier laat ze door een gematigd vuur in een Smelt-Kroes onder geduurige omroeringe smelten.

Als 't begind groenachtig swart te worden, doed het uit de Smelt Kroes; maakt het tot een poeier; doed het in een daar toe bequaam glas en giet daarop Spiritus vini rectificatissimus *zo veel dat het poeier twe vinger breed bedekt worde, zet het in eene gematigde warmte om te digereren, zo bekomt gy eene groene tinctuur welke gy filtreeren en bewaren kunt.*

Tragea Alba.

Neemt Zingiberis albi,
Cinnamomi acuti, *van yders een once*.
Nucum Moschatarum,
Cardamomi minoris,
Caryophyllorum, *van yders een halve onc*.
Galangae, *twee Drachma*.
Seminis Coriandri, *een scrupel*.
Sacchari albissimi, *drie pond*.
Mengt deze wel door malkander en maakt een Tragea *daaruit*.

Trochisci de Agarico.

Neemt Agarici optimi, *zo veel gy wilt.*
Raspt het zelfde fyn, mengd dit stampende met mucilago Tragacanthi*, laat het drogen; maakt het alsdan tot een fyn poeier; maar dat noch tot geen poeier worden wil, kunt gy het wederom met* mucilago gummi Tragacant *vochtig maaken en drogen laten.*

Trochisci Alhandal.

Neemt Pulpae Colocynthidis concisae, *tien oncen*.
Laat die weeken met het lymige vocht van
Gummi Arabici*,*
Bdellii,
Tragacanthi*, van yders twee drachma.*

Het binnenste van de Koloquinten bevochtigt van te vooren met wat roozen-water, zet het dan met de opgeloste gummi om te weeken, en eyndelyk laat het te zamen droog worden; maakt 'er een poeier uit en van dit formeert koekjes.

Trochisci Bechici Albi Cum Moscho.

Neemt Amyli, *drie oncen*.
Ambrae gryseae, *een scrupel*.
Moschi Alexandrinae, *een half scrupel*.
Pulveris radicum Iridis Florentinae Subtilissimi, *twee oncen*.
Sacchari albissimi, *twee pond*.
Maakt uit deze met een behorige kwantiteyt Roozenwater, waar in Gom-Tragant op gelost is een Deeg, en formeert daar uit Koekjes; maar als gy Moschus *en* Ambra *daar uyt laat, worden 't*
TROCHISTI ALBI BECHICI SINE MOSCHO ET AMBRA.

Trochisci Bechici Nigri.

Neemt Radicum Iridis Florentinae Pulverisatarum, *drie oncen.*
Liquiritiae,
Seminis Anisi,
Foeniculi, *van ieder vyf Oncen*.

Styracis Calamitae depuratae *twee drachma*.
Succi Liquiritiae, *in Roozenwater opgelost vier oncen*.
Sacchari Albissimi,
Mucilaginis Tragacanthi *met Roozenwater gemaakt*.
Zo veel tot 'er genoeg is om een Deeg daar uit te maaken en Koekjes geformeert te kunnen worden.

Trochisci Pro Fumo Contra Malignitatem Aeris.

Neemt Asae Dulcis, *vier scrupels*.
Camphorae, *een half scrupel*.
Foliorum Rosarum rubrarum, *een drachma*.
Ladani, *een onc*.
Macis,
Melissae indicae,
Radicum Valerianae,
Zedoariae,
Santali Citrini, *van ieder een drachma*.
Styracis Calamitae, *twee en een half drachma*.
Liquidae, *twee scrupels*.
Moschi optimi, *twee grynen*.
Ambrae gryseae, *drie grynen*.

Maakt alles tot een Poeier wat gy kunt, en dan mengt het met Roozen-Water daar in Gommi Tragant opgelost is tot een deeg en formeert Koekjes daar uit.

Turpethum Minerale.

Neemt Mercurii Vivi Bene depurati, *een deel*.

Doed denzelven in een Retort, giet daar op dry maal zo veel als de quik swaar is Spiritus Vitrioli*, sluyt de Retort wel toe en zet ze in een Zand Capel om te digereren, legd 'er dan een voorlegger aan en destilleert den* Spiritus *zo blyft 'er een witachtige geele* massa *over, waar op gy wederom* Spiritus Vitrioli *gieten en destilleren kunt, herhaalt dit voor de derde keer, zo zult gy als gy sterker stookt tot de Retort gloeid ten laatsten den zogenoemden gelen Praecipitaat in de Retort vinden, die evenwel geen wezentlyk Praecipitaat is: maar het is naa de twede abstractie een medicament dat sterk doed vormeeren en purgeren.*

Vitriolum Martis Arte Factum.

Neemt Spiritus Vitrioli, *zo veel gy wilt.*

Loost in dezelve op Limatura Martis*, filtreert het opgeloste, evaporeert het en zet het op een koele plaats om te crystalliseeren.*

Vitrioli Colcothar.

Is het overblyfzel by de destillatie van de Spiritus Vitrioli.

Vitrioli Ros.

Is 't water dat in de destillatie van de Spiritus *en* Oleum Vitrioli *van de gecalineerde* Vitriool *in den beginne over komt.*

Vitriola Terra Dulcis.

Ziet Caput mortuum Vitrioli edulcoratum.

Vitrioli Oleum Glauberi.

Men separere het yzer of koper in de Vitriool *door eene genoegzame quantiteit Zink of* Spiauter*, en destilleere dan deze nieuwe zink* Vitriool*, maar men moet wel zorge dragen op dat men niets van de Zink in de gedaante van Flores mede over hale, en daar door het* Oleum *onzuiver worde, anders kan op deze wyz' de* Vitriool Oly *met minder vuur en tydverzuim gedestilleert worden.*

Unguentum Aegyptiacum.

Neemt Aeruginis, *ses oncen*.
Mellis puri, *agtien oncen*.
Aceti accerrimi, *seeven en een halfe onc*.
Giet den Azyn over het tot een fyn poeier gestampt Spaans-Groen en coleert het, tot het coleerde mengd den honig en kookt het tot een weeke purper verwige zalf.

Unguentum Album Camphoratum.

Neemt Olei Rosacei cocti,

Cerussae Venetae Albissimae subtilissime tritae, *van elks een pond*.
Cerae Albae purae, *drie oncen*.
Albuminum Ovorum probe conquassatorum, *ses stuks*.
Caphurae *met de Roosen-Oly gewreeven, twee drachma*.
De Oly, Ceruis en Was wel onder malkaar gesmolten zynde, laat het tot de dikte van een Zalf kooken, doet 'er het Eyer wit allengskens onder en eindelyk de Campher.

Unguentum Album Resolvens Mammarum Tumores.

Neemt Olei Amygdalarum dulcium recentis*, zo veel gy wilt, giet 'er in een steen of glaazen Vyzel zo veel* Spiritus Salis Armoniaci cum Calce viva *gemaakt by, onder gestaadig vreiven tot 'er genoeg is, om de gedaante van een dunne Zalf daar van te worden.*

Unguentum Album Simplex.

Neemt Cerae Albae purae, *twee pond*.
Sevi Hircini,
Olei Olivarum,
Rosati, *van elks een Pond*.
Cerussae tritae, *twee pond*.
Laat het Was met de Oly op een kleen vuurtjen vloeiend worden, mengd het wit lood, gestadig omroerende allengskens daar onder. Laat het

volgens de konst tot een Zalf worden. En alzoo men wil, kan men als het gebruikt worden zal, wel gekleinst Eyer wit naa behooren daar onder mengen.

Unguentum de Althea.

Neemt Radicum Altheae recentium minutim concisarum et contusarum, *een pond*.
Seminis Foenu graeci,
Lini, *van elks ses Oncen*.
Pulveris radicum Curcumae, een onc.
Butyri recentis non saliti, *tien pond*.
Kookt het over een matig vuur tot de wateragtige vochtigheed weggedampt is en dat het zyne behoorlyke consistentie *verkrygt, dan coleert het door een Lynwaat en laat het volgens de Konst tot een Zalf worden.*

Unguentum ad Ambusta.

Neemt Butyri recentis non Saliti, *laat deselve in een verglaasden pot, met matige warmte tot dat het Kaasachtige zig afscheid vloeibaar worden, giet het klaare daar van in suiver koud water: wascht het af, en neemt tot een deel dezer vettigheid half zo veel suiver geel was, laat het te zamen van nieuws vloeien, en in kout water uitgegoten zynde bewaart het: edog het kan niet lang duren, derhalven moet men het versch maaken als het benoodigd is.*

Unguentum Apostolorum.

Neemt Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Opopanacis,
Myrrhae, van elks een half onc.
Radicum Aristolochiae longae,
Bdellii,
Mastiches, *van elks zes drachma*.
Aeruginis, *twee drachma*.
Lithargyrii, *neegen drachma*.
Cerae Flavae,
Resinae Pini,
Terebinthinae clarae, *van elks veertien drachma*.
Olei communis, *twee pond.*

Kookt het tot een zeer fyn poeier gemaakte Lithargyrium *met de oly overmatig vuur en roert het tot dat dezelve ietwes vereenigt zyn, dan doed 'er het met de* resina *gesmoltene en door een lynwaat coleerde was by; tot dit mengzel van 't vuur afgenoomen en een weinig koud geworden zynde doed allengskens het* Ammoniac galbanum *en* Opopanax *welke van te voor in de Terpentyn moeten gesmolten zyn, eindelyk strooid de andere zeer fyn gemaakte poeiers naa malkanderen daar onder, en laat het wel onder een gebragt zynde tot een zalf werden.*

Unguentum Basilicum seu Tetrapharmacon.

Neemt Cerae Flavae, *vier oncen*.

Croci Orientalis, *vier scrupel*.
Mastiches,
Myrrhae,
Picis Navalis,
Sevi Hircini, vel Vaccini, *van elk vier drachma*.
Resinae Pini,
Therebinthinae purae, *van elks een onc*.
Olei olivaram, *ses oncen*.
De Mastix, Myrrha *en* Crocus *tot een fyn poeier gestampt zynde, moeten allengskens onder de overige, als ze gesmolten zyn gemengd worden.*

Unguentum Carminativum.

Neemt Baccarum Lauri, *een onc*.
Florum Chamomillae, *dry handen vol*.
Canange recentium.
Herbarum Absinthii recentium.
Boluntas,
Lagondi,
Salviae Syvestris Indicae, *van yder een hand vol*.
Seminis Ammios,
Cumini,
Levistici, *van elks twee drachma*.
Stampt en kneust deze, en giet 'er dan over
Olei cocti Chamomeli, *een pond*.
Anethi,
Rutae, *van yder een onc*.
Adipis Porcini recentis, *een pond*.

Laat ze acht dagen staan om te weeken en laat alsdan de waterige vochtigheid uitdampen, perst het uit, en doet tot het uitgeperste

Cerae Citrinae, *twee oncen*.
Styracis Liquidae, *ses drachma*.
Olei destillati Anisi.
Carui.
Cajoeputi, *van yder een dragma*.
Mengd het, op dat 't een Zalf worde.

Unguentum Desiccativum Rubrum.

Neemt Olei Olivarum, *een en een half pond*.
Cera Albae,
Boli Armenae,
Lapidis Calaminaris praeparati, *van yder vier oncen*.
Lithargyrii,
Cerussae *van elks drie oncen*.
Maakt uyt deze na de Konst een Zalf; die deselve met Campher wil hebben, kan 'er by doen laaten zo veel hem behaagd.

Unguentum Defensivum Coeruleum.

Neemt Olei Olivarum, *tien oncen*.
Unguenti Nutriti,
Cerae Flavae, *van yder ses oncen*.

Smalthi, *vier oncen*.
Mengd dese op dat daar uit een zalf worde.

Unguentum Digestivum.

Neemt Vitelli Ovorum No, 1.
Mellis, *twee drachma*.
Myrrhae, *een scrupel*.
Gummi Elemi, *een half scrupel*.
Mengt dese onder malkander tot een Zalf.

Een ander in geschotene wonden.

Neemt Terebinthinae Venetae cum Spiritu Vini lotae, *een pond.*
Olei Lini, *vier oncen*.
Pulveris Myrrhae, *een onc*.
Theriacae, *een en een halfe onc*.
Vitelli Ovorum, No. 17.
Mengd deze en laat ze tot een Zalf gemaakt werden.

Unguentum Fuscum Felicis Wurtz.

Neemt Colcotharis seu Terrae Vitrioli dulcis, *twee oncen*.
Florum Aeris, tien drachma.
Aceti Vini in quo folia recentia Plantaginis ac Scabiosae recentis sufficienter per aliquot dies macerata, ac postea expressa fuerint, *dry oncen.*

Phlegmatis Vitrioli, *twee oncen*.
Mellis despumati, *ses oncen*.
Laat het over matig vuur onder gestaadig roeren tot de consistentie *van honig koken.*

Unguentum de Lithargyrio. *Of anders* Nutritum.

Neemt Aceti Lithargyri,
Olei Olivarum, *van yder zo veel tot 'er genoeg is op*
Dat het al roerende in een Vyzel tot een Zalf kan gemaakt worden.
NB. *Een dragma* Lithargyrium *word van agt oncen gedestilleerde goede azyn op gelost.*

Unguentum Mundificativum Stahlii.

Neemt Mercurii currentis puri,
Plumbi, *van elks gelyk veel, zo veel gy wilt*.
Maakt 'er een amalgama *uit, neemt daar van twee deel en vryft dese met een deel fyn gestampte Tripel aerde tot een poeyer.*
Neemt alsdan van dit poeier drie dragma.

Unguenti albi camphorati, *een onc.*
Mengd het tezamen tot een Zalf.

Unguentum contra Nattas.

Neemt Salis Ammoniaci, *ses oncen.*
Cerussae, *dry drachma.*
Camphorae*, een drachma.*
Olei Rosacei, *zo veel tot 'er genoeg is,*
Om 'er de gedaente van een Zalf uit te maaken.

Unguentum Nervinum.

Neemt Florum Sulphuris, *een half onc.*
Salis Tartari, *twee drachma*.
Laat het tesamen in een smelt kroes vloeien op dat het een deeg worde; kookt dezen in dry oncen
Olei Olivarumen
Hyosciami, *een onc*.
Neemt het dan van 'tvuur en mengt 'er by
Olei destillati Juniperi,
Terebinthinae,
Templini,
Caphurae, *van yder twee drachma*.

Unguentum Ophthalmicum. Ubi continuum lymphae salso acris est stillicidium.

Neemt Butyri recentis insulsi, *twee drachma*.

Vitrioli albi, *een scrupel*.
Mengt deze onder een tot een Zalf.

Unguentum Nicotianae.

Neemt Foliorum Nicotianae recentium, contusorum, *twee pond.*
Pinguedinis Porcini recentis bene lotae, *een pond*.
Succi Nicotianae depurati, *een half pond*.
Laat deze eene nagt macereeren, des morgens kookt het op een matig vuur tot het Sap vervlogen is. Laat het vet wel gezuivert en uytgeperst worden, in het uitdruksel smelten
Cerae flavae, t*wee oncen*.
Resinae Abietis, *dry oncen*.
By deze nog lauw zynde mengd onder gestaadige omroeringe tot een fyn poeier gemaakte
Aristolochiae rotundae verae, *twee oncen*.
Myrrhae,
Olibani, *van yder twee drachma.*
En laat het volgens de konst tot een Zalf worden.

Unguentum contra Scabiem.

Neemt Axungiae Porcinae, *een onc*.
Mercurii praecipitati albi, *een drachma*.
M*engt deze onder malkander, op dat het een unguent worde.*

Unguentum contra Spasmum.

Neemt Theriacae,
Olei Nucistae expressi, *van yder vier oncen*.
Castorei,
Croci,
Balsami de Peru, *van yder een halfe onc.*
Mengd deze in een Vyzel onder malkander, neemt dan
Cerae flavae, *zo veel tot 'er genoeg is*.
Laat het smelten, en doet dan by het mengzel eindelyk als 't een weinig koud geworden is
Olei Destillati Caryophyllorum,
Cajoeputi, *van elks vier droppels*.
Caphurae rafinatae, *een drachma*.
En bewaart het Unguentum.

Druk-fauten.

Pag. 16. Reg: 21. STAAT een Onc, LEES acht Oncen.
Pag. 36.Reg: 18. STAAT Cinamomae, LEES Cinamomi.
Pag. 37. Reg: 12. en
Pag. 38. Reg: 15. STAAT Thericae LEES Theriacae.
Pag. 40. Reg: 3. STAAT Distillatorum LEES Destillatorum.
Pag. 41.Reg: 11. STAAT Sini LEES Sine.
Pag. 52. Reg: 25. STAAT Imperatorii LEES Imperatoriae.
Pag. 158. Reg: 24. STAAT Anisi LEES Spiritus Anisi.
Pag. 162. Reg: 26. STAAT op gelyke wyze LEES zonder 't by doen van Kalk
Pag. 173. Reg: 16. STAAT of beter LEES of anders ook.